

ఆంధ్రమిత్ర

312717

వృత్తి దినము వ్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 25-వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౪౪
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY 25th SEPTEMBER 1930. } No. 144
శ్రీ ప్రమాదూతవాహినంపత్తర ఆశ్వయుజమాన శుద్ధ తృతీయ

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
తావును. పార్శ్వపునొప్పుల తొలగింపును.
పోట్ల బోగొట్టును. దెబ్బకుల భేదించును.
తావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
జురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లో గూడ వాడుచున్నారు.

గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటి జూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.

ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు,
109, ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్ట్ - బొంబాయి

యునైటెడ్ ఇండియా లైఫ్ అప్యూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

1906 సంవత్సరమున యిండియాలో ఇక కార్పొరేటు చేయబడినది

జీవితము భీమాచేయుటలో నీకు ప్రళప్తమైనదియు, సమానమైన అన్నియు నీకు ఇచ్చును.

యుక్తమైన రేట్లు, బోనసు, రక్షణ

ఇవి నీకు నంభావించెనా?

ఎంతమొత్తమునకు నీజీవితమును భీమా చేయదలచితివి?

ఎంతతక్కువనెలవు?

నీయొక్క పేరు, పూర్తిచిరునామ, వృత్తి, వయస్సు, పుట్టినతేది యివి కాడ్డలో వ్రాసి పంపుము. మేము
తోడనే 1000 రూపాయలకు నీవు నెలకు కట్టవలసిన ప్రీమియ వింతయని ఉదాహరించెదము. అందునై నీవు ఎంతక
నీజీవితమును భీమా చేయదలచితివో అది నిర్ణయింపుము.

హెడ్ ఆఫీసు:— యునైటెడ్ ఇండియా అప్యూరెన్సు బిల్డింగ్సు,
(పోస్టుబాక్సు 281) కంభుదాన్ పేటి మద్రాసు.

పూర్తిచిరునామ, మరియు సంబంధించినవిషయము మరియు నెడ మేనేజరుగారికి వ్రాసిన మరొకచిరునామ పంపబడును.

వక్రటన

ఆంధ్ర శేషజమిల్స్ లిమిటెడ్, రాజమండ్రి వారికి
మేము సోత్ వీజంటుగా నున్నామని యిందుచూలముగా
తెలియపరచుచున్నాము. హిందూపరిశ్రమతో ఇండియాలో
చేయబడిన కాగితమును కొని మమ్ములకు ప్రోత్సహించుదురని
కోరుతున్నాము. మావద్ద, తెల్ల కాగితములు, వివిధరంగులకాగితములు
కాగితములు రాశియున్నవి. మరియు నెడ యీక్రిందనుదాహరింప
బడినవారికి దరఖాస్తు పంపిన సాంపిలును బదిలీయగలరు.

యల్. వి. రంగయ్య,
2118 వాణియర్ పేటి, జి. టి. మదరాసు

రోజాపుష్ప లేహ్యము 1532

మలబద్ధమును వారించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కొంత
విశేషమును చక్కగాగలిగించును, రుచికరమయినది. శుభ్యము
లేదు. 15 కులీ డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిష్ట లేహ్యము

దగ్ధ, ఉబ్బినము, కఫము, అల్స, మొదలగు క్యాపరోజి
సంబంధమును వ్యాధులను వారింది గుండెకు బలము నిచ్చును.
15 కులీ డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. భర్తూలు, ప్రత్యేకము
సి.పి.పి. అందు కో.అయ్యక్కడనుజూపం, పెరిచేపే, పెల్లూరుజిల్లా

చందనాదిపటి

సెగరోగమునకు అమోఘహృద్యము
ఎరుపు, తెలుపు, పచ్చనెలకు రామ బాణము
బిహత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. వీచికారీ చేయవలసినదని
లేదు. శుభ్యముకూడ లేదు. అనేకపర్వ ఫీకెట్లు పొందియున్నది.
మల 20 మాత్రలు రు. 3-8-0. అనుపానలైలము రు. 1-0-0.
కేటలాగు ఉచితము

క్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ, రామచంద్రపురంపోర్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా,
అయ్యక్కడనుజూపం రత్నాకరము 6-0-0
చరక చికిత్సాస్థానము (1) 6-0-0
ఆంధ్రవైద్యశాల రత్నాకరీ 2-0-0 శుభ్యశ్రావణ 3-0-0
వార్షిక శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

ఇట్టి యుత్తమ రాజకీయ గ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధాన
మును తెలిసికొనగోరు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివితీరవలెను.

కైలినులభము

కొలదిప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి.
వలయువారు **వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము**
మేనేజరు, ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

THE VIZIANAGARAM MUNICIPAL ELECTRIC LICENSE 1930.

Notice is hereby given that the Municipal Council, Vizianagaram has applied for a license on the 12th day of September 1930, under the Indian Electricity Act for the supply of Electrical Energy to the public in the town of Vizianagaram for the purposes and upon and subject to the terms and conditions set forth in the draft-license of which the following is a copy:—

License for the supply of energy granted by the Government of Madras under the Indian Electricity Act 1910, and subsequent statutory modifications thereof.

License is hereby granted to Municipal Council, Vizianagaram to supply electrical energy in the area with the powers and upon the terms and conditions specified below:—

License for the supply of electric energy granted by the Government of Madras under the Indian Electricity Act 1910.

License is hereby granted to the Municipal Council of Vizianagaram to supply electric energy in the area with the powers and upon the terms and conditions all specified below:—

1. **Short Title:**—This license may be cited as the "Vizianagaram Municipal Electric License 1930".

2. **Interpretation:**—This license is to be read and construed as subject in all respects to the provisions of the Indian Electricity Act 1910 with the statutory modifications thereof and to the rules thereunder; and the several words, terms and expressions to which meanings are assigned by that Act or any statutory modifications thereof or by the rules thereunder or the General Clauses Act, 1897 shall have in this license and the annexures thereto the same respective meanings provided that in this license:—

(1) The expression "The Act" shall mean the Indian Electricity Act, 1910, with the statutory Modifications thereof;

(2) The expression "The Licensees" shall mean and include the Municipal Council of Vizianagaram and their permitted assigns;

(3) The expressions "First Annexure" "Second Annexure" and "Third Annexure" shall mean the first, second and third annexures to this license respectively;

(4) The expression "Deposited Map" shall mean the plan of the area of supply herein-after specified, which has been deposited with the Government of Madras in pursuance of the rules under the Act, and which plan is signed for the purpose of identification by the secretary to the Government of Madras in the Public Works Department and for the applicants by the Chairman, Municipal Council, Vizianagaram.

(5) The expression "Unit" shall mean the quantity of energy contained in a current of one thousand amperes flowing under an electro-motive force of one volt during one hour.

(6) The expression "Load Factor" shall mean the ratio or percentage of the average quantity per hour to the maximum quantity per hour of energy supplied in any month or quarter.

3. **Commencement of License:**—The date of the notification by the Government of Madras in the Fort St. George Gazette that this license has been granted is in this license referred to as "The Commencement of the License".

4. **Area of Supply:**—(a) The area within which the supply of energy is authorised by this license is the whole of the area contained within the Municipal limits of Vizianagaram and more particularly delineated upon the deposited map by a blue line enclosing the said area.

(b) Supply will also be given at high pressure to the Municipal Pumping Station, Nellimarla, Situated beyond the area of supply as delineated above at the 6th mile of Vizianagaram Paladonda Road on the south bank of the Nellimarla river.

5. **Purpose of Supply:**—Subject to the provisions of this license and the Act and the rules thereunder the licensees shall be entitled during the continuance of this license to supply

energy within the area of supply for all purposes except in bulk.

Provided that the licensees shall not be under any obligation under section 22 of the Act, to supply more energy than is consistent with their obligation to maintain a constant supply to consumers due regard being had to the licensees' load factor.

Provided also that no supply of energy shall be commenced to be given by the licensees to owners or occupiers of private premises until the Government of Madras have approved the form of requisition to be made by the owners or occupiers for such supply of energy and also the form of written contract or agreement with the licensees to take a supply of energy which is to be executed or entered into by the owners or occupiers and until the Government of Madras have also approved the amounts of all miscellaneous charges, incidental to or in connection with such supply, which the licensees propose to make.

6. **Systems of Supply:**—The systems of supply to be adopted for the supply of electric energy under this license are the following:—

(1) (a) A medium pressure alternating current three phase four wire supply at a pressure at the consumer's terminals of 400 volts (approximately) between phases and 230 volts between phase and neutral which shall be earthed at one point only on each separate distributing system at a frequency of fifty complete periods per second.

(b) A high pressure alternating current three phase supply at a pressure not exceeding three thousand three hundred volts between phases at a frequency of fifty complete periods per second.

(c) The neutral points of the high pressure system may with the approval of the Government of Madras and the concurrence of the Telegraph authority, be connected to earth.

Provided always that it shall be lawful for the Government from time to time to issue, with due regard to the expense involved and the effect upon the commercial prospects of the undertaking, regulations dealing with the above systems of supply or to authorise other systems of supply to be adopted for the purpose of this license.

Provided also that the licensees may, from time to time, with the previous consent in writing of the Government of Madras and subject to such limitations and conditions as shall be prescribed in writing by the Government, adopt any other system of supply for the purpose of this license.

(2) (a) The feeders, distributing mains and service lines may be overhead or underground in whole or in part, and shall be erected, constructed and maintained by the licensees in strict conformity with the Act and the rules thereunder.

Provided that nothing in this license shall authorise the licensees to use overhead mains at any higher pressure than medium pressure without the sanction in writing of the Government of Madras in each case and subject to any conditions or limitations which the Government of Madras may prescribe.

Provided also that in all the streets and thoroughfares less than fourteen feet in width all electric lines shall be laid underground.

(b) Where overhead mains carrying alternating current are used, due precaution shall be taken by the licensees to avoid any possible interference with the adjacent telegraph or telephone circuits due to inductive effects.

(c) For the purpose of rule 61 of the Indian Electricity Rules, 1922, the maximum wind pressure shall be taken as twenty per square foot.

7. **Compulsory works:**—(a) The licensees shall lay down suitable and sufficient feeders and distributing mains and execute works to the satisfaction of the Government of Madras for the purpose of supplying electrical energy throughout such streets or parts as are mentioned in the first annexure and as indicated in red on the deposited map. In the case of difference between the description in the first annexure and as indicated on the deposited map the latter shall prevail. The licensees shall commence to execute the works aforesaid within fifteen months from the commencement of

the license and shall complete the same within three years thereof.

(b) If the licensees fail to comply with the above provisions or should in the opinion of the Government of Madras the progress made during any of the said period of three years be unsatisfactory, the license may be revoked.

(c) The licensees shall submit their reports every six months from the commencement of this license until the completion of the compulsory works specifying all steps taken and the progress made in carrying into effect this license.

8. **Generating Station:**—The generating station shall be within the area of supply.

9. **Breaking up of streets and Railways and Crossing of Waterways:**—

(a) The licensees are hereby specially authorised to open and break up the soil and pavement of the streets not repairable by the Government of Madras or by the local authority and mentioned in the second annexure so far only as concern level crossings and parts of the railways running along the highway.

(b) The length of the trenches to be opened at any one time on any street repairable by the Government of Madras and the period for which they may remain open shall be determined from time to time by the Government of Madras. When any street is crossed, not more than half the width of such street shall without the specific authority in writing of the Government of Madras as aforesaid be closed for traffic.

(c) The licensees are further authorised to cross all rivers, streams and irrigation channels within or contiguous to the area of supply in accordance with such conditions as the Government may impose.

10. **Limits of prices to be charged in respect of the supply of energy:**—The prices to be charged by the licensees for energy supplied by them shall not exceed those stated in that behalf in the third annexure or in the case of a method of charge approved by the Government of Madras in accordance with clause X of the schedule of the Act such maximum as the Government of Madras may fix on approving the method. Nevertheless the licensees may enter into special contracts, subject to sections 22 and 23 of the Act for the supply of energy and where energy supplied is unmetered, may charge a fixed sum per lamp per month.

11. **Additions to, variations from, and exceptions from the schedule to the Act:**—In pursuance of section 3, sub-section (2), clause (f) of the Act it is hereby expressly declared that clause IX of the schedule to the Act shall be excepted from incorporation in this license.

12. **Revocation:**—If the licensees fail to comply with the provisions of any of the clauses thereof, the license may be revoked.

FIRST ANNEXURE.

COMPULSORY WORKS.

List of streets in which the licensees are to lay down suitable and sufficient feeders and distributing mains for the purpose of supply of electrical energy:—

- C. P. R. Road.
- Girl's School Road between Police line Road and Goods Shed Road.
- Police Line Road between Girls' School Road and C. P. R. Road.
- Church Road between the Imperial Bank (old) and Railway Police Road.
- Church Road between Railway Police Road and C. P. R. Road.
- Overbridge Road.
- Western Branch Road.
- Santhapeta Main Road between Western Branch Road and Clock Tower.
- Kasba Main Road.
- Road from Clock Tower to south-west corner of the Maharaja's College.
- Road from south-west corner of M. R. College, to Sharaf Kanavari Street.
- Sharaf Kanavari Street.

Fort Road.
Bimilipatam Road to junction of Hostel Road.
Rajah Bazaar Street.
Jidduvari Street.
North Bund Road to Anjaneyaswami Temple Street.
Kanukurtivari Street.
Matam Street.
Kolluruvuri Street.
Vakkalankavari Street.
Phulbag Road up to the Reservoir.
Temple Street between Kasba Main Road and Kolagotlavari Street.
Gawdu Street between Puchchala Street and Kurellavari Street.
Kurellavari Street.
Puchala Street.
Park West Road.
Bondada Street portion between Santhapeta North and South Wards.
Haji Sheriff Street.
China Street.
Taluk Office Road.
Reli Street.
Kotha Agraharam Street.
Rega Road.
Buchanna Tank Road.
Veluturivari Street.

SECOND ANNEXURE.

BREAKING OF STREETS AND RAILWAYS.

List of Streets not repairable by the Government of Madras or by local authority and of Railways which may be broken up in pursuance of the Special powers granted by this Licensee:

Streets:—to be specified by the Council.

District Board Roads:

Vizianagaram-Palaconda Road up to 6th mile

Moyida Village Road.

Railway:—

(a) The B. N. Ry. level crossings and over-bridges in the Municipal area.

(b) Level crossing of the B. N. Ry. situated in the fifth mile of Vizianagaram-Palaconda Road

THIRD ANNEXURE.

MAXIMUM CHARGES.

Where the licensees charge any consumer by the actual quantity of energy supplied to him, they shall be entitled to charge him at the following rates:—

(a) For all lighting, fan and heating purposes and for power consumed within the hours of 5 p. m. and 1 a. m. at annas 8 per unit subject to a minimum monthly charge of 3 rupees;

(b) For power consumed within the hours of 1 a. m. and 5 p. m. and subject to a monthly minimum charge of Rs. 10/- per K. V. A. of maximum demand maintained for more than 15 minutes.

(i) For any quantity not exceeding 15,000 units per month at the rate of three annas per unit.

(ii) For any quantity exceeding 15,000 units per month but not exceeding 30,000 units per month at the rate of two and half annas per unit.

(iii) For any quantity exceeding 30,000 units per month at the rate of 2 annas per unit.

(c) For energy required by the bazar shops at the rate of two rupees and eight annas per 30 Watt lamp burning for not more than 5 hours a day.

A copy of the deposited map of the area of supply may be inspected and copies of the license can be obtained at (1) the Municipal Office, Vizianagaram, (2) the District Board Office, Vizagapatam.

Every local authority, Company or person desirous of making any representation to the Government of Madras with reference to the application for license may do so by letter addressed to the Secretary to the Government of Madras, Public Works Department, Madras, within three months from the date of the issue of the newspaper in which the advertisement is first published.

Vizianagaram, (Sd). RAMAVATARAM,
Chairman,
Municipal Council.

18-9-1930.

చెన్న పురి బజారు ధరలు

1930 నా. సెప్టెంబరు 25 తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

దియ్యముబస్తాలు

కుమారు తెనాలి ,, ప 45 కలవి 12 30 13 40

కెల్లూరివి ,, డిటో 43 ,, 12 14 0 13 00

ధిల్లి ,, డిటో 46 ,, 14 00 15 90

రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 00

సవ్వలు ,, ,, 17 14 0 18 00

2. ధాన్యము పన్నులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 00 12 00

సెనగలు ,, డిటో ,, 10 00 11 80

సెనలు ,, డిటో ,, 11 00 12 00

మినుములు ,, డిటో ,, 18 00 15 00

ఉలలు ,, ర 195 ,, 6 12 0 7 00

3. నూనెపప్పులు

సవ్వలనూనె బా 1-కి ,, 105 00 119 00

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 00 19 08

వేరు నెనగపప్పు బా 1-కి ,, 87 00 89 00

వేరు సెనగనూనె గానుగ బా 1-కి ర 92 మి.క.నూనె 70

అయిదు బా 1-కి 94 00 96 00

4. చిల్ల రపప్పులు

చాయపసుపు బా 1-కి 85 00 86 00

మారపసుపు ,, 85 00 45 00

మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి 98 00 105 00

ధనియాలు ,, బా 1-కి 28 00 35 00

గుంటూరుపాపకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి ర 40 45

బెల్లము బా 1-కి ర 24 00 40 00

అస్సాచక్కెర బస్తా 1-కి ,, 28 15 0 24 20

చింతపండు బా 1-కి ,, 24 80 85 00

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి ,, 28 80 80 00

చవరం ,, 24 00 29 80

రవుండు ,, 24 00 29 80

6. నూలు

నం 20 కెన్సి సింహం యా రే రు 5 12 0

నం 6 ,, కటారి ,, 8 6 0

నం 8 1/2 ,, ,, 8 14 0

నం 10 1/2 ,, ,, 4 4 0

నం 14 1/2 ,, ,, 4 8 0

నం 20 1/2 కెల్లలేడి ,, 5 5 0

నం 40 రాజీ ,, 7 4 0

నం 4 కెన్సి మనీడు ,, 2 12 0

44 సాండి ,, 4 5 0

నం 20 1/2 జమ్మరు ,, 5 4 0

నం 20 1/2 చేతిలిగ్గ ,, 5 6 0

నం 20 1/2 తిరుమరు ,, 5 5 0

నం 28 ,, 6 4 0

నం 80) చిన్న పెట్టె) తిరుమరు ,, 8 4 0

కోలాపూర్ నం 24 ,, 6 0 0

,, నం 12 1/2 ,, 8 15 0

,, నం 6 1/2 ,, 2 11 0

,, నం 22 ,, 5 12 0

రెండుజంకలు నం 20 1/2 ,, 5 4 0

,, నం 22 1/2 ,, 5 8 0

7. లోహములు

నండి 100 కులం 1-కి రు 49 2 0 51 90

బంగారు కులం 1-కి ,, 21 8 0 21 18 8

సవరం 1-కి 18 8 9

ఇల్లడి బా 1-కి ,, 195 00 197 00

రాగి బా 1-కి ,, 240 00 242 00

8. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లరంగు అతిజరుంగు సింహంయార్లు

,, నీలిరంగు 1 రం 0 10 0

,, 14 రకులు 1 10 6

,, 28 రకులు 1 10 9

,, 55 రకులు 1 8 0

,, 1 అందరు 1 8 0

రంగులుపావుపాకలో అనూ (బర్ని-రెడ్డు) 1 4 0

రాంగు 1 0 0

రంగు 2 2 0

బ్యాంకింగు విచారణసంఘము

బొంబాయి మిల్లుదారులసొమ్ము

పూనా, సెప్టెంబరు 28:—బ్యాంకింగు విచారణసంఘము వారు పూనాలో విచారణ పూర్తిచేసి, బొంబాయి మిల్లుదారుల సంఘము తరపున డి.కె. కే.గారు మేల్ నుగారును సాక్ష్య మొసంగిరి. వారిసాక్ష్యములో నీక్రింది విషయములను నివేదించిరి.

భారతదేశములో పరిశ్రమగారములు యంత్రగారములు పెంపొందవలయు నన్నయెడల యా దేశములో పారిశ్రామిక సహాయక పుష్కలములు అత్యంతము సరైనవియై యున్నవి. ఇప్పుడున్న బ్యాంకులు వర్తక వ్యాపారముల సహాయకము వర్తకపరిచుచున్నవి. పరిశ్రమలను యంత్రగారములను ప్రతిష్ఠించి నిర్వహించుటకు బ్యాంకులు ధనసహాయము చేయవలయు నన్నయెడల పెక్కు సంవత్సరముల గడువునాయుదాతల ఋణములను స్వల్ప వడ్డీలకు యిచ్చునట్టి బ్యాంకులు అవసరమై యున్నవి. ఒక ప్రాత్ర పరిశ్రమగాని ప్రాత్ర యంత్రగారముగాని పంపించి నపుడు వాటాదారులకు ముందుగా సొమ్ము వసూలుచేయవలయు. ఈ వసూలైన వాటాధనమును ఆధారముగా గ్రహించి సవర పరిశ్రమవ్యాపారమునకు కావలసిన ఋణసహాయమును ఇవ్వగల బ్యాంకులు అవసరమై యున్నవి.

చిరకాలమునుండి జయప్రదముగా నిర్వహించబడుచున్న యంత్రకారముల ప్రభాసానాస్థము ఋణము లిచ్చుటకును అట్టి యంత్రగారములు మున్నగు పరిశ్రమగారములందు ప్రజల తమ ద్రవ్యముల లాభకరముగా వినియోగించుటకు జూచి కొన్ని బ్యాంకులవారు ఇటీవల కొంచెము సాహసించి ఋణముల నీయగలమన్నాడు. కాని యిప్పుడును బ్యాంకులనిబంధనలు కొంత సంస్కరించినయెడల పరిశ్రమలవారు తాగునీరును ఆబ్యాంకుల ఆధారమునను చేయవచ్చును.

అనగా యంత్రగారములవాటాధనము వాఙ్మరముగా ఋణము లిచ్చుటకును, పెట్టె బాంకుల వారు ఋణము లిచ్చుటకును యీ బ్యాంకులు సమర్థములై వ్యవహరించునట్లు చేయవలెను. ఇట్టి మార్పులు ప్రస్తుతపు బ్యాంకునిబంధనలను వ్యవహార ధోరణియందును కలగజేసియెడల ప్రభుత్వమువారి ద్రవ్యముతో ప్రత్యేక పాఠాప్రమిక సహాయక పుష్కలములను సేల్ లెన్సులను అవసరము లేదు.

పారిశ్రామిక సహాయక బ్యాంకు ఉన్నయెడల ఇప్పుడు బొంబాయి మిల్లుల పరిస్థితి బాగా మారుతుంది. చాలా అనుకూలముగా నందగలదు. జర్మనీదేశములోని బ్యాంకింగుపద్ధతులను జూచి మనము నేర్చుకొనవలసిన విశేషము లనేకములు కలవు.

బొంబాయి మిల్లుల పన్నులు 6 నెలల పర్యంతము ఎడతెగక జరుగు చుండుటవల్ల బొంబాయి మిల్లుల వర్తక చేరము లన్నియు ఆహమ్మదాబాదు మిల్లులవారికి లభించినవి. అందువల్ల అహమ్మదాబాదు మిల్లులవారు పోర్టు లాభములను వాటాదారులకు పంచికెట్టగలిగిరి.

అందువల్ల పెక్కు వాటాలు ఆహమ్మదాబాదు మిల్లులందు ప్రజలచే కొనబడెను. కాని యీ ధోరణియు బిల్లుల పన్నులవల్ల మిల్లుల చేనేజింగు ఏర్పడటము వల్ల నష్టములను వాటిల్లెను. మిల్లుల చేనేజింగు ఏర్పడటము వల్ల పరకులను ఆహమ్మదాబాదు కమిషను పొందుచుండును. అందువల్ల వారికి కమిషనుపూర్వముగా లభించునట్లు ఆదాయము 18 లక్షలు నష్టమైనది. 4 మిల్లులు మానివేయబడుటవల్ల సవర మిల్లులకు యివ్వబడిన ఋణములు పూర్తిగా తీర్చబడకపోవుట చే 84 లక్షలు నష్టము ఋణప్రకారము కలిగినది. కొన్ని మిల్లులకు చేయబడిన ఋణసహాయమును ఆహమ్మదాబాదు తీర్చలేక సవర ఋణప్రకారము ఋణద్రవ్యమునకు సరిపోయిన మిల్లు వాటా లొసంగబడెను. ఈరీతిగా 200 లక్షల ఋణద్రవ్యము తీర్చావను చేయబడెను.

ప్రత్యక్షముగా 85 లక్షలు నష్టమునే మిల్లు నికెట్టు అనభవించిరి. కాని, యావమ్ములవల్ల బ్యాంకులకు నిధనముగా నున్నను సభించలేదు. మిల్లులందును ప్రజలు తమ ద్రవ్యమును నెరుకటికన్న నిధనము తక్కువగా వినియోగించుచున్నార. 1924 సంవత్సరములో 1119 లక్షల రూపాయలు ప్రజలద్రవ్యము మిల్లువ్యాపారములందు వినియోగింపబడెను. 1929 సంవత్సరములో 691 లక్షల రూపాయలు ప్రజాద్రవ్యము మిల్లువ్యాపారముందు వినియోగింపబడెను. బ్యాంకులకు వాడ చాలమెరువగానే తమ ద్రవ్యమును మిల్లువ్యాపారములకు ఋణమిచ్చుచున్నవి. బ్యాంకుల నిధనములలో సవరము సహాయించుకొని స్వాధీనపరచుకొని మిల్లువ్యాపారములకు ఋణము లిచ్చెడివధి మిల్లు వ్యాపారమునకు చాల ముక్తాధికము నున్నది. సవరము స్వాధీన తన భూలోనుండు కొన్ని బ్యాంకులు ఋణము లిచ్చుటకు లోబడి ఆస్వాధీన తనభూక్రమముదానే ఋణము నిచ్చుటవల్ల మిల్లు వ్యాపారములు బాగుగా పెంపొందగలవు. అందుచేత సవర మిల్లువ్యాపారమునకు సహాయకముగా నిధనమును

(ఆ. 100)

స్త్రీల హక్కుల విషయమై హిందూ న్యాయశాస్త్ర సంస్కరణ శాసనము

మొసూరు ప్రభుత్వ విచారణ సంఘమువారి నివేదిక

(1)

స్త్రీల వారసత్వపు హక్కులు

స్త్రీల వారసత్వపు హక్కులను సమర్థించు మొసూరు ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిన న్యాయశాస్త్ర సంస్కరణ సంఘమువారి కిందివిధముగా వ్రాయబడ్డాయి:

భారత ప్రజలయందును, ముఖ్యముగా పాశ్చాత్యుల యందును భారతస్త్రీలు బానిసలు మాత్రమే గాని వారికి స్వంత ఆస్తి కలిగియుండు నధికార మేమియు లేదను అభిప్రాయము ప్రబలియుండెను. పూర్వము ఆర్యవర్తమున స్త్రీలు చాలదూర్భవమునందుండిరియు, ఆ దుస్థితి కాలక్రమేణ వారి నవియు వారు తలచుచుండిరి. కాని యిది సత్యవిరుద్ధము.

పూర్వము స్త్రీల కుండిన హక్కులు జైమినీయవని భవించిన పూర్వమిహంసయందు పొందుపరచబడి యున్నది. ఈ నూత్రములు వేదసమ్మతములు. స్మృతి, పురాణాది హాసములకన్న పూర్వములు, జైమినీ రచించిన గ్రంథము వేదాంతములములకంటె గూడ ప్రాచీనము. జైమినీనూత్రములలో పురుషులవలె స్త్రీలను ఆస్తిని గలిగియుండ నర్హులని యు భార్యభర్త తిరువుల ఆస్తి కలిగియుండ నర్హులు గాన వారిరువురు కలిసి యజ్ఞమా గాదులను చేయవలెనని వేదములో నున్నదనియు స్పష్టమగుచున్నది. ఈ నూత్రములవలన న్యాయ శాస్త్రోత్పత్తి స్త్రీలకు క్రిందిహక్కులు కలవని నుపసన్నపడినది. యస్. వి. త్తరుగారు, హిందూ ధర్మశాస్త్రమునందు 'స్త్రీల స్థానము' అను గ్రంథములో వ్రాయబడ్డాయి.

1. న్యాయశాస్త్రోత్పత్తి స్త్రీలకు స్థానమున్నది గాని వారు వర్ణాధికములై పురుషుని సొంత ఆస్తి కాదు.
2. స్త్రీలను అమ్మటకొనుట నునది యుండరాదు.
3. స్త్రీలు ఆస్తిని కలిగియుండుటకు అర్హులు కావున వాకు సంపాదించిన ఆస్తికిని, వారసత్వములన సంక్రమించిన ఆస్తికిని భేదముండరాదు.
4. భర్త ఆస్తిలో భార్యకు హక్కులు గలవు. భార్య ఆస్తిలో భర్తకు హక్కులు కలవు. వీరిలో నెవ్వరును లేడని వారి ఆనబ్బ లేక ఆస్తిని వసలివేయబారు. భార్యయంగీకారములేకుండ భర్తయిచ్చినదానము నెల్లదు.

జైమినీనూత్రములు ఇంత స్పష్టముగా నుండ పాశ్చాత్యులయభిప్రాయములను మనము నమ్ముటకు వీలులేదు. స్త్రీల హక్కులనుగూర్చి తెలుపువానిలో స్మృతులే మొదటి వని వారు చూపుచున్నది.

జైమినీ నూత్రములను జటియు, నితరవాద్యములను బట్టియు చూడ పూర్వకాలము స్త్రీలు పురుషునితో సమానస్థానమును బహించియుండి యి తెలుసుకొన్నది.

విద్యకు విద్యమునకు స్త్రీలు అర్హులుగా నుండిరి. పూర్వము స్త్రీలు వేదములనభ్యసించుటకును, తదితర శాస్త్రములను, పురాణములను అధ్యసించ నర్హులుగా నుండిరినియు, నమ్ముటకు నుచికారణము లున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులతోబాటు యజ్ఞయాగములను చేయుచుండిరి. ఒక స్మృతిప్రకారము సనధానములు, యజ్ఞయాగాదికములతోరకే నని చెప్పబడియున్నదిగాన, స్త్రీలుగూడ ధనము కలిగియుండుటకు అర్హులని తెలియుచున్నది.

ఇట్టి స్వతంత్రస్థితి చాలకాలమువరకు నుండలేదు. పగతుక బారి నుండి తప్పించుటకు పురుషుడు కత్తినుండు దగుటచేతను, స్త్రీ అబలయగుట. చేతను స్త్రీలకు పురుషునివై ఆధారపడు అవసరము కలిగెను. మొదట అన్యథా అవస్థ కుటుంబములలో ఆస్తియంతయు మగవారి యధీనమై, వారి ప:పాలనలో నుండెను. స్త్రీలు వారివై ఆధారపడి యుండిరి. స్మృతికారులు ఈ కాలమును గూర్చి వివరించిరి.

ధర్మనూత్రములకాలము నాటికి ఈ స్థితి కలిగెను. స్త్రీలు యజ్ఞయాగాదికములు చేయ నర్హులై కారని నిర్ణయించబడుటచే ఆస్తిని కలిగియుండుటకు గాని, వారసత్వము కలిగియుండుటకుగాని అర్హురాలైన కారని చెప్పబడినది. యుగములను చేసి వేదశాస్త్రము చేయ పురుషులకే అధికారము గలదని చెప్పబడినది.

స్త్రీలకు ఆస్తిసంబంధమైన హక్కు లేమియు లేవని చెప్పువాడము బోధాయననికాలమున మిక్కిలి ప్రబలమయ్యెను. వారి స్వృతికాలమున స్త్రీలకు కొన్ని హక్కులు గమనింపబడి యును. మను, యాజ్ఞవల్క్య, బృహస్పతి, నారద, మున్నగువారు స్త్రీ సంబంధపులో కొందరికి వారసత్వపుహక్కుల నిచ్చిరి. తిరువత ధర్మశాస్త్ర వ్యాఖ్యాతలు కొందరు ఉదారభావముతో శాస్త్రమునకు వ్యాఖ్యానముచేసి స్త్రీలస్థితిని అభివృద్ధి

రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" నే పిల్లలు సదా కోరెదరు

"ఓవల్ టైను" నందు గల మనోహరమైన మంచి సువాసనను పిల్లలు ప్రేమించి, ఈ అద్భుత ఆహారముచే దివ్యమైన ఆరోగ్యము బడయుచున్నారు. పసివారి దేహ నిర్మాణమునకు ఇతరమైనదేదియు రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" కు సమానమైనది కాదు. మన కతినమైన తీతోష్ణస్థితి పసివారియొక్కయు, వయసు చెల్లినవారియొక్కయు బలమును క్రుంగజేయుచున్నది. గాన వీరిరువురును ఆరోగ్యము, బలము, వీర్యము వగైరాలు సర్వోత్కృష్టమైన ఈ టానిక్ ఆహారమునందున్నట్లు తెలుసుకొనియున్నారు. "ఓవల్ టైను" మంచి బార్లీమట్లు, దివ్యమైన అపుహాలు, కొకొ మున్నగు ప్రకృతిసంబంధమైన గొప్పటానికు ఆహారములనుండియే తయారుచేయబడుచున్నది. ఇది అప్పుటమైనవని, తయారుచేయబడునప్పుడు చేతితో తాకబడుటలేదని పూచీనివ్వబడును. రుచికరమైన "ఓవల్ టైను" ను క్రమముగా మీపిల్లలకు ఒక గిన్నెడు యిచ్చి మీరును పున్నుకొని, అద్వితీయమైన లాభములను పొందుదు.

OVALTINE

మొదడు, నరములు, శరీరము వగైరాలను వృద్ధిపరచును. జీవధడుకాణములందు, ప్రోతలందు దోరకును. ఇంగ్లాండులో లండన్ నందున్న ఎ. వాండర్ లిమిటెడ్ వారిచే తయారొనర్చబడినది.

జేమ్స్ రైట్

8-4 కాన్ ఫోమ్, మద్రాసు.

బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూన్.

ఇదే మాదిరిగానుండువాటిని కొనవడు:— నమ్మకము లేని, సరియైనపాళ్లు చేర్చని ఆహారము "ఓవల్ టైను"కు సమానమైనదిని తెలుపబడును. "ఓవల్ టైను" వలె ఆహార విలువను, ఆరోగ్యరక్షణను కలిగించబారు.

జేసిరి. స్త్రీలు వారసత్వపుహక్కులు కలిగియున్నారను ప్రధాన నూత్రమువై యజ్ఞాశీర్షకుడు ఆధారపడి తన విశాఖరమును రచించెను. వంగదేశమునందు స్త్రీలహక్కులను వృద్ధిచేయుటకై జీమూతవాహనడను వ్యాఖ్యాత చాల ప్రయత్నించెను. కావున అదేశములో స్త్రీలు యితరదేశములకంటె హెచ్చు హక్కులు కలిగియున్నారు.

కాని యిదివరకే ప్రారంభమైన స్త్రీల దుస్థితి యిట్టి స్వల్పప్రయత్నములవలన నివారణ కాబాలకపోయెను. తమ హక్కులను పురుషుల నడిగి పుచ్చుకొనుకై స్త్రీలకు లేకపోయెను. స్త్రీలహక్కులను స్త్రీలకొసంగెదమను ఉదారభావము పురుషులకు లేకపోయెను. మొదట మొదట స్మృతులు రచించినవారు అభివృద్ధికి అవకాశములు లేనివిధముగా వ్రాసియుండిరి.

స్త్రీల ఆస్వాతంత్ర్యస్థితికి ప్రమాణములు

స్త్రీలకు హక్కులేమియు లేవని చెప్పటకు మాడుప్రమాణములున్నవి. మొదటిరెండును మనుధర్మశాస్త్రమునుండి మూడవది బోధాయననివచనము.

(1) మనువచన మిట్లున్నది

బాల్యమున తండ్రి, యౌవనమున భర్త, ముసలితనమున కుమారుడు, స్త్రీకి పోషకులు, కావున స్త్రీకి స్వాతంత్ర్యము పనికిరాదు."

2. భార్య, సుమారుడు, బానిస, అను నీమిమివురు సొంత ఆస్తిని కలిగియుండ నర్హులుకారు, వీరు గడించుధనము వారి భామందుకు చేదవలసినదిగానుండును.

3. బోధాయననివచన మిట్లున్నది. స్త్రీకి వారసత్వ హక్కులుండ నధికారములేదు. వీలనగా వేదముప్రకారము స్త్రీలు పౌత్రవహీనలు; భాగమును కలిగియుండ సమర్థురారుకారు.

ఈమాడువచనములవలన స్త్రీల హక్కులు బాగుగా చాలమట్లుకు తగ్గిపోయినవి. మొదటివాక్యమునలన స్త్రీల ఆహార తంత్ర్యము సీరము చేయబడుటయేగాక, ఆమెకుగల యిత్య అధికారములు గూడ తగ్గింపబడినవి. రెండవ నూత్రమువలన స్త్రీ ధనమంతయు భర్తవశము చేయబడినది. మూడవది వీటికంటె హెచ్చు అనర్థము వాటిల్ల జేయుచున్నది. స్త్రీస్వాతంత్ర్య మర్హత యని మా

తమేగాక యింకల ఆస్తిని వారసత్వముద్వారా గ్రహించుటకుగూడ అవకాశము లున్నది. బోధాయనుని స్వభావము

స్త్రీస్వాతంత్ర్యమునకు కలుపజేసే బోధాయనుని వదనము నై స్త్రీయొక్క వారసత్వపు హక్కులు తొలగింపబడినవిగాన ఆ వదనమున పరిశీలించుట యవసరము. నిరింధియా హ్యూవా యాశ్చ స్త్రీయొనతా ఆమ వేదవదనముమీద వీరు స్త్రీ ఆస్తిపై అధికారము లేదనెడు. దీనికి సప్రసిద్ధ పండితులు యిట్లు వ్యాఖ్యానము చేయుచున్నారు. సోమరసమున తానెట్లు స్త్రీలకు అధికారము లేదు. ఈ జ్ఞానమును దానిలో కొంతభాగమును గూడ గ్రహించుటకు వారికి హక్కు లేదు."

వేదవాక్యమునకు ఆస్తిపరముగా నర్థము చేయవలెనని అనేకపండితులకు యభిప్రాయమై యున్నది. మితాక్షరము వేదవదనమును గ్రహింపవలెనని. వ్యవహార మయ్యాఖమనందు గాని, వివాదవింతామజీయందుగాని యిట్లు అభిప్రాయపడుట లేదు. అపరాధమును ఆ వాక్యమును అర్థవాదముగానే గ్రహించుచున్నాడు గాని విధిగా చెప్పబడినది. వేద వేదాంగ స్వభావపు రాశాంతరసంవిధానము మహాశయము. విద్యారణ్యులు ఇంద్రియమునకు సోమరసముని అర్థము చెప్పినారు. పాశ్చాత్యపండితులకు యభిప్రాయము గూడ నిట్లే. దీనికి ఇట్లు సరియైన అర్థము చెప్పక స్త్రీలు ఒకయింద్రియములో చాలబలహీనమైనవారు. భాగమును గ్రహింపవలెనని కాదు. అని అర్థముచేయుట సరికాదు.

ఈవదనములు, ప్రమాదములు ఆయాసములకు అనుకూలముగా రచియింపబడినవి. వివాహితలకు స్త్రీలు తమ యిష్టమువచ్చిన స్వతంత్రవ్యక్తులవలన భవము గడించుచుండిరిని వేదము తెలుపుచున్నది. వేదకాలములో స్త్రీలు ఆస్తిని పరిపాలించుకొను అధికారము కలిగియుండి రని జైమిని వ్రాయుచున్నాడు.

ఈ ఉన్నతి తరువాత బోధాయకుని కాలమునకు నీవ స్థితియైనది. మనుధర్మశాస్త్రము వ్రాయుకాలమున స్త్రీలు యాకా ఆధోగతి పాలయిరి. ఆసమయమున ప్రవర్తింబుచుండిన ధర్మమును మనపు వ్రాయుచుండెను.

ఈస్థితి సర్వకాల సర్వాస్థులకు వర్తింపజాలదు. దాని నలు స్వతంత్రములేరి. మహానుజి ఉండిన కష్టములు తొలగి పోయినవి. కాని స్త్రీల స్వాతంత్ర్యము సరికట్టుటకు పండిత వర్ణము స్త్రీలవిషయమై ఇంకను ఈశ్లోకములను వికల్పము చెప్పుచుండుట అపవిత్రముగ గదా.

స్త్రీ వారసత్వము నైతికము మాత్రమే పూర్వగ్రంథములు స్త్రీ సంఘములో నీవనముగా చూడబడవలెనని యుద్దేశింపలేదు. కేవలము బానిసగా నుండవలెనని గూడ చెప్పలేదు. న్యాయశాస్త్రరీత్యాగూడ ఆమెకు కష్టతరము నిషేధమును ఖండించితిమి, స్త్రీ స్వభావము చే అబల యయ్యెను. కష్ట కాలములో నామెను ఆమె స్వయముగా రక్షించుకొనకలక పోయెను. కావున ఆమె శ్రేయమునకు ఆమె పురుషునిపై ఆధారపడియుండుట అవసరముచేయెను. ఇది యిట్లుండ స్త్రీలకు హిందూసంఘమునం ధిస్త బడిన గౌరవము వాఙ్మయహననంబులను వ్యక్తమగుచున్నది.

స్త్రీలకు వారి స్త్రీధనముమీద సర్వహక్కులు నిర్వహింపవలె. ఇచ్చియు ఆలోచించినచో స్త్రీ ఆస్వతంత్రత నైతికము మాత్రమేగాని న్యాయశాస్త్రముగా కాదు.

న్యాయస్థానముల తీర్పులు ఇట్లు మహాద్వివాక్యములు స్త్రీల వారసత్వపు హక్కులను తగ్గించుచుండ ప్రస్తుతసమయమున కొద్దులతీర్పుగూడ స్త్రీల స్వాతంత్ర్యముకు తగ్గించుటకు తోడ్పడినది. న్యాయతంత్ర్యము లేక పోవుట అనగా ఆస్తి యజమానులగా నుండుటకు ప్రతిబంధకము కాదని మితాక్షరము స్పష్టముగా చెప్పుచుండ (ప్రీతికానిస్థితిలో స్త్రీకి వ్యతిరేకముగా తీర్పుచెప్పబడినది. న్యాయమూర్తులు స్వస్థితి వాఙ్మయమును మాత్రమే విచారించి యాతీర్పు చేసినట్లుగాని అంతకుపూర్వము జైమిన్యాయ వాక్యములను వారి కెవ్వరును చూపరైరి. ఈవైకారములవలన స్త్రీలస్థితి చాల అధోగతికి వచ్చినది.

న్యాయశాస్త్ర రీత్యా స్త్రీకిగల హక్కులు కొందరు స్త్రీలు వారసత్వము పొందుటకు అర్హులని మనువు పేర్కొన్నది. ధర్మశాస్త్రమునం దిట్లున్నది. "మారుడు పుత్రులులేక చనిపోయినచో ఆస్తిని తల్లి తీసికొనును. తల్లికూడ చనిపోయినచో నాయనమ్మ తీసికొనును. యిటు ధర్మశాస్త్రమున నిరంకారవదన మిట్లున్నది.

కనుకనుడు తండ్రి ప్రతిమయై యున్నాడు. మహాశ్రమమునందు సమానము. అత్యుపమానమైన వాడందగా ఆస్తి యింకొకరి కెట్లు చెందగలదు." స్త్రీలు తక్కువమని బోధాముడు చెప్పినది భార్యలేక పరమవత్సవమున వికల్పమును గూర్చి అనేక ప్రమాద వాక్యములు కలవు. బృహ

'లాక్టోజెను'కు మొదటిబహుమానము

"కడచిన మార్చినెల 1వ తేది శనివారమునాడు విల్లింగుటన్ కళాశాలలో జరిగిన శిశుప్రదర్శనంలో బిడ్డడు హైలాన్డ్ మొదటి బహుమానమును గెలిచినాడనుట మీ యొక్క ఆహారమును గూర్చి గొప్పగా విశదపరచుచున్న దనిమీకు తెలియుటకొరకు నేను వ్రాసితిని."

గౌరవకార్యదర్శి
3-3-1930 రాయవేట శిశుసంరక్షణ కార్యాలయము.

ఇప్పుడు 6 నెలల వయస్సు గల హైలాన్డ్ బిడ్డడు పుట్టినప్పటి నుండి లాక్టోజెను ఆహారముతోనే పెరిగినవాడు.

ఒక అద్భుతమైన ఆహారమునకు ఒక ఆశ్చర్యకరమైన కృతజ్ఞత. లాక్టోజెను తల్లిపాలవలెనే జీర్ణమగునట్టి సంపూర్ణ పోషణము నిచ్చుటచేత అన్ని బిడ్డలకును మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన ఆహారమును నిశ్చయమును నిరూపించుచున్నది.

శిశువులకు స్వాభావిక ప్రాణాధార క్షీరాహారమును

'LACTOGEN'

మీ బిడ్డలకిచ్చినయెడల వారు బలిష్ఠులుగా పెరుగుదురు.

బిడ్డలకు పాలిచ్చుబుడ్డి, నమునాడబ్బి, అల్పమినియం గరిటె, తల్లులకుపయోగమైన పుస్తకము - వీటికిగాను ఒకరూపాయ తపాలబిళ్లలను నెస్సెల్సు, తపాలుపెట్టె 180, మద్రాసు. వారికి పంపి తెప్పించుకొనుడు.

వృత్తి వదన మొకటి యిట్లున్నది. వేదములలోను, స్మృతులలోను, ఆచారములలోను గూడ భార్య భర్తదేహములో సగ పాలనియు, అతని పుణ్య పాపములందు ఆమె సమానభాగ ముకాలనియు చెప్పబడి యున్నది. భార్యభర్తలకు ఆస్తిలో సమాన భాగస్వామ్యములదని జైమిని మహాముని వ్రాయుచున్నాడు. భర్త ఆస్తిలో భార్యకు గల బాయింట్లు హక్కు. బాలికమై నది కాదు. సత్యమైనది. ఈ కారణమువలననే ఒకనికి భూమిలు లేనప్పుడు భార్యయే ఆస్తికి అధికారిణి యని జీమూత వాహనము చెప్పుచున్నాడు.

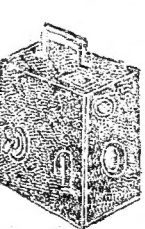
వారసులలో తరతమ్యములను నిర్ణయించుటకు మొదటి వాడగు యాజ్ఞవల్క్యకు, చరిత్రాయన వాని ప్రత్యేకమును ఆస్తికి అతని భార్యయు మహాశ్రేయను వారసులని చెప్పినాడు. మితాక్షరముగూడ మనుసంహితయగు భార్యకు ఆస్తి వశభవించు నధికార మిచ్చినాడు. భార్య తరువాత మహాశ్రేయను ఆంధ్రులలో ఆస్తిని వాహిని యనునవియు నగనీయముని ఆయన చెప్పినాడు. మొదట తల్లి, తరువాత నాయనమ్మ, తరువాత నాయనమ్మతల్లి వారసులుగా మండయోగ్యులనికూడ ఆయన వ్రాసినాడు.

స్మృతులలో వీరికి వారసత్వపు హక్కు లంగీకరింపబడుటచేత స్త్రీల అశ్రేయతపట్టి మిథ్యయై లేలుచున్నది. స్త్రీలు శాస్త్రమంతరించుచున్నది. చంద్రు కాపి, మిథిల యశోధరు మీ యువా మా లో చుట్టు తప్పు

పురుషుని ఆస్తికి స్త్రీ వారసురాలు కావాలనైన ప్రతిబంధకమున్నది. బొంబాయి నువ్రాసు రాష్ట్రముయందు యిట్లు పూర్తిగా నిష్కారమగుచున్నది.

నెలకలు
కావున నీవిట్ అధికారములను తెలియించుట ఆదర్శ ఆను కారణము ప్రతిబంధకము కాదని కానవచ్చుచున్నది. సమయ మాసన్న మైనదని మా యభిప్రాయము.

వియోగ్రాఫ్ కెమెరా

ప్రేమమైన కానీష్యులెన్ను అనుభవ బడిన ఈ కెమెరాతో ఫోటోలను 2 1/2 X 3 1/2 అండ్ 3 1/2 X 4 1/2 సైజులలో గ్రహించుట చిత్రమును సులభముగా తీయవచ్చును. దీనికి ఫోటో గ్రాఫ్ సరియైనది. విద్యుచ్ఛక్తియు శక్తియు కొంతయే. మొత్తం మొదలు 100 కరణులను పొందింపవచ్చును. ఫోటో తీయుచున్నప్పుడు బోధపడదు, యా కెమెరాతో కూడి ఒక డ్రైవ్లయూ, కాపి, డివైజులున్నవి. కా తంతుబడదు. చివ్వు పిల్లలందఱుమీదా యీ కెమెరా ఫోటో తీయు వచ్చును. కంప్లెటు చెయ్యే ధర య. 2-4-0. మహారాజ డిపో, ఆదవామలమొదలికి, 18 రోడ్డు, మద్రాసు.

వ్యవసాయములు

పోలుకొండ

(జీవితలేఖరి)

బహుమానము

సెప్టెంబరు 21 :—కొలదికాలము క్రిందట పుట్టచేతను గ్రామమున దొంగలుపడి కొంతసామగ్గినవారింది. ఆ సేర ధూల అదొకిని పోలీసులను చెప్పి సేర ధూలను సామగ్గి పట్టియిచ్చిన మా గ్రామకాపురధులు రావులపల్లి వీరయ్యగారి కుమారుడు సత్యనారాయణమూర్తిగారికి (16 ఏండ్లవయసు) పోలీసువారు రెండు నవగనుల కడియమును బహుమతిగా నిచ్చిరి.

ఏలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

రాజధాని నభ

ఏలూరు, సెప్టెంబరు 24 :—నిన్న సుద్దంపల్లి యను గ్రామమున మోత గంగరాజు జమీందారుగారి యధ్యక్షత క్రింద రాజధాని నభ జరిగెను. ఎన్. పుష్పయ్యపంతులుగారు ఏలూరు లిహాల్దారు, పి. శారాయణరావు, గారపాటి ఆంజనేయులుచౌదరిగారు కాసకోల్లంపునోద్యమమును నిరసించుచు నుపన్యసించిరి. ఏలూరు డిప్యూటీ కలెక్టరుగారుమాడ సభకు హాజరైరి.

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

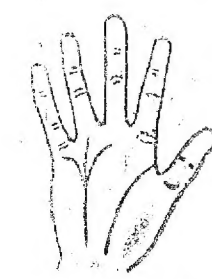
ఉన్మోగి మార్పు

గుడివాడ, సెప్టెంబరు 20 :—గుడివాడ సబుమేజిస్ట్రేటు గాడున్న క్రియాల వి. వి. శేషగిరిరావుసాయము బి. ఏ. గారు బందరు కలెక్టరుతరఫీనుకు బదిలీచేయబడినట్లును వారిస్థానే బందరులో సబుమేజిస్ట్రేటుగానున్న క్రియాల వి. సత్యనారాయణమూర్తి బి. ఏ. గారు నియమింపబడినట్లును తెలియుచున్నది.

కలరా

కలరా బాధ్యము తాలూకాలోని కొన్ని గ్రామములందు పోడనూపుచున్నది. అరిపిరాల లింగాల గ్రామములందు యీబాధ్యము కొందరికి తగిలి ప్రస్తుతము తగ్గిపోయినది. ప్రాణహానికలు గలదు. కాని ప్రస్తుతము యలమర్రుగ్రామములో తీవ్రహాపమును బాల్చుచున్నది. ఇంతవరకు ముగ్గురుపంచములు చనిపోయినట్లును నిన్నటివరకు పండ్రెండుగురికి తగిలియున్నట్లును తెలియుచున్నది. బిల్లాబోర్డువారిచే నియమింపబడిన షెడ్యూల్ మెడికల్ ఆఫీసరు ప్రస్తుతము గుడివాడలో పుంటూ బాధ్యము ప్రబలిత గ్రామములలో వైద్యసహాయము చేయుచున్నాడు. పెక్కుచిందికి బాధ్యము పోకటంతులగుగాను టీకాలుబోయబడెను.

గొప్ప గ్రంథము! Palmistry ఆపూర్వ కాస్త్రము "హస్తసామిదిక శాస్త్రము"

మన భారతదేశమున నిదీరకు నెవరును ఇట్టి గ్రంథమును ప్రకటించియుండలేదు. ఇందు 301 చిత్రములు గలవు. శ్రీ బాలవృద్ధులందరూ నుభవముగ నితరులచే మహాక్షేపకయే ఇందలి విషయముల గ్రహించునట్లు వచనరూపముగ ఆవృత్తింపబడినది. ఇందులో ఆయుర్దాయము, సంతాపము, విశ్వరత్నము, దేహశాఖ్యము అదృష్టము ఋణము, గండము, జయము, మరణము, ఇంకను విధి ప్రేరితములను తీవ్రపూర్వము లక్షకములు కలిగిన గ్రంథరత్నము. ఖరీదు రూ. 2. తపాలాచార్జీ ప్రత్యేకము. ఎస్. భాగ్యలక్ష్మి అందు కంపెనీ, పాల్వంచ, మద్రాసు.

గుంటూరు పురపాలక సంఘ సభ (స్వకీయవిలేఖరి)

గుంటూరు, సెప్టెంబరు 20 :—నిన్న సాయంత్రము 6 గంటలకు పురపాలక సంఘ సమావేశమున సభాపతియగు శ్రీయు. తి. పాతూరు లక్ష్మయ్యపంతులుగారి యాజమాన్యమున జరిగెను. ప్రభుత్వమున గత సభలో దిగువదిన విషయములు పూర్తిచేయబడెను.

పురపాలకాధ్యక్షుడు ఆల వెన్న క్రింద నెలకు రు. 50-0-0 లు పుష్కళానుచు నుండెను. దానికి శీర్షానము గూడగలదు. ఇటీవల తిరిగి కలెక్టరుగారు సంఘతీర్థానము కావలెనని కోరెను. దానిపై చైర్మన్ గారికి 50-0-0 లు కాంక్ష వేసిరి.

ప్రాజెక్టులోను అరందల్ పేటలోను నీటిగొట్టముల బెట్టి పురపాలక సంఘము నీటికలుపుచే బాధపడుచున్న ఆ ప్రదేశములందలి ఇసుకలకు మహాపకారము చేసియుండెను. కారదానికేతనపునైపువారు అంతవరకు నీటిగొట్టముల దిగి కొనిరమ్మని మహాపరిచ్ఛియించిరి. దానిపై కవుకానీల్ వారు అవిషయము ఉర్యోగీయులుండు బంగాళాలోను నీటిని సరఫరాచేయునపుడు బిచారంపంతులనియు అది ఆలోచనలోనే యున్నదనియు దెల్పుచు శీర్షానించిరి.

కుక్కలజంతు విషయము

కుక్క నిర్మూలనమునకు పురపాలక సంఘము వారిక తథాత్ చేంబరును కట్టవలెనని కలెక్టరుగారు గోరుచుండిరి. దానికి పురపాలక సంఘమువారు ఒప్పుకొనలేదు. దానిపై ప్రభుత్వమువారు ఉండవలసినదని చెప్పి ఎక్స్ క్యూజేపు యింజనీయరుగారిచే అందనా 200 రూపాయలకు వేయించి పురపాలక సంఘమువారికి ఆ ప్రవృత్తి కట్టవలసినదిగా కోరిరి. దానిపై వారు 150-8-0 కట్టియుండిరి. ఆ చేంబరు కట్టుటకు యేటువారి రోడ్డుపైపునన్న రిచ్ఛిమడిపొవద్ద స్థలమును మంజూరుచేయవలసినదనియు, మిగత 4-8-0 కట్టవలెననియు కలెక్టరుగారు కోరిరి. శ్రీ పాదర్తి సోమయ్యగారు ప్రదేశమంతటకూడయిన నుండిన బాగుండుననిరి. కాని చివరకు అచటనే మంజూరు చేయబడెను.

ఎక్స్ ప్రెజ్ యెడ్వైజరీ కమిటీ

ఈ సంఘమున కొక ప్రతినిధిని యెక్స్ ప్రెజ్ కౌన్సిలరైనదిగా పురపాలక సంఘమువారిని కోరిరి. కాని ప్రతిసంవత్సరము పురపాలక సంఘమువారు దానిలో ప్రాతినిధ్యమును నిరాకరించుచునే యుండిరి. దీనికి కారణము పురపాలక సంఘమువారు ప్రభుత్వమువారికి పట్టుదానున్నందు కట్టుదాకాణముల దీని వేయించవలసినదిగా కోరిరి, దానికి పోరు ఒప్పుకొనలేదు. పురపాలక సంఘమువారు దానిపై ప్రాతినిధ్యమును నిరాకరించిరి. ఇట్లుచుచు ప్రాతినిధ్యము నిరాకరింపబడెను.

వి. సి. హెచ్. జాన్ గారు ఆమెరికాదేశము పోతు తమ పదవికి రాజీనామా నొసగిరి. అందుచే ఆల్ఫా ప్రాథమిక నిద్యాసంఘమునకు ఒక సాంఘికని ఎన్నుకొనవలసి వచ్చెను. శ్రీ లక్ష్మయ్య పంతులుగా రేక గ్రీవముగ నెన్నుకొనబడిరి. ఇకముందు పురపాలక సంఘ సభలు నెలలో 5, 20 తేదీలలో జరపుట తీర్మానించబడెను. ఎకెండాలోగల విషయములన్నియు పూర్తిచేయబడిన తరువాత ఘమాడు 9 గంటలకు సభ ముగింపబడెను.

ఉత్తర జిల్లాల క్రైస్తవస్థానము

ఈ స్థానమునకు మా నగరములో నన్న కాల్వేలో లెక్చరర్ గానున్న సి. సి. మోసెస్ ఎం. ఏ. గారు ఎన్నుకొనబడినట్లు యిప్పుడు తెలిసినది.

దళరా పండుగలందు

ఆరోగ్యమును గురించి ఉచితముగా సినిమా మూలముగా యేగ్య హమునం దైనను, పాఠశాలయందైనను ప్రదర్శించబడును.

ఎలెక్ట్రిక్ కూడికమాత్రమే

అవసరము వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి,

బి. ఏ., ఎం. బి. అంధు సి. ఎమ్., భిషగరత్న, 43 హాన్స్ రోడ్డు, హ్యాంబిరోడ్, మద్రాసు.

రాజమండ్రి

సానుభూతిసభ

రాజమండ్రిపేట వర శ్రీ ధన్వంతరీ సమాజము వారు ది 18-9-80 తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు లక్ష్మీవారప్పేటలో గల పురపాలక సంఘమువద్ద ధర్మ వైద్యకాలాభివేషమున మురాలి శ్రీ డాక్టరు జెజవాడ వెంకటస్వామి నాయుడుగారి ఆధిపత్యమున సమావేశమయిరి. ఈసభకు వైద్యవరులు ఆశకులు దయచేసియుండిరి.

సభ ప్రారంభింపబడినతోడనే వైద్యరత్న డాక్టరు పొన్నాడ వేంకటాద్రిగారు లేచి చెన్న నగరవాసులగు వైద్యరత్న ఆయుర్వేదరత్న, డాక్టరు టి. ఆర్. ఎలిరాజులు నాయుడుగారు శ్రీ రత్నవేంకటయ్యరని వినుటకు మన మెంతయు చింతించవలసియున్నదనియు, శ్రీ నాయుడుగారు ప్రభుత్వంగాంచిన ఆయుర్వేదవైద్యులను, శ్రీ గవర్నమెంటువారి తేలియ వైద్య పాఠశాలకుమిటి సభ్యులను, చెన్న పురి హిందూ వైద్యసంఘ సభ్యులను, అయియుండి ఆయుర్వేదమునకు విక్రీతి నేపతేసి యున్నారు. మరియు వీరు గొప్పగొప్ప డాక్టర్లచేత మద్యక వ్యాధులను కేర్పుతో నివారణచేసి డాక్టర్లచేతను మహానీర్ణ చేతను బహుమానములతో మెప్పునడిసి కలకత్తా ఆయుర్వేద పరిషత్తు వారిచే "ఆయుర్వేదరత్న" యనియు, ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే "వైద్యరత్న" అను బిరుదుములను బడసి ఆయుర్వేదకాస్త్రమునకు మంచి కీర్తిని తెచ్చి కాలధర్మము నొందుటచేత ఆయుర్వేదలోకమునకు తీరని లోటు వాటిల్లిన దనుటలో ఆతిశయోక్తి కాదని తెల్పుచూ యీక్రింది సానుభూతి తీర్మానమును సభవారియెదుట ప్రవేశ పెట్టిరి.

తీర్మానము

|| శ్రీ|| వైద్యరత్న, డాక్టరు టి. ఆర్. ఎలిరాజులు నాయుడుగారి వరణములన ఆయుర్వేదలోకమునకు తీరని కొరత గలిగినందుకి సభవారు తమ విచారమును తెలియజేయుచూ ఈవ్యవస్థానిధ్యముచేరిన శ్రీ నాయుడుగారి అత్యుక్త వర మేక్కురుడు కాంతి నోసగుగాక యని వేడుచు తమసానుభూతిని వారి కుమారులగు సుందరము నాయుడుగారిని వారి కుటుంబ మునకను తెలియజేయుచున్నారు

అను తీర్మాన ముపబడింపగా బ్రహ్మశ్రీ పండిత ఆయి లాశర్లుల వెంకటేశాస్త్రిగారును అధ్యక్షులకు వెంకటస్వామి నాయుడుగారును బలపరచిరి. సభ్యులెల్లరు సగౌరవముతో ఏక గ్రీవముగా అంగీకరించిరి.

విదవ శ్రీహన్ మేడూరి లక్ష్మీకాచాడ్యులుగారు ప్రతి కోగనిదాన చికిత్సావిధానముల గురించి విపులముగా ఉపన్యసించి సభ్యులసంతోషచేసిరి. తరువాతి పంపనములలో సభ ముగింపబడెను.

పొన్నాడ వేంకటాద్రి,

సంయుక్త కార్యదర్శి, శ్రీధన్వంతరీ సమాజం, రాజమండ్రి.

దేవదాసీలు - యీనాములు

దేవదాసీలు (కళాపంతులు) చేయుచున్న అవినీతికర నయిన దేవాలయ నాకరి తొలగించుటకు శ్రీశ్రీశ్రీ మద్రాసు గవర్నమెంటువారు కొనివచ్చిన యీనాం సకరణవిల్లు ననుసరించి నాకరిమానియున్న మాసంస్కరణ సంఘీయులచేత చెదరించియు, మోసపుచ్చియు, బలవంతముచేసియు, నాకరి చేయించుకొనడలయనట్లు తెలియుచుండుటచేత, ఆంధ్రరాష్ట్ర కళాపంతుల సంస్కరణ సంఘాంతకాళియులమైన మాతెనాలి తాలూకా కళాపంతుల సంస్కరణ సంఘీయులమైన మేము మాతెనాలి కాకు సంబంధించిన గ్రామములలో మైనరు సంఘమును మానసియులచేత మాయొక్క (తెనాలి తాలూకా కళాపంతుల సంస్కరణ కార్యసంఘమువారి) వ్రాతమూలమైన యనుమతిలేక వ్యక్తిపరముగాని, సాంఘికముగాని, వ్రాతమూలమైన, లేక క్రియాపూర్వమైన, లేక యితరవిధముల మోసపరచి నాకరిచేయించుకొనినచో చెల్లబడవనియు, లేక వ్యక్తిగ్రాంతము, లేక ఆక్రమణ చేసికొనినను యీ కుట్రలకు సంబంధించిన వ్యక్తులు శ్వాయాస్థానములయందు దోషులుగా నెంచబడుదురనియు, యీ ప్రకటన మూలమున సర్వజనులకు తెలియపరచుచుంటిమి.

కావ్య రామచంద్ర బైరాగి,

వైస్ ప్రెసిడెంట్.

దాసరి వేంకటేశ్వర్లు,

శక్రలక్ష్మి-తెనాలి,

పాట్లు పెట్టెంబరు 24:—బకేబాలోను బానిస ట్టు
పట్టుకున్న 40 గ్రామములలోను ఈనెల 25న కేదీమొదలు ఒక
పంపివర్తనానరకు 57 మందిగల ఆదనపు పోలీసు దళము ఉంచ
బడును. బకేబాలో బానిస దళము ఖచ్చారు ఆచ్చట్టిరకబే
ధర్మిపలెనియొందును. బకేబా గ్రామవాసులు కాపనెల్ల ఘన
మూరంభింపబడినపుటినుండెయిరు బహిరంగముగా వ్యాయాసన
ములను ధిక్కరించి చాలచోట్ల నామూలు కేరముల నెచ్చిటిసో
పురికొచ్చినది తెలియుచున్నది. (అ. పు.)

సానికవార్తలు

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించు కాలము
కుక్రవారము 26 వ తేదీ సాయం. 6-82 గం.
శనివారము 27 వ తేదీ సాయం. 6-82 గం.

మద్రాసు కార్పొరేషను రేడియో
సంగీత కార్యక్రమము

(ప్రతిరోజు సాయంకాలము 5-30 గంటలనుండి 7 గం. వరకు)
(తిరువళ్ళిక్కేటి సమద్రతీరమున)
శ్రేణు కుక్రవారము శ్రీ గోవిందస్వామిగారు దక్షిణ
యిండియా సంగీతము-(ఫీడేబు)

మద్రాసు హైకోర్టు: క్రొత్త అడ్వోకేటు:—
నేటినాడు మద్రాసు హైకోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి
గా యోగి అడ్వోకేటు జనరలు అల్లాడి శ్రీనివాసాచార్యులు
గారు పదవిని స్వీకరించారు. తాపట్ల న్యాయవాదులకు
సీనియర్ న్యాయవాది శుభాచారిపురంజనుగారు అడ్వోకేటుగా చేర్చుకొన
బడిరి.

గౌ. న్యాయ కే. పి. లక్ష్మణరావుగారికి విందు:—
మద్రాసులో నివసించు దక్షిణ కనరా దేశీయులు రాజ్ పు
తనవారము 27 వ తేదీన సాయం. 5 గంటలకు ఎగ్జ్యూక్యూ
కమాండరన్ ఫీఫ్ కోడ్డునందలి విల్లింగ్ ధనమున గౌ. న్యాయ
కే. పి. లక్ష్మణరావుగారి గౌరవార్థము విందు గావించెదరు.

రాకపోకలు:—ఇ. కాన్ రిజిస్ట్రార్ గారు ఉదకముం
డలమునండి నేటి ఉదయమున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

మద్రాసు శిల్ప మండలి: చెన్నపురి కావనపల్లియందు
నివసించు శిల్పి శ్రీ. పి. వి. రామారావుగారు నేటి ఉదయ
మున చెన్నపురికి వచ్చిరి.

శ్రీ ఆర్. కే. వెంకటేశ్వరయ్యగారు నేటి ఉదయ
మున పూనామ కేంద్ర బ్యాంకును విచారణంబు సభ్యులను
హాజరునట వచ్చిరి. ఆర్డీబి 1 వ తేదీకి వీరు మరల చెన్న
పురికి వచ్చెదరు.

మద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:—గత 20 వ తే
దీకి ఆ తర్వాత మరణములలో చెన్నపురియందు సంవత్సర పగలున
వెయ్యింటికి 85.5 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు వెనుక
వారమున వెయ్యింటికి 89.8 మరణములు సంభవించెను. స్త్రీ
లకు 8 మరియు 84.5, వారిలో ముగ్గురు చనిపోయిరి.
యొంటికి 85.5 మరణములన 8, మలేషియావలన 9, యితర జ్వర
లవలన 26 మరణములు సంభవించెను. గత సంవత్సరమున
వారమునకు సుమారు వారములో వెయ్యింటికి 41. మరణ
ములు సంభవించియుండెను.

మద్రాసు శాసనసభ ముగిసినట్లు:—

మద్రాసు, నవంబరు 25:—వైపక్షముయొక్క సభ
సభ్యులు గత రోజున 5 గం. జనాభా కే. పి. వి.
యస్. మహ్మద్ మీరాసాహెబ్ యల్. సి. గారి గృహ
మున జరిగెను. మూలానా సభ్యుల మధ్యజానా హెబ్ యల్.
యల్. సి. గారి గృహకు వహించిరి. బెజవాడ న్యాయవాది జ
నాబ్ మహ్మద్ ఆహ్వానితులగు మద్రాసు శాసనసభ ముగి
సినట్లును చెరువుకు తిరుగుబాటును చెబుతూ పంపిన తిం
తివార్తలపట్ల చురుకైనది. ఖాల్ బి. టి. యం. మొయిద్దూ
సాహెబ్ యల్. సి. గారు పక్షముయొక్క బా
గాన ప్రతిపక్షమును సమర్థించుచు ఉత్తమునదిరి. తిరువళ్ళిక్కేటి
నగరమున సభ్యుని నివాసమునందు నేటి సాయం
కాలము సమావేశమయ్యెదరు.

విమానజలమరణము

శ్రీమంత పుణ్యమూర్తి అను బి. ఎ.
కొండారెడ్డి అను యువకుని బేనాలకు శ్రీశిరిలో
ఉన్నప్పుడు విమానము దాడుచేసి చనిపోయినట్లు
చెబుతూ పంపిన తిరువళ్ళిక్కేటి నగరమున సభ్యుని నివాసమునందు
నేటి సాయంకాలము సమావేశమయ్యెదరు.

ఆంధ్రవిద్యార్థులు,
అజ్ఞానై విశ్వవిద్యాలయము.

జస్తిసవత్సపు సమావేశము

మంత్రివర్గపు సంగీకరింపవచ్చు నని
తీర్మానము గావించబడుట

దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషను కార్యసంఘ
సమావేశము 24 వ తేదీ ఉదయము సర్ త్యాగరాయ మేమో
రియలు భవనమున పి. టి. రాజసుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను.
ఈక్రిందితీర్మానములు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినవి.

(1) దేశమునందలి ప్రస్తుతపరిస్థితుల ననుసరించి శాసన
సభయందలి వివిధరాజకీయకక్షల బలబలముల ననుసరించియు
జస్తిసవత్సమువారు ఉద్యోగములను అంగీకరింపగూడదని
కోయింబుత్తూరు మహాసభయందు గావించబడిన తీర్మానమును
మార్పుచేయవలసిన అవసరము ఏర్పడుటచే, రాజ్ పు మహాసభా
సమావేశమున కోయింబుత్తూరు తీర్మానమును రద్దుచేయవలయు
నని ఈ కార్యసంఘమువారు సూచించుచున్నారు. ఈలో
పుగ నూనకు అనుగుణముగ తన చర్య తీసుకొనుటకు పార్టీ
నాయకునకు అధికార మివ్వబడినది

(2) దక్షిణ ఇండియా లిబరలు ఫెడరేషను మహాసభ
1981 సంవత్సరము జనవరి 15 వ తేదీలోపుగ చెన్నపురియందు
జరుగుటకు ఏర్పాటులు గావించవలెను.

(3) రాండుటేబిలు మహాసభకు ఈవత్సమునకు చేరిన
పి. రి. ఎ. పి. పా. త్రో, డి. బి. ఎ. రా. మ
స్వామి మొదలయినవారు, రా. బి. ఎ. టి.
పన్నీరు తెల్లంగార్లను సభ్యులుగా ఆహ్వానించినందులకు ఈ
సంఘమువారు రాజ్ ప్రతినిధికి కృతజ్ఞతను తెలుపుచున్నారు.
రాండుటేబిలు సభకు ప్రతినిధులుగా పోవుచున్న సభ్యులను
ఈసంఘమువారు ఆదరించియుచున్నారు.

బ్రాహ్మణులను పక్షమునందు చేర్చుకొను విషయమై
కూడ ఈ సభలో చర్చ జరిగె నని తెలియుచున్నది.

అనాధబాలికల శరణాలయము

మద్రాసు విజయస్థంభము వారి క్రిందిపన్ను పక్షము
ప్రకటించుచున్నారు:—

మద్రాసు వ్యభిచారగృహనిర్మాణచట్టము వార
లో టెబులుచుండు అనాధబాలికల సంరక్షణము
మార్గాల్యక్రమము యున్నది. ఈ కార్యమునకు ప్రభుత్వము
వారే స్వయముగా బాధ్యతవహించుట మేలని నెలకొనుట
నిష్ఠాగృహనిర్మాణమున కాని, యీవనికి ప్రభుత్వమువారు
స్వయముగా బాధ్యతవహించకపోవుట యొకవిధమున ప్రజల
మేలు కొరకే యనవచ్చును. ఇట్టి శర
ణాలయములు ప్రభుత్వాధికారము క్రింద
కంటే ప్రముఖము అధికారముక్రిందనే యెక్కువ చురుకుగా
పనిచేయుట వినియోగ, ఇట్టిశరణాలయ నిర్మాణములందు
మానవక్రేమాపిలావ అధికముగా నుండవలెననియూ, గవర్న
రుగా రిటెనల మద్రాసు విజయస్థంభము వారి కసభలో నుడివి
యుండిరి.

వ్యభిచారగృహనిర్మాణ చట్టము 1980 ఆక్టోబరు
నుండి అచరణలో పెట్టబడవచ్చును. వ్యభిచారగృహనిర్మాణ సంర
క్షింపబడినట్టి బాలికలకు ప్రస్తుతము సాల్వేషను ఆర్మీచే
నిర్వహించబడుచున్న గృహముచాలదు. కాబట్టి యీచట్టము
అచరణలో పెట్టబడినట్లే యొక కేంద్రశరణాలయము
సాపించబడవలసియున్నది. అట్టిశరణాలయమునందు 50 మొదలు
100 మందిబాలికలకు ఉగిన స్థల ముండవలెను, అట్టి గృహమును
నిర్మించుటకు 1 లక్ష రూపాయల మొత్తము అంచనా వేయ
బడినది. ఈ మొత్తములో సగమునయినను భరించుటకు కష్టప
టకు ప్రభుత్వమువారికి విన్నపము గావించుచున్నాము. మిగిలిన
మొత్త మంతయును ప్రజలనుండి చందాలములమున ప్రాగుచే
యబడవలసియున్నది.

ఇట్టిశరణాలయమును నిర్వహించుటకు ప్రతిసంవత్సరము
పదివేలరూపాయల ఖర్చు అంచనా వేయబడినది

శరణాలయ క్యాపిటలండులో చేర్చబడుటకుగాని
లేక ప్రతిసంవత్సర ఖర్చులక్రింద చేర్చబడుటకు గాని విరాళ
ములు ప్రత్యేకింపబడవచ్చును. అట్టి విరాళములన్నియును
యీక్రిందివిధానానుగుణ పంపబడవచ్చును.

డి. యస్. మాక్లెల్లాండు, ఆనెరీ బ్రెజర్లు, మద్రాసు
విజయస్థంభము అసోసియేషను, వై. ఎం. సి. సి. ఎస్. టెన్డెరు,
మద్రాసు.

తిరువాయ్కూరులో శ్రీకృష్ణసనము

శ్రీకృష్ణం, నవంబరు 25:—వంగనూరులోని భజనాచార్యుల
అనుకం ఆరవపత్రికా సంపాదకులు శ్రీకృష్ణయ్యను శ్రీయు
త యం. మాధుస్థిగారికి రాజ్ పువారమున వ్యాసములను
ప్రకటించియున్న నోటిను అందజేయబడినది. మూడు సం
ములలో గా తుమపని జెప్పుకొనకపోయినచో మాధుస్థిగారు
పత్రిక ప్రకటించగూడదని నోటినులో గలదు.

(ఆ. వె.)

భారతశాసనసభ యెన్నికలు

శ్రీభూపతి రాజు సీతారామరాజుగారు
యెన్నుకొనబడుట

విశాఖపట్టణము, నవంబరు 24:—విశాఖపట్టణము-
గంజామునుండలముల ప్రతినిధిగా శ్రీభూపతి రాజు సీతారాజు
రాజుగారు భారతశాసనసభకు అత్యధికసంఖ్యలచే యెన్ను
కొనబడిరి. (బి. వి. తంలి)

ఆంధ్రదేశ అసెంబ్లీ మహమ్మదీయ ప్రతినిధి

మహమ్మదు ము డ్జాముసాహెబుగారి విజయము

అబ్దుల్ లతీఫ్ ఘయాసిగారు ఓడిపోయిరి
గుంటూరు, నవంబరు 25:—ఉత్తర మహమ్మదీయ
ని యో జ క వర్గము నుండి భారతశాసనసభకు ఎన్నికలో

వచ్చిన ఓట్లు లెక్కించుట నిన్ను. ఎఫ్ డబ్ల్యు. పీ. శ్రీనివాస
పురీ శ్రీనిధి ఫలితము ప్రకటించిరి. మహమ్మదు ముఢ్జాము
సాహెబుగారికి 694 ఓట్లును, అబ్దుల్ లతీఫ్ ఘయాసిగారికి
551 ఓట్లును వచ్చినందున మొదటివారు గెల్చినట్లు ప్రకటించిరి.

నల్లవలెమ్మగారి కేసు

శ్రీమతి కొండ సత్యవతిమ్మగారు చేసిన అపీలులో
సబుబినివలన మేజిస్ట్రేటుగారు తీర్పుచెప్పారు, మంగళగిరి సబు
మేజిస్ట్రేటుగారు తిరిగి విచారణ చేయవలెననిరి. (బి. వి. తంలి)

జాతీయ ఆరోగ్యముగూర్చి సినీమా ఫిల్ముల
ప్రదర్శనము

డా॥ లక్ష్మీపతిగారు గత ఆదివారమున తిరువళ్ళిక్కేటి
మర్కటస్థంభమువారియాజమాన్యమున జరుగబడిన కథలో "జా
తీయ ఆరోగ్యము" గూర్చి ముచ్చటించుచు సినీమా ఫిల్ములను
ప్రదర్శించిరి. మర్కటస్థంభ సమితిచే ప్రయత్నంబందగును ఉప
న్యాసమునకు హాజరయిరి.

లక్ష్మీపతిగారు మొట్టమొదట, ప్రస్తుతకాలపు న్యాయ
యాసపండులను ప్రదర్శించిరి. అట్టి పండులలో విద్యార్థులు
పాల్గొని, తమలో సోదర భావమును పెంపొందించుకొన
వలెనని నుడివిరి.

పిమ్మట హిందూ న్యాయవిధానమును ప్రదర్శించిరి.
మన న్యాయవిధానమును అమెరికావారు చాల పొగడు
చున్నారునిరి.

పిమ్మట మన ఆస్థులు నిర్మలాదకమందు స్నానమా
చరింపవద్దని ప్రదర్శించిరి. పాదమున్న నీటిలో స్నానమా
డుట ఆరోగ్యమునియూ, చెరువులందు బహిరంగముగా స్నాన
మాడువద్దని ప్రాత్య హిం ప బడ వలె నని యున్న
యొరికి నీటి చెరువులు మూసేయబడకూడదనియూ, అట్టి యొరికి
నీరు తీసేయబడి అప్పుడప్పుడు మంచినీరు లేబడుచుండవలె
ననియూ, బ్రిటీషు పరిపాలకులు మనవలె స్నానముల కలవాట
పడినవారు కారనియూ, కాబట్టి వారి పరిపాలనముక్రింద మన
దేశములో పవిత్ర స్నానము లడుగుండుచున్న వినియూ, సము
ద్రస్నానము చాల ఆరోగ్యకరమనియూ, లక్ష్మీపతిగారు
నుడివిరి.

వంగరాష్ట్రమున భూకంపము

కలకత్తా, నవంబరు 24:—సోమవారమురాత్రి 8 గం
టలకు వంగరాష్ట్రమునందలి 7 జిల్లాలలోను అస్సాములో రెండు
జిల్లాలకాదు భూకంపము జరిగినది. కాని అపాయము ఏమి
యు జరుగలేదు. (ఆ. వె.)

సీఠిలో అరెస్టులు

రాంపూరు, నవంబరు 25:—శ్రీకృష్ణనాథు ఎఫ్. సునీకు
గారు, కరాచి మునిసిపల్సభ్యులు, మార్వాడీవిద్యాలయ ప్రధా
నోపాధ్యాయులు, న్యాయమూర్తి భగవాంజిభాగ్యుగారు
అరెస్టుయినపిదప 12 వ సర్దార్ గు ఎన్నుకొనబడిరి. వీరు 20 వ
తేదీన దండకుయందు బహిరంగసభలో ఉపన్యసింపబడగ
అరెస్టుచేయబడిరి.

శ్రీకృష్ణ

జోతేర పత్రికగ్రామము వాంజేరు శ్రీ కొంటిలూ
కారియ గారు రాజ్ పు డ్జాముల నందు జబ్బుతో
నున్నట్లు తెలియుచున్నది. వీరు
పిండి విసరుటయందు చేయబడినంత పని చేయజాలన్నందున
సామాన్యపు జియొకీక్ విధింపక చేతికిసంక్ట్యునీ క్రిందకు
కాలిబాటవేళ్లు మాత్రము తగిలినట్లు గొడవిదా నుండి
నేలాడకట్టినట్లు తెలియుచున్నది. (కీ. వె.)

విన్నపము.

భగవదనుగ్రహమువలనను కారాగృహము నుండి విమోచనమును బడసి చేశీయ సోదరులను బాడగల భాగ్యము గలిగినందులకు సంతసించుచున్నాను. నా నిర్బంధనమయమునందును విమోచనానంతరమునను సోదరిసోదరులు చూపిన సాదర సానుభూతికి వారల కనేక వందనములను సమర్పించు చున్నాను. కారాగృహవాసము విశ్రాంతికిని ఆత్మపరిశోధనమునకును సాధనభూత మగుచున్నది. సంక్షోభమయ మైన ప్రపంచము సకల వ్యవహారములందును పరమ శాంతిని గోరుచున్నది. శాంతిస్థాపనమును జేయుట కాత్మాగ్రహమును జేయుచున్న గాంధీమహాత్ముడు సకల భోగమును సంస్తవనీయుడు. ప్రపంచమునందంతటను శాంతికాము లీయవసరమును సహస్రముఖములను పరిస్ఫుటము చేయుచున్నను పూర్వధర్మవరాయణులు ధర్మరహస్యమును గ్రహింపజాలకున్నారు. వేలకొలది స్త్రీలును పురుషులును జేయుచున్న మహాత్మాగము ప్రపంచచరిత్రయందు పరంత్రోత్పితలైన వెలయుచున్నది. ఆ మహాత్మాగము నందు నా నిర్బంధము సామాన్యవిషయముగ నున్నది. వారి సాహసధైర్యముల నవలోకించి నపుడు నేను చేసినపునకార్య మేదియును లేదు. త్యాగమూర్తులు పలువురు కారాగృహములందు నిర్బంధముల ననుభవించుచున్నారు. యువకులు ముఖ్యముగాను (సి) తరగతియందున్నవారు యథార్థముగను చెఱసాల యాతన ననుభవించుచున్నారు. వారి కష్టములను నివారించవలసిన భారము మానవమాత్రు లందరమీదను గలదు. ఖైదులో నిర్బంధింపబడినవారలు బాహ్యవ్యవహారములను దెలిసికొన జాలరు. అయిదుమాసముల కాలమును చెఱసాలయందు గడసిన నాకు బాహ్య స్వీకరణములను గ్రహించుటకు కాలము గావలసియున్నది. అనవసరమైన స్వాగతములతోను సన్మానములతోను గాలయాపనము చేయుటకు నాకవకాశమును చిత్రప్రవృత్తియును గలుగజాలవు. ఈ సందర్భములందు నా కేవిధమైన సన్మానస్వాగతంబుల నొసంగకుండుటకు దేశభాంధవులను వేడుచున్నాను. నా నిర్బంధవిమోచనముల సందర్భములందు నా కభినందనములను పంపిన సోదరులకు తిరిగి పరమకృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాను. ప్రత్యేకముగా నందరకును కృతజ్ఞతను దెలుపుట కష్టసాధ్యము. ఈ విన్నపమునే ప్రత్యేకమైన విన్నపముగ స్వీకరించి న న్నాదరింపవేడుచున్నాను. నేను చెఱసాలనుండి “దేశోద్ధారక” “విశ్వదాత” మొదలగు విశేషణముల నుపయోగింప వలదని ప్రార్థనను చేసియుంటిని. ఇట్టి విశేషణములను నాకు ప్రాప్తజాలందును నితర సందర్భములయందును కలుందును నుపయోగింప కుండుటకు నా శ్రేయస్కాముల సందరను సవినయముగ వేడుచున్నాను. భగవంతుడు సకలజనులను ధర్మపరాయణులను జేయుగాత!

కా. నాగేశ్వరరావు.

కలకత్తా కార్యరేషను సభ

సుభాషచంద్రబోసుగా రధ్యతృత వహించుట

అన్ని పక్షములవారు బోసుగారికి స్వాగత మొనగలుట కలకత్తా, సెప్టెంబరు 24:—నేడు మధ్యాహ్నము జరిగిన కార్యరేషను సభలో మేయరు సుభాష చంద్రబోసు గారు ప్రమాణమొనరించి అధ్యక్షత వహించిరి. వీరు యొక్క కొనబడిన పిమ్మట అధ్యక్షత వహించుట కిదియే మొదటిసారి. సుభాషచంద్రబోసుగారి గౌరవార్థము సభను విరమించుటకు సభ్యులందరకు నిశ్చయించిరి. సభలో అన్ని పక్షముల సభ్యులును బోసుగారికి స్వాగత మొనగిరి. కార్యరేషను సభలో రాజకీయములను గూర్చి చర్చింపకుండురని నమ్మెదను అని యూరోపియను సభ్యులపక్షమున టి. చాపును మార్టిమరు గారు నుడివీరి.

బోసుగారి ప్రత్యుత్తరము

“మాకు బ్రిటీషువారితో ప్రధానమైన నివాదమేమియును లేదు. ప్రపంచ మతినికాలమునకుచే అన్ని బాతులవారికిని తావు కలదు. మేముగూడ స్వాతంత్ర్యమును బడసి మైతితో జీవింప గోరెదము. మాకోరిక న్యాయమైనదే యని బ్రిటీషువారుగూడ గ్రహింపగలుగుదురు గాక! భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించినచో ప్రపంచమునందంతటనుగూడ శాంతి నెలకొనును. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించునంతవరకును ప్రపంచమున శాంతి నెలకొన జాలదు అని బోసుగారు నుడివీరి.

(ఆ. ప్రె.)

మరికొన్ని విషయములు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 24:—బోసుగారు ఆగ్రాసనము సభిష్టింపగానే తుప్తవర్షము కురియింపబడెను. హర్షధ్వనులు మిమ్ముముట్టెను. చాలమంది ప్రేక్షకులుగూడ వచ్చియుండిరి. “మీరు కష్ట పరంపరలలో కఠినపరీక్షకు పాల్పడినవృత్తి. ఇప్పుడు మలినమంతయును తొలగిపోయి మేలిమిమాత్రమే మిగిలినదని నమ్మెదను” అను కాంగ్రెసేతరపక్షములవారి ప్రతినిధిగా చారుబిసిగారు నుడివీరి.

తన్నభినందించిన వారి కందరికిని బోసు గారు కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. దేశబంధువాడుగారు నిర్ణయించిన కార్యవిధానమునే నేను కొనసాగించెదను. మనకార్యరేషను తక్కినవ్యవస్థాపనల సంఘములకన్న బికిని అదర్శప్రాయముగా నుండునట్లు మనము మొదటి దీనిని సంస్కరింపవలెను. న్యాయము, సమత్వము, ప్రేమ, అధునికసోషలిజము, సామర్థ్యము, విధేయత, లేక క్రమపద్ధతి, ఫాసిజము, మున్నగునవియును గూడ మన విధానమునందు చేరియున్నవనియే నేను నమ్మెదను. ఈ సభలో అధిక సంఖ్యాకులవలన అల్ప సంఖ్యాకుల లాభములకు భంగముకలుగు నను సంశయము కొందరిమండనవచ్చును. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యముగల భారతదేశము న సాంఘిక సంబంధము పకలదేశములవారిచే నామోదించబడి న్యాయము, సమత్వము ప్రేమఅను నీ మూడిటిపైనే ఆధారపడి యుండవలెను. అనునదియే నామనోభీష్టము అని బోసుగారు నుడివీరి.

(శ్రీ ప్రె.)

మొదటి రాన్సూరు విచారణ సంఘము

అహమదాబాదు సెషన్సు జడ్జిగారి తీర్పు

జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారి ఉత్తరువు లక్రమము

అహమదాబాదు, సెప్టెంబరు 24:—క్రిమినలు ప్రాసీ జరు కోడు క్రింద జిల్లామేజిస్ట్రేటు చేసిన ఉత్తరువు నులంఘించినందులకు మొదటి రాన్సూరు విచారణసంఘమువారికి శిక్ష విధించుట ఆక్రమ మని న్యాయవాదియగు భాయీలాలు పటేలుగారు సెషన్సు కోర్టులో రిజిజను ఆపీలు పిటిషను పెట్టిరి.

జిల్లామేజిస్ట్రేటు కంప్లయింట్లు దాఖలు చేయలేదు గాన సంఘసభ్యులను శిక్షించుట ఆక్రమము. విచారణ సంఘమువారిని విచారణ చేయగూడదని జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు చేయుటగూడ ఆక్రమమే యగును గాన శిక్షను రద్దుపరచదగునని నేను హైకోర్టువారిని కోరెదను అని సెషన్సుజడ్జి తీర్పు చెప్పెను.

(ఆ. ప్రె.)

ఖుల్నా బాంబు-అరెస్టులు

ఖుల్నా, సెప్టెం 24:—నన్న రాత్రి ఖుల్నా పోలీసు స్టేషన్లో పడిన బాంబు సందర్భమున చాలా అరెస్టులు చేయబడినవి. ఒక సబ్ ఇన్స్పెక్టరునకును, హెడ్డు కనిచ్చేయనకును గాయములయ్యెను. బాంబు కుసుకలను బట్టి అది అల్పినియముతో చేయబడినదని తెలియుచున్నది.

(ఆ. ప్రె.)

సుకూరు విచారణ సంఘము

పోలీసువారి బలప్రయోగమును ఖండించుట

కరాచీ, సెప్టెంబరు 24:—ఆగష్టునెల 7 వ తేదీ సుకూరులో గలభా జరిగినది. అప్పుడు హిందువులలో యిద్దరు చనిపోయిరి. 8 మందికి గాయములు తగిలెను. దీనిని గూర్చి విచారణచేయుటకు సుకూరు కేటీ మేజిస్ట్రేటు యిద్దరాల న్యాయ ధర్మక్షాను మేజిస్ట్రేటు ఖాన బహాదు మీనబక్షు పోలీసు డిప్యూటీ నూపరిండ్ల న్యాయాధ్యక్షులతో సంఘముగా నియమింపబడిరి. వీరు పరిశోధించు నింధు కమీషనరుకు రిపోర్టుపంపిరి.

(1) పోలీసువారు రాగానే కొందరు హిందువులు పోలీసు పోవుటచే వారు దొంగలని పోలీసువారు భావించుట సహేతుకమే యగునుగాన వారిని అరెస్టుచేయుట న్యాయమే యగును.

(2) వారిని అరెస్టుచేయుటలో పోలీసువారు ఉపయోగించిన బలప్రయోగము మిగుల అధికమును అన్యాయమును గూడ నగును.

(3) పోలీసువారిలో యెవరదోషులూ, యెవరదోషులు కాలో నిర్ణయించుటకుమాత్రము మా కేవిచారణవలన నెట్టి అవకాశమును కలుగలేదు.

కమిషనరుగూడ నివేదిక నామోదించుట

ఇటుల విచారణసంఘమువారుచేసిన మూడవకు నింధు కమిషనరుగూడ ఆమోదించెను. విషమపరిస్థితుల మాడికలవన బ్రిటీషుచనీయరును స్థితిగలిగినది. హిందువుల కతిమలభముగా అనుమానముకలుగుటచే వారు మిక్కిలి అధికమగుదండయముతో ప్రవర్తించిరి. అందువలన పోలీసువారు చాల శ్రమకు పాల్పడి యుండదురు. కాని వారొనరించిన అత్యంతబలప్రయోగము మాత్రము సమర్థనీయము గానని కమిషనరు వ్రాసెను. (ఆ. ప్రె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారికి

మరల జ్వరము వచ్చుట

డాక్టరు టి. బి. బుచ్చరు ఎం. ఆర్. సి. ఎస్.

(లండను) గారి ప్రకటన

మసూరీ, సెప్టెంబరు 24:—ఇప్పుడు మసూరీలో డా॥ బుచ్చరుగారే మోతీలాలుగారికి చికిత్సచేయుచున్నాడు. నేడు బుచ్చరుగారి టెలుప్రకటించిరి:—“పండిత మోతీలాలు సెహ్రూ గారిచటికి వచ్చిపడినట్లు ప్రమాణపు బడలికి క్రవముగా తగ్గినది. గత మూడురోజులనండియు చాలా ఖులాసాగానే యున్నాడు. నన్న మరల మలేరియాజ్వరము వచ్చినది గాని ఆ యన కేరకస్థితి చాలసంతృప్తికరముగానే యున్నది. ఇప్పుడెట్టి తొందరయును లేదుగాని మోతీలాలుగారికి సంపూర్ణసంధి విశ్రాంతి మిక్కిలి అవసరమైయున్నది” అని డా॥బుచ్చరుగారు ప్రకటించిరి.

(శ్రీ ప్రె.)

వాతావరణస్థితి

దూరస్థమగు భూకంపము

బాంబాయియందలి యంత్రము గనికెట్లుట

పూనా, సెప్టెంబరు 24—బర్మా, బీహార్, ఒరిస్సా, తూర్పుసంయుక్త ప్రాంతములలో వర్ష వాయువు సబంధముగా నుండెను.

దక్షిణ బర్మా, ఒరిస్సా, నోటానాన్సూర్లలో పలు స్థలములందు వర్షించినది. ఉత్తరబర్మా, బెంగాల్, బీహార్ తూర్పు సంయుక్త ప్రాంతములు, బీహార్, కొంకణ్, ఉత్తర హైదరాబాదులలో నవచుట వర్షించినది ఆస్సాము, మలబారులలో కొద్దిగ వర్షించినది.

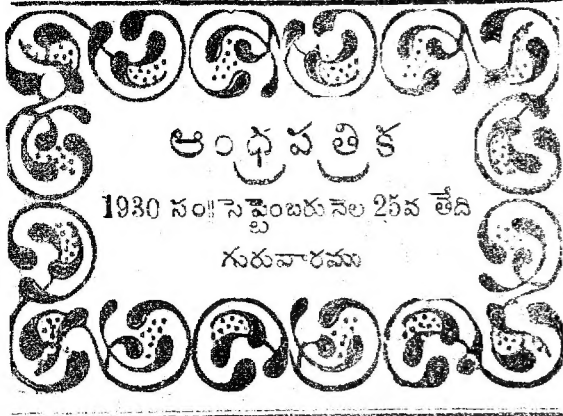
బీహారులో వర్షము తగ్గిపోవును; దక్షిణ బర్మా, ఒరిస్సా, తూర్పు సం. రా; కొంకణ్ ప్రాంతములలో మెచ్చును. పశ్చిమ సం. రాకు న్యాయించును. దక్షిణ గుజరాత్, హిందూ దక్కన్, చెన్నరాష్ట్ర దక్కన్, తూర్పు మైసూర్, పశ్చిమ హైదరాబాదు ప్రాంతములలో కొద్దిగ వర్షంపవచ్చును.

బీహార్, ఒరిస్సాలో నింకను నవచుట మెచ్చుగా వర్షించును. తూర్పు సం రాష్ట్రములలో మెచ్చువర్షము కురియును.

భూకంపము

బాంబాయికి 1400 మైళ్లదూరములో భూమి కండు సాధు కొద్దిగా కంపించినట్లు నిన్నటిరోజున మధ్యాహ్నము 3-49 ఘంటలపుడును, 5-45 ఘంటలపుడును బాంబాయి యందలి సెయిస్మోగ్రాఫ్ యంత్రము నూచించెను. అన్యాయ నందలి కంపమునకు చిగుటల నీ కంపము గల్గియుండవచ్చును.

హిందూదేశము : ప్రపంచశాంతి

సుభాషచంద్రబోసుగారు కలకత్తా మేయరు స్థానము నాక్రమించిరి. యూరపియను సభ్యులతో గలసి ఎల్లరును వీరి నభినందించిరి. సభ్యుల యభినందనములకు ప్రత్యుత్తర మొనగించు సుభాషచంద్రబోసుగారు చక్కనిప్రసంగము గావించిరి. తమకు బ్రిటీషువారితో నెట్టికాదా లేదనియు, ప్రపంచమునందు భారతీయులను బ్రిటీషువారును సుఖముగ నివసించునట్లు ననియు, కాని ఉభయులును స్వేచ్ఛ ననుభవించుచు మిత్రులవలె కలసిమెలసియుండుట యవసర మనియు, సుభాషచంద్రబోసుగారు చెప్పిన వాక్యములను ఉభయ జాతులలోని ప్రజ్వలెల్లరును ఆమోదింపదలచుటకు సందియము లేదు. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు ఐకమత్యము కుదుర్చుటకు స్వేచ్ఛయు, సమానత్వమును మూలసూత్రము లని, లండను టైముస్పత్రిక యిటీవల సూచించెను. ఇట్టి సూత్రము ఇంగ్లండు ఇండియాన సంబంధమునకు గూడ వర్తింప నవసరము గలదనుటకు సందియము లేదు. స్వేచ్ఛయు సమానత్వమును సఖ్యమును ప్రేమను పెంచుననుట నిశ్చయము. బ్రిటీషువారు భారతీయుల సద్భావమును గుర్తింపవలయునని, సుభాషచంద్రబోసుగారు కోరిరి. వీరు చెలిపిన ఈ క్రిందివాక్యములు సత్యము నద్భుతముగ దెలుపుచున్నవి.

“హిందూదేశమునకు స్వేచ్ఛయు, ప్రపంచమందంతటను శాంతియు చేకూరుదినముకొరకు మేము వేచియున్నాము. హిందూదేశము స్వేచ్ఛను బడసినగాని, ప్రపంచశాంతి సుస్థిరమగుటకు సాఫ్యుడదని మాత్రము మేము తెలుపుచున్నాము.”

హిందూదేశసమస్య ప్రపంచసమస్య యయ్యెనని, పైమనుగారు గూడ కెనడా అమెరికాలలో బోధించియుండిరి. హిందూదేశమంతటివైశాల్యము గల మరెయొక దేశ మేదియు ఈసమయమున పరాధీనస్థితియందు లేదని చెప్పవచ్చును. ఇట్టిదేశము స్వేచ్ఛకై పరితపించుచున్నపుడు, ప్రపంచదృష్టి దీనిపైకి మఱుట సహజము. ఇంతియగాక అహింసా మార్గముద్వారా స్వేచ్ఛ బడయుటకు యత్నించెడి హిందూదేశము గాంచి నాగరికప్రపంచము అబ్బురపడుట వింతగాదు. హైందవసమస్య ప్రపంచదృష్టి నాకర్షించుటకు మరియొక కారణము గూడ కలదు. ప్రపంచశాంతి, ప్రపంచశాంతియని అన్ని దేశములును పలవరించుచున్నవి. యుద్ధబహిష్కారమువలనగాని ప్రపంచశాంతి గుదురదని ఎంచి, వివిధజాతులవారును ప్యానిసులో జరిగిన కెల్లాగు ఒడంబడికపై సంతకము పెట్టిరి. కాని, యుద్ధబహిష్కారసిద్ధాంతమును ఆమోదించినమాత్రాన ప్రయోజనము లేదు. ఇయ్యది

ఆచరణలోనికి రానిచో, ఒడంబడిక చిత్తుకాగితమువలె పరిణమించును. కెల్లాగు ఒడంబడిక యుద్ధబహిష్కారమున కెట్టిపాధనల నవలంబింపవలయునో తెలుపలేదు. నానారాష్ట్రసంఘము మాత్రము ఆయుధవివర్జన మవసర మని తేటపరచినను, ఇంతవరకు దీనికోర్కె నొకలనిర్ణయమున కమునను ఉపయోగపడలేదు. బ్రిటీషు మంత్రి యగు హెడ్డరు సనుగా రిటీవల నానారాష్ట్రసంఘసభలో ముచ్చటించుచు, ఈసంఘమువారిపట్ల ప్రపంచము నిరాశ జెంచుచున్నదనియు, ఆయుధవివర్జనమునందే దొరకదగిన యభివృద్ధి జరుగలేదనియు, వీరి తీర్మానములు వట్టిబూటకము లనుభావము వ్యాపించియున్నదనియు, సూచించిరి. ఫ్రాన్సు, ఇటలీ దేశములమధ్య నొకలవిషయమై జరిగెడిసంప్రతింపులు విఫల మగుటచే, ఈవిషయమై ఎట్టియాశ కవకాశము గలుగకున్నది.

ప్రపంచశాంతి కుమరవలయు ననిన, వివిధ జాతులమధ్య గల మనఃస్పర్ధలు తొలగుటకు కృషి జరుగవలయును. కీర్తిశేఖులగు ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారు, యూరపుసంగ్రామము ముగియకముందు, స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యము చిన్న పెద్ద యనుభేదములేక అన్ని జాతులకును ముఖ్యవశ్యక మని ప్రతిపాదించిరి. స్వల్పజాతుల హక్కులను కాపాడుట కిదియే మార్గ మని చెప్పిరి. వీరి సిద్ధాంతమును ఇతరజాతులవారు గూడ ఆమోదించినటుల గనుపించినను, వర్సలీసులో సంధి ఒడంబడిక జరిగినపుడు, యీసిద్ధాంత మేగాలికో ఎగిరిపోయెను. పిమ్మట దీనిని తలపెట్టినవారు గనుపింపరు. నానారాష్ట్రసంఘమువారు గాని, కెల్లాగు ఒడంబడికగాని, యీపేరైతలేదు. కాని, దూర మూలోచించినచో, ప్రపంచ శాంతికి స్వయంనిర్ణయస్వాతంత్ర్యము మూలాధారముగ నుండవలసిన యవసరము గనుపించును. నాగరికమున వెనుకబడిన ఇరాక్ మున్నగుదేశములకు గూడ స్వాతంత్ర్య ప్రదానము తలపెట్టబడుచున్నది గాని, అద్భుత ప్రాచీననాగరికము గల హిందూదేశమునకు మాత్రము యిది యింకను చేకూరకన్నది. హిందూదేశము పరాధీనస్థితినుండి దొలగుచో, వివిధజాతుల మనఃస్పర్ధలకును అసూయలకును లోనగుచున్న గొప్పప్రతిబంధకము తొలగి, ప్రపంచశాంతికి మార్గమేర్పడును. ప్రపంచశాంతికి ప్రబలప్రతిబంధక మగు సమస్య ఏది యైన నున్నయెడల, అది హిందూదేశ సమస్యయే యగుచున్నది. ఈసంగతినే సుభాషచంద్రబోసుగారు తేటపరచి, హిందూదేశము స్వేచ్ఛ బడయువరకు ప్రపంచమునందు శాంతి నెలకొనజాలదని, చాటిరి. హిందూదేశసమస్య యింకను క్లిష్టము గాకముందే, భారతీయులవాంఛలను ఇంగ్లండు సఫలపరచుచో, బ్రిటీషు గౌరవవ్యాప్తికిని ప్రపంచశాంతికిని గూడ మిగుల తోడ్పడిన దగును. అందుచే ప్రపంచశాంతి హిందూదేశ స్వేచ్ఛపై నను, హిందూదేశస్వేచ్ఛ ఇంగ్లండు చూపెడి దూర దృష్టిపైనను ఆధారపడి యుండుటచే, ఈ సమయమున ఇంగ్లండు తన స్వార్థరాహిత్యమువలననే లోకకళ్యాణమునకు తోడ్పడగలుగును. అట్టిమార్గమును ఇంగ్లండు అవలంబింపనిచో, మిగుల నష్టము గలుగును. అధినివేళరాజ్యముల విషయమున, ఉదారస్వభావము జూపి, వానిస్వేచ్ఛను సమానత్వ

మును ఇంగ్లండు గుర్తించుచున్నను, హిందూదేశమువిషయమున మాత్రము అట్టి దృక్పథము జూపకుండుట, విషాద హేతువగుచున్నది. హిందూదేశమునకు ఇంగ్లండు అధినివేళరాజ్య స్వాతంత్ర్యమును వెంటనే వాగ్దానము జేసి, అల్పసంఖ్యాకుల ప్రశ్నను నానారాష్ట్రసంఘనిర్ణయమునకు వదలిపెట్టుచో, ఎట్టిచిక్కు లుండవనియు, అల్పసంఖ్యాకులహక్కులకును హిందూదేశస్వాతంత్ర్యమునకును ముడిపెట్టుట భావ్యము గాదనియు, సి. విజయరాఘవాచార్యులుగా రిటీవల సూచించిరి. నానారాష్ట్రసంఘమువారిదివరకే మైనారిటీల ప్రశ్నను గూర్చి యోచించుచున్నారు. అట్టితరీ, హిందూదేశమునందలి మైనారిటీలప్రశ్నను పరిష్కరించుట వీరి కొకకష్టము గాదు. ప్రధానసమస్య హైందవస్వపరిపాలనము. దీనికి స్వల్పవిషయములను బట్టి బంధకములుగ సూచించుట, భావ్యము గాజాలజ్ఞు ఇంగ్లండును గొప్పపరీక్ష ఎదుర్కొనినది. ఇతరదేశములవలకు స్వేచ్ఛ నిప్పించువిషయమున, ఇంగ్లండు చాల ముందడుగు వైచి, న్యాయదృక్పథము సూచి వెనుక పేర్కొంది యుండెను. అట్టితరీ తనకు సంబంధించిన విషయము పైకి వచ్చినప్పుడు వెనుకదగ్గుట న్యాయముగాజాలదు. ఇంగ్లండు తనధర్మము సీ సమయమున ప్రశంసాపాత్రముగ నిర్వహించి, ప్రపంచ స్తుతికి పాత్ర మగునో లేక తనయవకాశమును జారవిడిచి ప్రపంచశాంతికి తోడ్పడని నిందకు పాలగునో, కాలమే తెలుపగలదు.

జస్తిసుపక్షము :

నిషేధమును తొలగించుకొనుట

జస్తిసుపక్షమువారే కారణముచేతనో, కోయంబత్తూరు సమావేశమునందు గావింపబడిన మంత్రిపదవులసంగీకరింపగూడదను తీర్మానము నింతవరకురద్దు జేసికొనరయిరి. నెల్లూరులో సమావేశము గూడినపుడు, బ్రాహ్మణప్రవేశమువిషయమున తీవ్రవాద ప్రతివాదములు చెలరేగి, తుద కాతీర్మాన మోడిపోయెను. ఆ సమావేశమునందు కోయంబత్తూరు నిషేధమును రద్దుజేయు ప్రయత్నము గావింపబడలేదు. కోయంబత్తూరు సమావేశము జరిగినపుడు, జస్తిసుపక్షమునకు మంత్రిపదవులు చేకూరెడి యవకాశము లేకుండెను. కాంగ్రెసుతోపాటు, తామును మంత్రిపదవుల నిరాకరణము విషయమై ముందడుగు వైచినటుల జూపవలయునని, జస్తిసుపక్షమువారాసమయమున సూహించియుందురు. ఇప్పుడు మంత్రిపదవులు లభించెడి యవకాశము లభించుటచే, నిన్నటిదినము కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు గూడి, ఈ క్రిందితీర్మానము గావించిరి:

“ప్రస్తుతస్థితినిగూర్చియు, శాసనసభలో రాజకీయకక్షల స్థితినిగూర్చియు యోచించిన ప్రిశ్చిట, మార్పు జేసిన నూతన పరిస్థితులబట్టి, ఉద్యోగస్వీకారము కూడ దని కోయంబత్తూరులో గావింపబడిన తీర్మానమును మార్చవలయు నని ఫెడరేషన్వారికి కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు సిఫార్సు జేయుచున్నారు. పక్షశ్రేయము ననుసరించి అవసరమగు చర్యను దీసికొనుటకు పక్షనాయకునికి ఈ సభవారు అధికార మిచ్చుచున్నారు.

రాజ్యోపసమావేశమును 1931 సంవత్సరము జనవరి 15 వ తేదీలోపుగా చెన్నపురియందు జరుపవలెనని, సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

జట్టిసుపక్షమువారు మంత్రిపదవులను స్వీకరించుట కవకరిని అభ్యంతరము లేకున్నను, వైతిర్యాసములో కార్యనిర్వాహకసంఘమువారు చేసిన హేతువాదము మాత్రము సమంజసముగ దోషదు. కోయంబత్తూరు సమావేశమునాటికే, చెన్నరాష్ట్రమునకు స్వపరిపాలనము చేకూరినగాని మంత్రిపదవులను స్వీకరింపగూడదని తీర్మానించుట కవనరము గలిగినపుడు, ఈ సమయమున నిట్టి తీర్మానమును మరింత పట్టుదలతో కొనసాగింపవలసిన యవసర మేర్పడుచున్నది. ఏలన, రాష్ట్రమున కింకను స్వపరిపాలనము చేకూరలేదు. ద్వంద్వపరిపాలన మింకను నిలిచియున్నది. ఇది మార్పుజేసి రాష్ట్రమునకు స్వపరిపాలనము చేకూరునదియు లేనిదియు కొలది కాలములో తెలియనున్నది. ఇంతియగాక, ప్రస్తుతవిధానముక్రింద మంత్రులు స్వపరిపాలనసిద్ధికి తోడ్పడగల రను ఆక ఇదివర కేమయిన నున్నయెడల, ఇప్పుడు బొత్తుగ దొలగినది. స్వపరిపాలనాభివృద్ధికి మంత్రులు తోడ్పడజాల కున్నను, తద్వ్యతిరేక పరిణామమునకు మాత్రము తోడ్పడగల రని, తేటతెల్ల మయ్యెను. ఇట్టిస్థితిలో మంత్రు లేపక్షమువారయినను, ఫలిత మొక్కటే యగును. అందుచే కోయంబత్తూరు తీర్మానములను మార్పుటకు నూతనపరిస్థితు లేర్పడె ననుకారణమును దెలుపుట విచిత్రము. ఇంతకన్నను, జట్టిసుపక్షమువారు తమదీక్షను విడనాడిరని యంగీకరించుట మేలగును. ఈ సంగతి ఎటు లున్నను, నిన్న కావించబడిన తీర్మానము కార్యనిర్వాహకవర్గము వారి తీర్మానము మాత్రమే యగుటచే, మహాసభ గూడ, దీని సంగీకరించిన గాని అమలులోనికి రాజాలదు. రాజ్యోప జనవరిలో సమావేశము గూడవలెనని నిన్న తీర్మానింపబడుటచే, ఈ లోపల తీర్మానము ఆచరణయోగ్యము గాజాలదు. మంత్రుల నియామకము త్వరలోనే జరుగనున్నదిగాన, ఫెడరేషన్ తీర్మానముతో బని లేకనే మంత్రిపదవుల సీపక్షమువారు స్వీకరింపవలసి వచ్చును. కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు కొలది కాలముక్రిందట బ్రాహ్మణప్రవేశము నామోదించుచు తీర్మానించిరి. అది ఇంతవరకు అమలులోనికి వచ్చియుండలేదు. రాజ్యోప ఫెడరేషనువారి తీర్మానము నామోదించెదరో లేదో ముందుగాని తెలియదు.

సుక్కురుప్రభుత్వవిచారణసంఘము: పోలీసుచర్య సుక్కురు విచారణసంఘమును ప్రభుత్వము వారు నియమించిరి. దీనియందు సుక్కురు సీటి మేజిస్ట్రేటుగారును, స్పెషలు ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటుగారును, డిప్యూటీ పోలీసు సూపరింటెండెంటుగా తును సభ్యులు గలరు. వీరికవకరిని పోలీసువారిపై ప్రత్యేకముగ అయిష్టత లేదని తెలిసిన విషయమే. అరెస్టుల గావించుటలో పోలీసువారు సద్భావముతో మెలగిరని విచారణసంఘమువారు దెలిపినను, పోలీసువారు గావించినబలప్రయోగము చాల అధికమనియు, సమర్థనీయముగాదనియు, సూచించిరి. అయినను పోలీసువారిలో నెవరు నేరమొనర్చిరో కనుగొనుటకు ఏలు

గలుగలేననియు, వ్యక్తుల బాధ్యతను నిరూపించుటకు సాధ్యపడలేదనియు, వీరు దెలుపుచున్నారు. పోలీసువారిచర్య సమర్థనీయము గాదని వీరికి దోచినపుడు, తగిన ప్రయత్నముల నొనర్చినచో, నేరస్థులెవ్వరో కనుగొనుట యవసరము గాజాలదు. సింధుకమిషనరుగారు విచారణసంఘమువారి సూచనలను ఆమోదించిరి. పోలీసువారు చాల శ్రమ పడియుండుటచే, అధికమగు బలము నుపయోగించి యుండురనియు, అయినను పోలీసుచర్యను సమర్థించుట కీకారణము పనికిరాదనియు, సింధుకమిషనరుగారు భావించిరి. విచారణసంఘమువారు పోలీసు బలప్రయోగమును నిరసించినను, సింధుకమిషనరుగారు వీరితో నేకీభవించినను, బాధపడిన వారికి పరిహార మేమయిన చేకూరునని తోషకు. ఏలయన, వ్యక్తులలో నెవరిపై బాధ్యతను నిరూపింప వీలు లేదని, విచారణసంఘమువారు తేటపరచిరి. పోలీసువారి బలప్రయోగము విషయమున తగిన కట్టుదిట్టముల నేర్పరచి, దానిని హద్దులలో నుంచుట ఎంత యవసరమో విచారణసంఘమువారి నిర్ణయము బట్టి గ్రహింపవచ్చును. పోలీసుశాఖ ప్రజలకు బాధ్యత వహింపనంతవరకు, అనుకూల మగు మార్పు జరుగునని తోషకు.

ఆంధ్రవిద్యార్థి మరణము

గుంటూరువాస్తవ్యులును, అణ్ణామలై విశ్వవిద్యాలయ విద్యార్థులు నగు పురాణం దుర్గాకృష్ణమూర్తిగారు చిదంబరమునందలి అణ్ణామలై నగర దేవాలయ తటాకమునందు నీచుచు హృదయ దౌర్బల్యకారణమున, మునిగి చనిపోయి రని, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్సు వార్త దెలుపుచున్నది. వీరు అణ్ణామలై విశ్వవిద్యాలయమునందు ఉన్నత విద్య సభ్యునిచుచున్నారు. దుస్సహమగు వీరి మరణ వార్తను వినిపి బంధుగులకును స్నేహితులకును గలిగెడి విషాదమునకు మేరయుండదు. శ్రీమంతులగు కృష్ణమూర్తిగారిని స్వయముగ నెరిగినవారికి వారి నిగర్వనభావమును, సౌజన్యమును, గ్రంథ పఠనసక్తియు మిగుల ఆకర్షవంతముగ గన్పట్టుచుండెను. కృష్ణమూర్తిగారికి సంస్కృతభాషయందు చక్కనిప్రవేశము గలదు. వీరిరివలెనే కాశీవిశ్వవిద్యాలయమునకు విద్యాభ్యాసమునకుగాను బోయి ఆక్కడి పరిస్థితులు అననుకూలముగ నుండుటచే, చిదంబరం కళాశాలయందు ప్రవేశించిరి. ఇరువది యొక్క ప్రాయమున వీరిట్టి ఘోరమగు అకాల మరణమునకు పాల్పడుట, మిగుల శోచనీయము. వైవఘటనను దప్పించుట కేతరము? వీరి ఆత్మకు పరమేశ్వరుడు శాంతినొసగుగాక యని కోరుచు, వీరి మరణమునకు గుండెడి సన్నిహిత బంధువులకును స్నేహితులకును మా సానుభూతి సందక్షేయ చున్నారము.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి అస్వస్థత

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు ముస్సోరీకి బోయినపిమ్మట, వారి ఆరోగ్యము చక్కబడు నని యూహింపబడెను. మొదటిరోజులలో కొంచెము నెమ్మది గలిగెను. కాని, నెహ్రూగారి వైద్యుడిపుడు గావించిన ప్రకటనము ఆందోళన కెడమిచ్చుచున్నది. నెహ్రూగారిపుడు మన్యజ్వరముచే బాధపడుచున్నారట. అయినను విశేషభీతి కెడము లేదనియు, నెహ్రూగారికి సంపూర్ణవిశ్రాంతి యవసరమనియు,

డాక్టరు ప్రకటించెను. ఈ సమయమున నెహ్రూగారికి సంపూర్ణవిశ్రాంతి చేకూరుట కెల్లరును తోడ్పడి, వారి ఆరోగ్యము కుదుటబడు నటుల గావించుట యవసరము. నెహ్రూగారికి ఆరోగ్యము త్వరలో చేకూరుట, వారి కుటుంబము వారికే గాక, దేశమంతకును అవసరమగుచున్నది. ఇంగ్లండు ఇండియాల మధ్య అనుకూలముగు ఒడంబడిక కుదురవలయు ననిన, నెహ్రూగారి సహాయ మత్యవసర మని, వారి మిత్రులును ప్రతిపక్షులును గూడ అంగీకరించెడి విషయమే. నెహ్రూగారికి త్వరలో పూర్ణస్వస్థత చేకూరుగాక యని కోరెదము.

ఇంపీరియల్ సమావేశము

అక్టోబరు 1-వ తేదీని జరుగు ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు మూడు విషయములు ముఖ్యము గ చర్చింపబడు నని, నేటి సార్తలు దెలుపుచున్నవి. వివిధ సామ్రాజ్య భాగముల సంబంధమును నిర్ణయించుట మొదటి విషయము. అధినివేశరాజ్యములకు విడిపోవు హక్కు గలదా యను విషయముగూడ దీనియందే విచారింపబడు నని నమ్మవచ్చును. రెండవవిషయము, విదేశవిధానమునకును దేశరక్షణమునకును సంబంధించియున్నది. మూడవవిషయము, ఆర్థిక సమస్యలకు సంబంధించి యుండును. సామ్రాజ్య వాణిజ్యాభిమానము నెటుల ఆచరణలోనికి దేవలయు ననుప్రశ్న దీనియందుజేరును. సామ్రాజ్య వాణిజ్యాభిమానతీర్మాన మీసమావేశమున ఆమోదింపబడు ననుటకు సందియము లేదు. ఇయ్యది హిందూదేశమునుగూడ బంధింపనుటల ఏర్పాటు జరుగకమానదు. హిందూదేశమున కిట్టి ఏర్పాటును నిరాకరించుటకు శక్తి చాలదని తెలిసినవిషయమే.

నానారాష్ట్రసంఘము: ఆర్థికవిచారణ

నానారాష్ట్రసంఘపు ఆర్థికశాఖవారు, భారతీయప్రతినిధి ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానము నామోదించినటుల, రూటరువార్తలు దెలుపుచున్నవి. ప్రపంచ మం దంతటను గనుపించెడి వ్యావసాయిక, పారిశ్రామికక్షీణతకు గల కారణములను విచారింపవలయునని, యీతీర్మానము గోరుచున్నది. తీర్మాన మామోదించబడిన మాత్రాన సంతసము గలుగదు. నమగ్రమగు నిష్పాక్షికవిచారణ జరుగవలయును. సరియగు హేతువులను నిరూపింపవలయును. విచారణలో గావించబడినసలహాలు ఆచరణలోకి రావలయును. విచారణసంఘములతో ఎల్లరకు విషుపెత్తుచున్నది. వీనివలన ఎంచదగిన ఫలము గనుపించకున్నది. నానారాష్ట్రసంఘమువా రేర్పరచెడి విచారణసంఘపు సూచనలయినను, ప్రస్తుతపు ఆర్థిక దుస్థితిని నివారించు నని, రూఢిగ జెప్ప వీలు లేదు. న్యాయవిరుద్ధము

ప్రథమ రాకృష్ణా విచారణసంఘము వారిపై జిల్లామేజిస్ట్రేటుగారు గావించిన నిషేధపు టుత్తరువు న్యాయవిరుద్ధ మనియు, సభ్యులపై దీని కొనబడినచర్య అక్రమ మనియు, సెషన్సు జడ్జిగారు నిర్ణయించిరి. వీరినిర్ణయము ఖాయ మగుచో, రెండవసంఘమువారిపై దీనికొనినచర్యగూడ అక్రమ మనియే తెలును. 144 క్షేనును దూరాలోకి లేక ప్రయోగించి ప్రజల హక్కులను వేరొనెట్టులు భంగపరుపకుండుటకు, సెషన్సుజడ్జిగారి తీర్పు అక్కరకు వచ్చునేమో మూడవలయును.

రంగూను దోపిడి కేసు

4 గురు బెంగాలీల విచారణ

రంగూను, సెప్టెంబర్ 24:—పట్టణంలో రివాల్యూరులతో వచ్చి పీథిలో దోచు జరిపినందులకు 4 గురు బెంగాలీలు యువకులు సహా న్యాయస్థాని ముందు విచారణకు వచ్చారు. నిందితులలో నొకడు డక్కా బిళ్ళవెద్దాలకు పట్టబడ్డడు. ఇతలు నొకరి చేయచున్నాడు. మిగిలిన ముగ్గురు విద్యార్థులు.

మొదటి సాక్షియు అభియోగకర్తయు నగు మన్నా గారు బెంగాలీ పరివర్తకుల గుమాస్తాగారి చేయవారు సాక్షిమిచ్చుచు సెప్టెంబర్ 1 వ తేదీ తాను దర్వాజా గండ నేవుగారును ముచ్చెంట్లై బ్యాంకును పోయి రు 2968 ఆ 2 చెక్కును దుర్భాసాని ఘోషిలో వచ్చుచుండెనట్లు చెప్పెను. మార్గ మధ్యమన మచ్చెంటు, క్షేమ పీఠంల కలియుచుంటున్న దగ్గరగా మధ్యాహ్నము 2.00 గంట యప్పుడు ముగ్గురు నల్లరు మనుష్యులు పాశ్చాత్యుల యుడుపుల ధరించి బండిలోని వచ్చిరి. రెండు రివాల్యూరులు బయటపెట్టి ఖైదించిరి. ఒకడు డబ్బు సంచిక తీసికొనినా. అంతట దోపిడికాండ్రు పారిపోయిరి. సాక్షి దిగిమాచునప్పటికి, పీథి ప్రక్కన మోటా రొకటి వారికి వేచియుండెను. సాక్షి గొంతెత్తి గోలపెట్టెను. వారు పోవుచున్న మోటాకు సంఖ్యకూడ మనసునందికొనినా. తరువాత పోలీసు సూపరిం టెండెంటుకు తెలియజేసెను. స్టేషనునకువచ్చి రిపోర్టు దాఖలు చేసెను. స్టేషనునందొక బాట్టులో తన్నుదొచిన వారివలెనే యుడుపు ధరించిన నల్లరు మనుష్యుల చూచెను. అందులో యెవరిని గాని గుర్తించట సాక్షికి సాధ్యము కాలేదు. దోచిన ధనము కచ్చెన్ నోట్లుగాను, వెండి గాను నండెను. దోపిడికాండ్రు అంగ్లో ఇండియనులవలె నుండిరి. రివాల్యూరుల తప్ప మరే ఆయాధములను వారివద్ద నుండెనట్లు లేదు.

రెండవసాక్షి దర్వాజా మొదటివాని సాక్ష్యము నంతను భూయపరచెను. ప్రతి పరీక్షలో, ముగ్గురు నిందితులు రాయి, దాను, జె. సి. దత్తగార్లు ఘోషిలోని వచ్చిరనియును, ఇరువురు రివాల్యూరులను చూపగా, మూడవవాడు డబ్బుసంచి లాగివేసెనని యును సాక్షి చెప్పెను. కేసు ఇంకను జరుగుచున్నది. రేపు బాడ విచారణ సాగును. (ఆ. ప్రె.)

సింధువరదలయొక్క ఫలితము

కమిషనరుయొక్క నింహావలోకనము

గ్రామ, కుగ్రామములు 900 వరకు నశించుట

కరాచీ, సెప్టెంబర్ 24:—ఉత్తర సింధురాష్ట్రము నందు వరదలయొక్క ఫలితముగా నేర్పడిన పరిస్థితును అఖిల సాదిగా కమిషనరుగారు సింహావలోకనము గావించియున్నాడు. వరదలన్నియు పి. డబ్ల్యూ. డి. వారు సృష్టించినదిక్కులయందే బ్రహ్మాండమయినవియు, వరదలు త్వరితగతిన తగ్గిపోవుచున్నవనియు వారు నుడువుచున్నారు. కొంతవద్ద నతిస్వల్పముగా వరదలున్నను, సాగునీరవరదలు పోయినవనియే నుడువ దగును. సరస్వతీ కాలువయొక్క కడిగిల్లులో కొట్టివేయబడిన భాగముమాత్రము యింకను పరిచేయబడలేదు. సర్కర్ జిల్లాలో సింధునదియొక్క కడిగిల్లున కలుల తేనెనయోయాయము వాటిల్లునను భయముచేతనే మరాఠులు గావించబడలేదు. దక్షిణ ప్రజాపామువలన గర్హియాసిక్ తాలూకాలో మరొకంతభాగము నీలమునిగియున్నదిగాని, యానీటిని హయాత్ వాలాసిక్ మిరలుచ్చుచున్నాడు. ఉత్తర ప్రవాహము విస్తీర్ణ మొందలేదు. ఇందులో చాలభాగము బంచి యార్ ధోలోలో నీలిచియున్నది. లాథానా జిల్లాలో పరిస్థితిలు త్వరితగతిన భిష్పిద్దినీ గాండచున్నది. 'రాబీ' కృషిసాధనమునకు వికాలమగు స్థలములు ప్రస్తుతము దొరకుచున్నవి.

వరదలయొక్క పరిమితి, ఫలితము

వరదలు మొత్తముమీద 550,000 ఎకరములవరకు వ్యాపించినవియు, దీనిలో 80% వల ఎకరములు సాగుబడికి బనికి వచ్చు ప్రదేశ మనియు, మామూలుగా నీ ప్రదేశములో నీ పనికి కోట్లల జరిగియుండుననియు నిపుడు యందవా వేయబడియున్నది. భూమికిష్టలో వరదలవలన నుమా రేడులక్షల రూప్యము లు లోటుగల్గును. వరదలవలన నశించిన గ్రామ, కుగ్రామములు 900 కు పై గనుండును. ప్రస్తుత మిండ్లు లేకున్న వారు 40,000 కంటకు నుండురు. పి. డబ్ల్యూ. డి. వారియొక్కయు, బారేజి యదొగ్గకల్లయొక్కయు, జమిందారులయొక్కయు నేపను కమిషనరుగారు గొనియాడుచున్నారు.

వరదల సహాయనిధిని కూర్చి వ్రాయుచు ప్రజలు గావించి యుండున ప్రహాయము నిరుత్సాహకరముగ నుండెనని వారు నుడువుచున్నారు. నేటికిని యాసిధి 1831 వేలకు కొంతము మోపునకూర్చుకొని యుండెను. ప్రభుత్వమువారు రెండు లక్షల రూపాయలను నోపంగియుండిరి. ఆయాసను యాతీతుల కిచ్చి నివసించు ప్రస్తుత పరిస్థితులకు యెంతమాత్రము చాల సహాయముగారు నుడువుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

తిరువాన్కూరు రాజ్యపీఠము

'ప్రబోధకన్' పత్రిక వ్రాతలు అబద్ధములు

తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము

టివాండ్రమ్, సెప్టెంబర్ 24:—తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారిచే యీ క్రింది ప్రకటన గావించబడినది:—
రీజన్సీ పరిపాలనమును క్లిరికేషన్ 1980 సంవత్సరము ఆగస్టు 6 తారీఖున ప్రబోధకన్ పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వ్యాసమును ప్రభుత్వమువారు చూచి, రీజన్సీని యింకా కొంతకాలమువరకు అట్టిపెట్టుచున్నట్లు భారత ప్రభుత్వమువారికిని తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వమువారికిని ఉత్తరప్రభుత్వములకు జరుగుచున్న పని పత్రికావ్యాసము తెలుపుచున్నది. రాజ్యపరిపాలనమును నిర్వహించుటకు నునతనహించిన మహారాజాగారికి తగిన సమర్థత యింకను రాలేదని యిటీవల ఉత్తరమునచ్చి నట్లు ఆ వ్యాసములో కలదు. కార్యనిర్వాహకసంఘము నిర్మించబడుచో దానిలో పని చేయుటకు తగిన అసభికార శాసనసభ్యుడుండునట్లు తిరువాన్కూరు శాసనసభ అభివృద్ధి నొందినదా లేదాయనికూడ భారత ప్రభుత్వము వారు విచారణ జరుపుచున్నట్లు ఆ వ్యాసములో కలదు. ప్రతి విషయములన్నియు అసత్యములు. 1982 సంవత్సరము ఆగస్టు వరకు రీజన్సీ పరిపాలనము నట్టిపెట్టి అప్పుడు రాజ్యమును మహారాజాన కిచ్చునట్లు భారత ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరి. ఈ నిశ్చయము జనవరి 1980 సంవత్సరమున గవర్నరు జనరలు ఏజంటుగారికి తెలియజేయబడిన పుటి నుండి, భారత ప్రభుత్వము వారికిని తిరువాన్కూరు ప్రభుత్వము వారికిగాని, గవర్నరు జనరలు ఏజంటుగారికి ఉత్తర ప్రభుత్వము వారికిగాని, గవర్నరు జనరలు ఏజంటుగారికి ఉత్తర ప్రభుత్వము వారికిగాని లేదాయని జరిగియుండలేదు. కార్యనిర్వాహకసంఘము నిర్మించబడినచో దానిలో సమర్థుడగు అసభికార శాసనసభ్యుడుండునట్లు శాసనసభ వృద్ధిగాంచినదా లేదాయని భారత ప్రభుత్వమువారు విచారణజరుపుచున్న విషయముకూడ అసత్యము. (ఆ. ప్రె.)

బ్యాంకింగు విచారణ

అక్కోం టౌంటు, ఆడిటర్లు ఇచ్చిన సాక్ష్యము

పూనా, సెప్టెంబర్ 24:—భారతీయలకు అక్కోం టౌంటు ఆడిటర్లు గల సంఘమువారు నేడు ఉదయము బ్యాంకింగు విచారణ సంఘమువారి యెదుట పూనాలో సాక్ష్య మొసంగిరి.

వెళ్ళమంది వాటాలతో చేరిన సమష్టి వాటాల సంఘ నిధికి బ్యాంకు అను పేరుండవలయును, అట్టిసాధననే బ్యాంకు లనుపేరిట వ్యవహరించవలయును. తక్కువగల సామాన్య సాహకార వ్యాపారసంస్థల కన్నీటికిని బ్యాంకులకు పేరు వర్తించరాదు. కనుక సమష్టి వాటాలగల సంస్థలకే బ్యాంకు అను పేరు వహించుటకు లైసెన్సు ఒకంగవలెనని, అట్టి లైసెన్సులు జారీచేయుటకు ప్రత్యేక అధికారిగా కమిటీ ఏర్పాటు చేయవలెను.

బ్యాంకుల కన్నింటికీని వర్తించేది వ్యవహార విధులను కాని యిటు కొక బ్యాంకు వ్యవహార చట్టము ఏర్పడవలెను. బ్యాంకులకు ఏకైకము ఉంచెడి పద్ధతి రద్దుచేయవలెను.

డైరెక్టరులకు ప్రారోపియ అవసరములేకుండా ఋణములు ఇచ్చు పద్ధతియును, ఆడిటర్లకు హామీ అవసరము లేకుండా ఋణములిచ్చు పద్ధతియును రద్దుచేయవలయును.

భూముల తనఖామీద పెద్ద ఋణముల నిచ్చుట విరమించియెడల ఆ మొత్తము వ్యాపారస్థుల అక్కరలకును, యంత్రాగారముల ప్రయోజనములకును ఉపయోగించును

మధ్యాహ్నము హంగేరీ చేయుటకు నెమెస్ట అను సత్యము పెద్ద వాక్కులను నివేదించెను. యూరపు ఖండములోని బ్యాంకింగు పద్ధతులను వివరించెను. బ్యాంకుల నిర్వహణమునందు యీదేశములో ప్రముఖులైనవారు పాల్గొనినగాని బ్యాంకులు బాగుపడదని చెప్పెను. ఈదేశములో సాహకార్య ధనమును యిండ్లలో నిలువ చేసి యుండుట మున్నే దేశదారిద్ర్యకారణ మగుచున్నదనినా. ఆ ధనమును బ్యాంకులలో నుంచవలెను.

పార్లమెంటుకు సహాయార్థమైన బ్యాంకులు అత్యంతావసరము. వ్యవసాయదారులకు ఋణము లిచ్చుట యంత్రాగారములారికి ఋణము లిచ్చుటకంటె నులభము.

రిజర్వు బ్యాంకు యొకటి యీ దేశములో ఏర్పడినచో గాని బ్యాంకింగు పద్ధతిపొందదు.

బ్యాంకు వ్యవహారములందు యీదేశములో యువకుల కొసంగబడుచున్న శిక్షణ సక్రమమైనదికాదు. పుస్తక పారాయణమువల్ల వారు ప్రణిలులు కాజాలరు. బ్యాంకులలో ప్రత్యేక నుభవము శిక్షణము ఉండవలెను. (ఆ. ప్రె.)

విదేశ వస్త్రబహిష్కారము

కార్యదర్శికి ప్రభుత్వమువారు నోటీసు నిచ్చుట

కాన్పూరు, సెప్టెంబర్ 24:—విదేశ వస్త్రముల నమ్మకమును బట్టలవర్తకులకు ఎక్కువగా జరిమానాలు విధించబడుచున్నవి. ఇప్పటికి ఈ జరిమానాల మొత్తము రు 8,800 వరకు వచ్చినది. ఈ జరిమానాలమొత్త మంతయు తిలక్ స్మారకసంఘమునకే ప్రత్యేకింపబడి యున్నది. దీనికి కాంగ్రెసు ప్రోసంబంధము లేదు. ఈ మొత్తముంతయు బట్టలవర్తకులసంఘము వారి యధీనముననున్నది. అందుచేత ఈ మొత్తమును రెండు నెలలవరకును కాంగ్రెసుకుగాని దానికి సంబంధించినసంఘములకు గాని యియ్యకూడదని ప్రోసంఘము కార్యదర్శికి ప్రభుత్వము వారి నోటీసు పంపిరి.

25 మంది వాలంటీర్లకు శిక్షలు

హర్నారాయన్ టాండన్ రామస్వరూపదీక్షిత్, భగవత్ ప్రసాద్ గార్లకు మరి 21 మంది వాలంటీర్లకు ను చెరి మూడు నెలల కైదు విధింపబడినది. గంగా సాహె పాడే గారికి 6 నెలలకైనకైదు విధింపబడినది.

శాసనసభయెన్నికలు

శాసనసభల బహిష్కారసప్తాహము నే దారంభ మైనది. శ్రీయుత కృష్ణలాల్ గుప్తాగారు తమ అభ్యర్థిత్వమును వదలుకొనిరి.

అభ్యర్థులందరూ మహాత్మాగాంధీ, మలవ్యాజీ, జననాథ్ మున్నగునాయకులను జైలులో నుంచి బయటతాము విడిచియిచ్చుటకు కాంగ్రెసు సంఘమువారు బొమ్మలను తయారుచేసి వానిని ఎడ్లబండిపై పెట్టి జాతీయగీతములను పాడుచు ఉత్సవము జరిపిరి.

అవధ్ బిహారీలూ అనునోకయభ్యర్థి యింటివ్యాధిమనోద్రవండి స్వామిఅత్తరానందుగారు నిన్నటినుండియు నిరాహారదీక్ష సాగించుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వ్యాయామ క్రీడలు

టెన్నిసు

ఇండియాకును స్కాట్లాండుకును పోటీలు

మదనమోహన్ గారు కాలిన్సుగారిని ఓడించుట

లండన్, సెప్టెంబర్ 23:—టెన్నిసుపోటీల సందర్భమున రెండవరోజు గ్రీనీగిల్స్ ఇండియాకును స్కాట్లాండుకును యీ క్రిందిపోటీలు జరిగెను. ఏ. ఏ. ఫ్రెజీగారు జే. టి. హిల్ గారిని ఓడించిరి. 7-5, 6-0, 6-4.

మదన్ మోహన్ గారు వి. జి. కాలిన్సుగారిని ఓడించిరి. 8-6, 6-8, 6-1, 7-5.

సాండిస్ కన్యగారు బార్ కన్యగారిని ఓడించిరి. 6-4, 6-4.

రంధినింగుగారికిని, వి. ఉడే హాకుగారికిని జరిగినపోటీ ముగియలేదు. 9-7, 6-8.

* * * *

సిమ్లా టెన్నిసు పంచదెములు

సిమ్లా, సెప్టెంబర్ 23:—బ్లెస్సింగ్స్ టెన్నిసు పంచదెములయొక్క యీ క్రిందిపోటీలు నేడు జరిగెను.

పురుషుల డబుల్సు

స్టీము, గుప్తాగార్లు స్టీచెస్సు మార్షల్ గార్ల నోడించిరి. 6-1, 6-2.

సహ్యల్, హ్యారిల్ గార్లు యస్. గుప్తా లలిత్ గార్ల నోడించిరి. 8-6, 8-8, 6-2.

* * * *

హాకీ

మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి జట్టువారు నైజాము

కాలేజి జట్టును ఓడించుట

హైదరాబాదు, (దక్కను) సెప్టెంబర్ 23:—నేటి శ్యామలము జింఖానా వ్యాయామక్రీడాస్థలముందు మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి జట్టుకును నైజాము కాలేజి జట్టుకును అద్భుతమున హాకీ పోటీ జరిగెను. నైజాము కాలేజి జట్టు వందు హాకీగారు (కేంబ్రిడ్జి బ్లూ, ఆదిరి. ఈ జట్టు చేసిన 14 గోలును హాకీగారే చేసిరి. ప్రెసిడెన్సీ కాలేజి జట్టువారు 4 గోలులు చేసిరి. నైజాము కాలేజి జట్టువారు ఓడింపబడిరి.

సర్ బ్యాలిక్ మహాల్ నేనాని డబ్లినులో చేసిపోయెను. 46 సంవత్సరములు నైస్యములో పనిచేసిరి.

3

అంధనాశకము: పరిమితకర్మదర్శి

కాకినాడలో రెండవసారి శిక్షింపబడిన
 క్రియంత పారుతూడి రాజమహేంద్రవరం, సి. తరగతి
 రాజకయ తైదీని రాజమండ్రి జైలునుండి కన్నుమూసిన
 బ్రతుకైదులను, 21 శేషచక్రార్థము వ్యాంజనబంధిలో
 మార్చిరని తెలియుచున్నది. వేర ప్రభుమనారి మదరాసులో
 శిక్షింపబడినపుడు, తరగతియందు చేర్చబడిరి.

మరి రా...రా... శ్రీ కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి సమర్పించిన
పంచరత్నములు

- తే. గీ. చెన్నపట్టణమునకు వచ్చితి రటంచు
అదివారము నాడు మీ యాంధ్రపత్రి
క వచియింపగ మోదము కలిగ మాకు
విశ్వజ్ఞవర్య! నాగేశ్వరార్య!
- తే. గీ. జరిగినట్టి యాయెదుమానములు మీకు
నొక్కడిన మయ్యెనన వింత యుండజోదు
జరిగినట్టి యాయెదుమానములు మాకు
నొక్కయొక్కయే ననగ నత్తుక్తి గాదు
విశ్వజ్ఞవర్య! నాగేశ్వరార్య!
- తే. గీ. తమరులేని తొలుత తొకటి దక్క నింక
నిండుకేనియుఁ గొంత రానీయకుండ
ఆంధ్రపత్రికాపుత్రక నైదునెలలు
తేవగిరిరాద్ధుండు పొసించెనయ్య
విశ్వజ్ఞవర్య! నాగేశ్వరార్య!
- తే. గీ. నూరులను నూరులను గాంచి ఘ్రుకులనర్చ
కుభము కుభ మని మీ కిచ్చుచుండెను దన
రావధూటి కర్పూరసిరాజనమ్మ
విశ్వజ్ఞవర్య! నాగేశ్వరార్య!
- తే. గీ. రక్షిచేసెను మీమీడిభక్తిచేత
బాలకవి యిచ్చు నీ రత్న పంచకమును
గైకొనుము కరుణాకటాక్షముతోడ
విశ్వజ్ఞవర్య! నాగేశ్వరార్య!
- బాలకవి కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.
ఆంగలూరు, 28-9-80.

* * * * *

అష్టావధాని బాలకవి చిగురుపాటి

మొకటను బ్రహ్మణ్యశాస్త్రిగారు, శిశింద్రాబాదు
గ. శ్రీనాగేశ్వర ధీరహాస్యచరిత్ర తేజీ లాసర్దుక్ హృదిక
ధ్యానానందనిమ్మనై పరమనిత్యానందసంపత్తి మా
దీనోపాధిక! వీడితా చెలనికల్పదేవంబుకేమిండుదో!
నానానానగుగంధబంధుభ్రమరుతో, నాట్యంపు చందంబు
[నకా]

1. స్వాతివిప్లవకేవల స్వాంతమందు
నన్ను చేతెంతకో యన్న నిటకు గల్గె
జూయభాగ్యంబు మావిధి నోవచ్చెన
మరకు మీవిధిపత్రికామూలమునను!
2. పచ్చనితోరణ పంక్తి
నిచ్చకసతిపుత్రబంధు నీను నేదెంపక
మెచ్చుచు బహుజనస్తుతిచే
వచ్చితివా యుద్ధరింప మరుసలో వేడ్క-కా!!

చి. రమణయ్య

* * * * *

(జోస్యుల నారాయణమూర్తిగారు, ఏలూరు)

- గీ. కాశీనాథుని వంశ నా - రాశీచంద్ర
ఆర్య, నాగేశ్వరార్య, తు - భృంగ నమాస్తు
దేశభక్తగ్రాగ్య, యో - దీనరక్ష
స్వాగతము, స్వాగతము, నీకు - స్వాగతము.
- నీ, ఇందిరామందిర - సౌందర్యమును మీటు
క్రిబాను యయ్యెనా - జెయిలనీమ
హంసకూటికపాను - పయ్యెనా శ్రీకృష్ణ
జనసానమన పా-హానియము
దుర్గావిశా సంబు - తో సమంబయ్యెనా
వేలూరి చెలవంట - కాలగదులు
- గౌరవ, భారతి, పత్రి - కామృతాంజనముల
భవంబు లయ్యెనా - పాడుకట్టు
- గీ. ఆరుభాగిని, కష్టల - ననభివంది
యెరుగ వదిగాక, వృద్ధాప్య - మరుగుదొచె
నెలుల నోర్చితి విట్టి య - కట్టులు నీవు
జో, మహాత్ముల క్తికి - నలని గలద.
- నీ, జన్మించితి గదా - జలబారిపోతిక
ఆంధ్ర భూదేవ పం - కాధియందు
లిరిగినాడవు గదా - దేశసేవార్థమై
అనేకులెత్తి - యార్యభూమి

శుభోత్పత్తివిగదా - నిఖిలాగ్రసీమ వి
రాజిల్లు పత్రికా - రాజములను
అర్చించితివి గదా - యార్చించినది యెల్ల
దేశాభివృద్ధికి - దీక్ష బూని

గీ. ధర్మరక్షణమో, లేక - కర్మవశమో
యనుచు నిండుక పోయె - మందకుండ
సర్వకష్టంబులకు నోర్చి - జైలుశిక్ష
ననభివందిన నీ యట్టి - యంఘు డెనడు?

శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి విద్యాలయము

ఏలూరు-(ప. గోదావరి)

శ్రీమతి మీరాబాయి కన్యగారి రాక

7-9-80 తేదీ శ్రీ మీరాబాయిగారు మాపురమునకు
విచ్చేసి "రాట్నపాఠశాల" బద్దరు, స్వదేశీ వస్తు ప్రదర్శనము
ల ప్రారంభోత్సవములు; బహిరంగసభ జరిపిన యనంతరము,
మా విద్యాలయమునకు విచ్చేసి అచటి విధానమంతయు సవినూ
ర్ణగా పరిశీలించి మిక్కిలి సంతోషించి 10 నిమిషములు
వట్టుపన్వసించిరి.

నేను నేను మీయాహ్వానమున నీ విద్యాలయమును
సందర్శింప గలుగుటకు మిక్కిలి ఆనందము పొందుచున్నాను.
కీ. కే. శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవిగారి శౌర్యము, ధైర్యము, త్యాగ
గము, కార్యదీక్ష మన కందరకు ఆదర్శభూతములు. నే నామె
నుసర్చి పలుమారు నినియున్నాను. కాని ఆమె జన్మస్థానము
త్యాగభూమియైన ఈ ఏలూరులో ఆమె స్మారకముగా శేర్వర
దిన విద్యాలయమునకు అహ్వానింపబడుట పరమానందము గలం
గతేననది. "I must be very near her spirit" ఆమె
వలె మనమందరము త్యాగ, శిలలమగు పెంతము నావశ్య
కము, ఇచ్చటి సోదరీమణులందరు అట్టిపరిత్రేపకు కార్యదీక్ష
వీరత్వములతో పనిచేయవలసియున్నది. పుగవులు, శ్రీలు
ఇందుకు సర్వవిధములతోడ్పడి స్మారకవిద్యాలయమును తిరస్కా
యిగ వర్ధిల్ల చేయ గోరుచున్నాను. విద్యార్థినులందరూ ఈవిద్యాల
యమున జదివినందులకు సార్థకముగ, అట్టిపరిత్రేప, వీరత్వము,
త్యాగదీక్ష కలిగి దేశసేవలకు కాగలరని కోరుచు నావీర్యదీం
చుచున్నాను"

మిమ్ముల 8-9-80 తేదీ కాశీనాథ బహిరంగసభలో
చెప్పిన వాక్యములు:-

".....నేను నిన్న ఏలూరులో శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి
విద్యాలయమును చూచితిని చెప్పటకు మిక్కిలి అనందించుచు
న్నాను. ఆంధ్రదేశములో అన్నపూర్ణాదేవిగారి పేరు వినినవాడు
లేడు. విద్యాలయమువారి యాశీసులు చాలపరిత్రేపించి,
అచటి విధానము యొక్కముగ నీ జరుగుచున్నది. అన్నపూర్ణా
దేవి మార్గదర్శయ క్తి చేసయెనది. ఆమె నేనాత్యాగములు
విడువరానములు. నేనాంధ్రభూమికి రాకపూర్వము అన్న
పూర్ణాదేవి యొక్కతెచ్చ ఇట్టిసతీమణి యనుకొంటిని. కాని
ఇప్పుడు అనేకమంది సోదరీమణులు ఆమెవలె త్యాగముచేసి
క్తికాలులుగా నిధముగా నున్నారని తెలిసికొనుచున్నాను.

ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మ

ఆంధ్ర జనసంఘము-కళ్యాణి

మహాత్ముని జయంతి

కళ్యాణి, సెప్టెంబరు 20:-ఈకళ్యాణి మగరాంధ్ర
జనసంఘ గ్రంథాలయముల యాజమాన్యమున, యూజెల 19 వ
తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు సంఘకార్యాలయమున మహాత్ముని
62 వ జన్మదినోత్సవ మత్సరంతవై భవముగా జరుపబడెను. వాతీ
యగీతములతోను, వైవస్వతార్థసలతోను సభాకార్యక్రమ మురం
భింపబడెను.

సభకు శ్రీమూర్తి వీణా సుదర్శనాచార్యులవా రగ్రాస
నాధిపత్యము వహించిరి.

సభయందు శ్రీ మండ రామమూర్తిగారు మహాత్ముని
జీవితమును సభికుల కెరింగించుచు బ్రపంచము, దుగ్ధల మహాపురు
షులలో మహాపురుషుడనియు, మహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రికాలో
హిందూదేశీయుల కొరకై పడినపాట్లు మరుపునకు రావనియు,
నుడిచిరి.

అనంతరమధ్యక్షులు మహాత్మునివంటి మహాపురుషుడు
విష్ణువంశసంధూతుడనియు, అటువంటివారి జయంతి ఉత్సవము
జరుపుట శ్రీరామ శ్రీ కృష్ణజయంతి ఉత్సవములవలె భగవ
త్కార్యమునియు నుడిచిరి.

మహాత్ముని ఛాయాపటమును పుష్పమాలాంకృతమున శిశి
పూజించిరి.

త్వరలో మహాత్ముని విమర్శికి వైవస్వతార్థసలు చేయ
బడెను. వాతీయగీతములతో నాటి కార్యక్రమము ముగింప
బడెను.

వాయువేగుల మొకటనుబ్బారావు,

సంయుక్తకార్యదర్శి, ఆంధ్రజనసంఘము, కళ్యాణి.

ఆదవాని వార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

సెప్టెంబరు, 22-కాలకాలమునకు వర్షములు లేమిచేత
ముంగారి వేరుకేనిగ (ground-nuts) పైకలు ఇగురుగట్టుక
పోయియుండెను. ఇటీవలి వర్ష ములవలన పైకలు చినది నాభివృద్ధి
చెందుటకు శ్రమగాక నల్ల కేగడ(Black cotton soil)భూము
లలో ప్రతివిత్తులు విత్తియున్నాడు. ఇకను కొంత విత్తుచున్నాడు
కొని ఉత్తరకార్తీసుంకి నాస్తకార్తీలోగా తెల్లకొన్న విత్తు
దురు. ముంగారి అనగా పచ్చకొన్న, సద్దలు, పెసలు, అనుము
లు, కందులు, కొరలు వగైరావంటి సగమునకు కొంత ఎక్కు
న పంట కావచ్చునని ఊహించుచున్నాడు.

వేదసంస్కృత పాఠశాల

శ్రీ సీలకంఠేశ్వర దేవస్థానపు హోలలో పురప్రముఖులు
కొందరు 1880 సంవత్సరం సెప్టెంబరునెల 17 వ తేదీలు
సభ చేయించిరి. ఇదివరలో జరుపబడుచుండిన సంస్కృత
పాఠశాలను వ్యవసాపకులవలన నిలువబడి యున్నందున వానిని
సక్రమపద్ధతులతో మరల స్థాపించుటయందు వాదప్రతివాదులు
దీర్ఘముగా జరిగెను. అనాడు రాగలిగిన కొందరు ప్రముఖులు
సభకు రానందున మరొకదినమున సభ జనుపునటుల అగ్రాసనాధి
పతికి అధికారముతో శీర్షానించినారు.

వేదసంస్కృత భాషను పెంపొందించుటలో ఏలూటి
భేదభావములు చాలావరకు అందరున్న ఏకీకరణభావముతో
చిరస్థాయిగానుండుటకు సక్రమపద్ధతుల నవలంబించి పాఠశాల
ను ఆలస్యరహితముగా ఏర్పాటుచేతు రని తెలియుచున్నది.

కళాకలు

(ఒక విలేఖరి)

కాలమానము

ఒకపడును వర్షము పడినపడ పుష్కలమైయున్నా "కట్టి
నారు. మరల ఈ ఉత్తరకార్తీలో సహా ఇదివరకు వర్షము గురి
యలేదు. వీడజనులకు మాలిదోపటలు దుర్లభమైనది. చెలువు
లో నీరున్నది గాని ఒకపంటకే చాలదు.

డాక్టరు వి. సుబ్బరామయ్యగారు

వీ రింటి ఒకటిన్నరసంవత్సరమునాశ్రమే యుండినప్పు
టికిని ఈ గ్రామవాస్తవ్యులచే చాలా మెప్పుగడలి "బోకలో
భుక్తు వైద్యశాల"ను చాలా వృద్ధి చెల్పియున్నాడు. ఇప్పుడు
నుండి వీరికి రాయచుర్లం శార్వమెంటు ఆస్పత్రికి ప్రాన్స్పోర్ట్
అయినది. వీ రెవరు బోయిననుకూడ వీరు జలప్రీతికి బాతు
లనుదురని మా నమ్మిక. ప్రాన్స్పోర్ట్ అని నివసప్రదేశంయొ
వీరికి విందులు, ఛాయాపటములు వీరియందును అభిమానమును
వెల్లడి చేయుచున్నది. ఇప్పుడు యూనియన్ కౌన్సిల్ వారు
21-9-1980 తేదీ "స్పెషల్ మీటింగు"లో వీరి వైద్యనిపుణ
త్వమును ముచ్చటించుచు తీర్మానమును ఏక గ్రీవముగా
గావించిరి.

పంచాయితీ కోర్టు ఎన్నికలు

ఈ గ్రామమందు నాలుగు స్థానములు భూలిపడినందున
మరిలా తహశీల్దారుగారుచచ్చి ఎత్తవైక జరపగా నీక్రింద
కేంద్రానినవారు మెలబట్టగా ఎన్నుకొనబడిరి:-

- (1) మిలాలి రాల్ ఎల్, వెంకటరెడ్డిగారు.
- (2) డిటా కేశవరెడ్డిగారు.
- (3) డిటా కొండారెడ్డిగారు.
- (4) డిటా పెద్దదేవర ఉనేకాసాహెబుగారు.

తూర్పు, పడమర, గోదావరి కృష్ణాజిల్లా

సెక్రటరీ బలిజ సంఘము

ఈనెల 19 వ తేదీని వెలువడిన ఆంధ్రపత్రికయందు
తూర్పుగోదావరి, పడమర గోదావరి జిల్లా, కృష్ణాజిల్లా సెక్రటరీ
బలిజ సంఘ దళమునాధికృత్యమును జరుపబడినట్లు ప్రకటించె
బడినది. ఆసంఘసభ్యులుగాచేర కటూహలులనా రిరబట్టా
లవా రెవరైన నట్టి సభయందు చేరుట కనుయలి గలదా? అనని
ఘనతరపున నేడైన కులపత్రిక ప్రకటించబడుచున్న వారి
సంఘసభ్యులు కట్టవలసిన చందా యెంతి? ఎంతకాలమున
కొకపర్యాయ మట్టి చందాను చెల్లించవలెను మున్నగువిధ
యముల సరకు సభా కార్యదర్శిగారు తెలియజేసిన యెంత
సభ్యులుగా చేర నడుపుటల మైనార మిప్పుడు పడమర ప్రత్యే
తత్వమునకై వేచియున్నాము.

జోన్నా సుబ్బయ్యగారు

చెన్నూరు, నూదూరు తాలూకా, నెల్లూరు జిల్లా

జూబులు

విశాఖపట్టణము - విందు

విశాఖపట్టణము, సెప్టెంబరు 22:- శ్రీ చెముడు జమీందారువారు విశాఖపట్టణము ఆర్థికసీటుకు మద్రాసు కాసనపథ ప్రతినిధిగా విజయముగాంచినందులకు ముగారు 2000 చెండువేలనుండి వేలలకు పంపిణీకరముగ విడివంటతో ఈ అన్నదానము గావించిరి. శ్రీవారి జేదార్యమంతయు కొని యాడగియున్నది. వారి తాతగారు శ్రీ మహారాజా గజపతి రావుగారి ధర్మగుణము ననుకరింపుడు శ్రీవారు ఉన్నతస్థానము ను బడయగలరని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

కొండి వేణుగోపాలరావు,
విశాఖపట్టణము, రాజాగారిపేట.

ఆర్. ఆర్. హైస్కూలు

పూర్వవిద్యార్థి సంఘము-నూజివీడు

ఆహ్వానము

ఆర్. ఆర్. హైస్కూలు నూజివీడు పూర్వవిద్యార్థి సంఘ పదునాల్గవ వార్షికోత్సవము ది 1-10-30 బెజవాడ ప్రి డియ దంటు దినివాడ కర్మగారి యాధిపత్యమున జనవరము గాన పదమూడవ పూర్వవిద్యార్థులందరూ దయచేసి పథ జనుప్రదముగా కొనసాగించ ప్రార్థితులు, మామూలు చందాలు మనియార్దరుద్వారా పంప కొరబడుచున్నార.

వైద్యుల శేషగిరిరావు,
తెలకటరీ, నూజివీడు ది 28-9-30

అన్నపూర్ణాదేవి తృతీయవార్షికోత్సవము
(6-10-30) ఏలూరు

శ్రీ శ్రీ శ్రీ మాగంటి అన్నపూర్ణాదేవిగారి తృతీయ వార్షికోత్సవమునకును, శ్రీ అన్నపూర్ణాదేవి విద్యాలయ వార్షికోత్సవమునకును, ముద్రాపత్ర విడుదలమును విశ్వాత్ దేశసేవాధునియు జన శ్రీమతి డాక్టరు ఎన్. మత్తులక్ష్మిరెడ్డి ఎం. బి. సి. ఎమ్. గారు (చెన్నై) ఆధ్యక్షురాలుగా వచ్చుటకు దయతో సంగీకరించిరి తెలుపుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాము.

మూల్పూరి రామసుందరమ్మ,

ద్రోణరాజు లక్ష్మీబాయిమ్మ,

అన్నపూర్ణాదేవి విద్యాలయం, ఏలూరు, 28-9-30.

పెట్టె పోయినది

శేను గత తేదీనారమునాడు (20 తేదీ) ఉదయము బండిలో కాకినాడనుండి నిడదవోలుకు వచ్చుచుండగా నా తాలూకు పెట్టె ఒకటి రైలులో మరచిపోయితిని. శేను మాన్యున్న పెట్టెలో చాలమంది కాలేజీ విద్యార్థులు గలరని నా ఆభిప్రాయము. కావున అది విద్యార్థులకు గాని, లేక యితర పెద్దమనుష్యులకును గాని దొరికినచో యిదిగవ నిచ్చి వ విలాసమునకు తెలియపరచినయెడల నేను వచ్చి తీసికొనును. దానితో చాలభాగము, విలువగల పుస్తకములు గలవు అది దొరికినట్లు నాకు తెలియపరచినవారికి గాని లేక యితరులవద్ద చున్నట్లు తెలిపినవారికి గాని కొంత బహుమానము యియ్యబడును.

బంధకవి గోవిందరావు.

కామార, నిడదవోలు పోస్టు, పశ్చిమగోదావరి జిల్లా.

సర్వసాంఘికసభ

29.9-30 తేదీ సోమవారం

హిందూయువజనసంఘము, ఏలూరు.

Y. M. H. A. Ellore (General Body Meeting) 15-8-30 తేదీని పిలువబడిన సర్వసాంఘిక నియమిత సభ్యులు హాజరు కాకపోవుటచే ఆప్రచేయబడినందున తిరిగి అందలి విషయము లుద్ఘరించుటకన్నా కా కర్మనిర్వాహకుల (భాండాగారాధిపతిగారి) నెన్నుకొనుటకన్నా (Managing Committee election) 29-9-30 తేదీ సోమవారము సాయం కాలము 5 గంటలకు పంపు భవనమునందు సర్వసాంఘిక సభ భూమిచేయును. గాని, అర్హతగల సభ్యులు రాగోరెదను. చందా భాగీయున్నవారకు, పుస్తకములు బాక్సియన్నవారు, వడ్డెల నివ్వబడినవారకు యిచ్చి పంపు రకములను పొంది పథకు విచ్ఛేద గోరుచున్నాడు. బాక్సిదారుల తీర్పు పట్టర్ తీర్పు తో చేరబడదు.

ఏలూరు (Sd) మోతేగంగరాజు జమీందార్లు,
20-9-30 (తెలిపిడెంట్లు ప్రభు బోర్డు.

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారి సందర్శనము

నేను యీ దినము దేశోదారక నాగేశ్వరరావుపంతులు గారిని మైసూరులో వారిసంతకృపామందు కలసిచూడ్చితిని. శ్రీ పంతులుగారు ఆరోగ్యముగాను చాలా వికాసముగాను ఉన్నారు. సంతోషముగా మాట్లాడినారు. శ్రేయసందు వారి అనుభవములు చాలా సంతోషముగా చెప్పినారు. శ్రీ ఆలి కాశీశ్వర రావుపంతులుగారు. డా|| పట్టాభిశీకరామయ్య పంతులుగారు, మానికోండ పత్తవారాయణశాస్త్రిగారు, శ్రీతత్త్వనంద స్వామిలనారు, డా|| వే|| హనుమంతరావుపంతులుగారు మొదలగు యావన్మంది మిత్రులు ఆరోగ్యముగా ఉన్నట్లు చెప్పినారు. శేషటిసాయంకాలము బెజవాడకు బయలుదేరి వచ్చి యీసంవత్సరము దసరాపండుగల బెజవాడలోనే జరుపవద్దేమన్నట్లు నెలవిచ్చినారు. శ్రీపంతులుగారి త్యాగము భారతదేశములో ఆచారగోపాల మెరిగిన సంగతి. దేశమందు స్వరాజ్యము త్యాగముచేతనే పడయగలమని శ్రీ పంతులుగారు సంపూర్ణ విశ్వాసము వెల్లడించిరి

మద్రాసు, } అద్దేపల్లి వెంకటగుర్జుధ
2-7-30. } రామ శేషయ్య,
బెజవాడ.

* * * * *

శ్రీ నాగేశ్వరరావుపంతులుగారి అభినందన సభ:

కల్యాణి ఆంధ్రులు

కల్యాణి, సెప్టెంబరు 21:- ఈ కల్యాణి సగరమున కాశీనాథుడాలి, యానగరాంధ్రులు, శ్రీ అంతరాపు షడ్మగారి అధ్యక్షతక్రింద యీరోజున మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు సమావేశమై, యిటీలనే కారాగృహమునుండి విడుదలైన శ్రీయుతులు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారిని, యీ పురుష నిర్బంధించబడి యిటీలనే విడుదలకాబడిన శ్రీ డా|| షడ్మగారిని అభినందించుచు నొక పథ గావించిరి. పథయందు శ్రీ పంతులుగారి ఛాయాపటమును, శ్రీ డా|| గారిని పుష్పమాలాంకృతులం గావించిరి.

శ్రీ మండ రామయ్య శిగారు మాట్లాడుచు, శ్రీ పంతులుగారు దేశమున కొనర్చిన నేపథ్య పథికుల కెరిగించిరి. తరువాత శ్రీ డా|| షడ్మగారు చాలా పాటుబడి తుదకు 4 నెలలు కఠినశిక్ష విధింపబడి యీ మధ్యనే విడుదలైనది నుడిచిరి. శ్రీ పంతులుగారివంటి దేశభక్తులకు ఆయురారోగ్యముల నిచ్చు గాకయని భగవంతుని ప్రార్థించిరి.

బాలీయగీతములతోనూ, గాంధీమహాత్మునికి జేయు తోనూ, వందేమాతరములతోనూ నాటి కార్యక్రమము ముగింపబడెను.

వాయువేగుల వెంకటసుబ్బారావు,
కల్యాణి.

అఖిలభారత చరాఖ్యసంఘము-ఆంధ్రప్రదేశ్

ఈ నెల 28-29 వ తేదీలలో యీ సంఘపు సంస్థ యొక్క సన్నిహితపు నిజమ. స్థాపక తీసుకొనుటకగాను విక్రయకాలలు ఉత్పత్తి సంస్థలు మూసేయబడును. కావున దసరా పండుగకు ఖద్దరు కొనదలచుకొనువారు ఆ తేదీలలోపు గా కొనగలందులకు ప్రార్థితులు.

వే. నారాయణమూర్తి,
22-9-30. కార్యదర్శి

అలి భా|| చి|| సంఘము శేంషకార్యాలయము, బండరు.

గొల్లప్రోలు

ఈ గ్రామమునకు శ్రీయుత రావు వెంకట జగ్గారావుగారు, శ్రీపాదం వెంకటాపుగారు, శోకుల సీతారామస్వామిగారు, చందపాల అప్పలస్వామిగారు వెల్లి ఒక పథగావించిరి. గ్రామములో ప్రమాఖులు అందరూ విచ్చేసిరి. చెయ్యిమంది జనము వరకు వచ్చిరి. శ్రీయుత రావు వెంకట జగ్గారావుగారు యీత చెల్లెడు తాటిచెట్టు ఎవ్వరికి ఇవ్వవద్దని యీ గ్రామములో పత్రి చాలా పండును గనుక మీరా అందరూ నూలు బాగుగా తీయవచ్చునని, అన్ని దేశములకు స్వరాజ్యము వుండి పొందూ దేశమునకు స్వరాజ్యము లేననిని మీరూ అందరూ కలిసిలే స్వరాజ్యము సంపాదించవచ్చునని చెప్పిరి. జయ జయధ్యానుకులతో పథ ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

నరసన్నపేట - బేడే మెంటన్ పంచాయతీ

ఈ పంచాయతీ గంబాం, విశాఖపట్నం నుండలములం దలి అన్నిజట్టులును పోటీచేయవచ్చును. వై మండలములపోడి కిందు బ్రవేశములేదు. పంచాయతీ పోటీచేయగోడజట్టు ఈ నెల 28-వ తేదీలోగా ర రూపాయల రుసుముతో దరఖాస్తులు కార్యదర్శిపేర బంప ప్రార్థన. ఆపైనింపు నిరఖాస్తులంగీకరం పబడవు. పోటీచేయుజట్టు ఆర్జురకును ఆటగాండ్రపేర్లు దరఖాస్తుతోనే తెలుపవలయును. ఆ ఆర్జురకును బసలు భోజనములును ఆసనపూటకు యీవలవల నొక్కొక్కపూటయు నుచి తముగా నేర్పరుపబడును. వచ్చువారు తమతో పడకల, చెయిలు, లాండర్లు తెచ్చికొనవలయును. గెలిచినజట్టునకు 1 సంవత్సరమునకుకొనదగిన నూటురూపాయలు వెలగల రజతపాత్రము బహుమానముగా నీయబడును. ఇదికాక గెలిచిన మెంబర్లకు చిన్నరజతపాత్రములు వేర్వేరుగా నీయబడును. పోటీచేయదలంచువారు కార్యదర్శిపేర వెంటనే దరఖాస్తు లంపగోడెదను. దింఖాస్తులుచూచి కార్యక్రమము ప్రకటింపబడును.

య. నత్యనారాయణ,
కార్యదర్శి.

దగ్గులు
శీతలములు
వడి నెము
గొంతునొప్పులకు

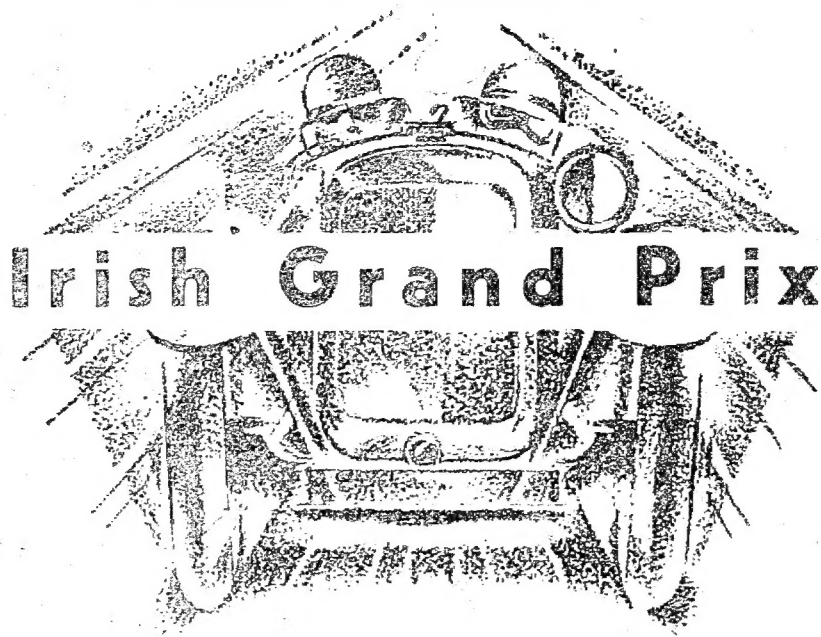
అవి తక్షణమే
నివారించగలవు.

దగ్గు! దగ్గు! దగ్గు! దిగదినమునకు కృతంపచేయుచున్నది. యిట్టి నుపద్రవమైనవాటిమీద బాధ పొందనేలే? దగ్గుకు ముఖముగను, సంగోమముగను కొద్దివెలలో తొలగించవచ్చును. ప్రతిదినము కొద్దిగ ఎవాన్సు పాస్టిల్సును నెంచిన శీఘ్రయభివృద్ధి కన్నడి-దగ్గు పూర్తిగ విసారణకాగలదు. ఎవాన్సు పాస్టిల్సు దగ్గులు, శీతలములు, వడి నెము, గొంతుకొప్ప మొదలైన వాటిని బోగొట్టుటలో ప్రపంచఖ్యాతిని గడించినది.

EVANS SONS LBSCHER & WEBB,
LIVERPOOL, LONDON.
EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

MAGNIFICENT PERFORMANCE

ఆస్టిన్ మరీయు రిలే మోటార్స్

యొక్క

ఆశ్చర్య ద్భుత ప్రదర్శనము

సోర్ స్టాట్ కప్పు పోటీలయందు విక్టర్ స్క్లెగ్గోగారి రిలేమోటారు జయింతు మర్ సిడిస్ పందెమునందు రెండవ బహుమతి నొందియుండియు 1,100 సి. సి. తరగతి ప్రథమ బహుమతిని బడసి యున్నది.

750 సి. సి. తరగతిలో కాప్టన్ ప్రేజర్ నాష్ ఆస్టిన్ ను, మొదటితరగతి యందును, కాప్టన్ ఏ. వైట్ ఆస్టిన్ రెండవ తరగతియందును, కాప్టన్ నాష్ 3 వ తరగతియందు కూడను, సోర్ స్టాట్ కప్పు బహుమతుల నొందెను.

ఈ జయమునుగాంచిన మోటార్లు

VACUUM OIL COMPANY.

మాత్రమే తయారు చేయబడిన

గార్గోయిల్

Mobiloil

నే ఉపయోగించినవి.

విదేశవార్తలు

ఇండో - బ్రిటిషువర్తక మైత్రి
(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 24:—“ఇండియన్ అసోసియేషన్” అను పత్రికలో ఆర్. జే. ఉదాసీగారి రిట్టెక్యామెంట్లు:— వర్తకసంబంధమునగూర్చి చర్చించుటకు గ్రేటుబ్రిటనులోనన్న పారిశ్రామిక నాయకులు భారతనాయకులను లండనుకు ఆహ్వానించవలెను. ఉభయయులను బాధించేది ఒకదానికొకటి తరహాదేవుని కాదు లేదని సభలో ప్రవేశపెట్టవలెను. కాందులేవిలు సభలో గణక బ్రిటిషుప్రతినిధులు తమ వర్తకమునకు సంరక్షక విధానమును సాధించిరని అయ్యది వారికి ముప్పుగ ఏర్పడును. వర్తక ఆర్థికవిషయములనుగూర్చి గ్రేటుబ్రిటను భారత వ్యాపాయ ఓకేరీతో నొకరు చర్చించుకొని ఒకదానియందు ఒకరిని కొన్నచో ఇట్టి సంరక్షక విధానమునకు అవసరమేయుండదు. భారతదేశ వర్తకము యభివృద్ధియగుటకు బ్రిటిషు భారతవ్యాపారులు సమిష్టి వాటాలను గట్టియుండవలెను.

యువరాజుగారు లండను జేరుట
(వైల్డన్)

రంగు, సెప్టెంబరు 24:—ప్రాంసునుండి లండనుకు యువరాజుగారు నేడు తిరిగివచ్చిరి. రాత్రి రెయిలులో బాల్కన్ ధనుబయలుదేరి 80 లేదీవరకు ఆచటనే యుండురు.

సామ్రాజ్యసభాకార్యక్రమము (వైల్డన్)

రంగు, సెప్టెంబరు 14:—సామ్రాజ్యసభ వచ్చే బుధవారము ప్రారంభమగును. వచ్చేవారము డొమినియన్ ప్రధానామాత్యులు వచ్చినగాని కార్యక్రమము పూర్తిగాదు. కనడా ప్రధానామాత్యులు బయలుదేరుచున్నాడు. ఆస్ట్రేలియా దక్షిణఆఫ్రికా ప్రధానామాత్యులు జనీవానుండి బయలుదేరి వచ్చుచున్నారు. విరిఫు ఫ్రీస్టేటు ప్రతినిధులు సోమవారము వచ్చెదరు. న్యూజిలండు ప్రాకవిషయం లండనులో యున్నాడు. ఇతర ప్రతినిధుల రావేదాని చాలవం దివలనేయున్నాడు.

సామ్రాజ్యసభలో ప్రశ్న తీర్మానము నందును:—(1) అంతర్జాతీయ ప్రబంధములు, (2) విదేశాంగవిధానము రక్షణము, (3) ఆర్థికవిషయములు డొమినియన్ కాసములను గూర్చి నియమించబడిన సంఘమువారు జేసిన సిఫార్సులను నాలుగుసంవత్సరములక్రిందల లండనులో జరిగిన సామ్రాజ్యసభయందు అంతర్జాతీయప్రబంధ సంఘమువారి నివేదికను చర్చించుటచే బయలుదేరిన విషయములను తత్సంబంధమగు విషయములను అంతర్జాతీయ ప్రబంధము లను తీర్మానముతో సామ్రాజ్యసభాకార్యక్రమమున చర్చించెన మని రాంకే ముగ్గానాల్లుగారనిరి.

విదేశాంగవిధానము రక్షణముక్రింద కొంతమధ్యవర్తి పరిష్కారము ఆయుధవిస్త్రము సామ్రాజ్యవర్తకవిషయములు చర్చింపబడును. పెట్టుబడిదారల మూలధనము పరిశ్రమల కాభివృద్ధి, పరుషగ సంఘములను మార్పుచే కలుగు ఫలితములు మున్నగు విషయములనాలోచించెనరు. సామ్రాజ్యసభ కొన్ని వారములు జరుగును. ప్రతినిధుల గౌరవార్థము జాతిసమితి యూనియనువారిచ్చు విందుకు ప్రతినిధులు వచ్చెదరు. ఈవిందు వేరేజరుగును. ఈ విందుసందర్భమున యువరాజు

మాట్లాడును. ప్రభుత్వ అధ్యక్షులు డొమినియన్ ప్రతినిధులు థామస్, సర్ ఆస్టిన్ ఛాంబర్లెనుగారు మరియు ప్రధానామాత్యులు మాట్లాడెదరు.

సి.ఎఫ్. ఆండ్రూస్ గారు
అమెరికాపయనము
(రూటరు)

లండన్, సెప్టెంబరు 24:—రవీంద్రనాథ ఠాకూరుగారు బెర్లిను నగరమునుండి అమెరికాకు బోనుండుటచే అయినను దర్శించుటకు ఆండ్రూసుగారు లండనునుండి నేడు అమెరికాకు బయలుదేరిరి.

దక్షిణఆఫ్రికా అహ్వానము
దక్షిణఆఫ్రికా భారతీయులు బ్రాన్సునాలు ఏషియాటిక్ ల్యాండులెన్యూరు చట్టమును ప్రభుత్వమువారు తమకు ప్రతిహేళముగాఅనుబంధపటం ఆండ్రూసుగారి సహాయమున జేపించి దక్షిణఆఫ్రికా భారతీయులు ఆండ్రూసుగారిని దక్షిణ ఆఫ్రికాకు ఆహ్వానించుటకు తీర్మానించిరి.

ప్రేమయూనియను కౌన్సిల్
జనరలుకవున్నిలు ప్రెసిడెంటుగ రాబోవు సంవత్సరమునకు ఆర్థరు హేజ్ గారి నెన్నుకొనిరి.

బ్రిటిషు కామన్వెల్తు వర్తకసభ సేర్పాటుచేయవలెనని బ్రిటిషు పారిశ్రామిక సంఘమువారు ప్రేమయూనియను కౌన్సిల్ జనరలు కవున్నిలువారు ప్రధానామాత్యుని యడుగును స్పాడు.

విజయనగరము

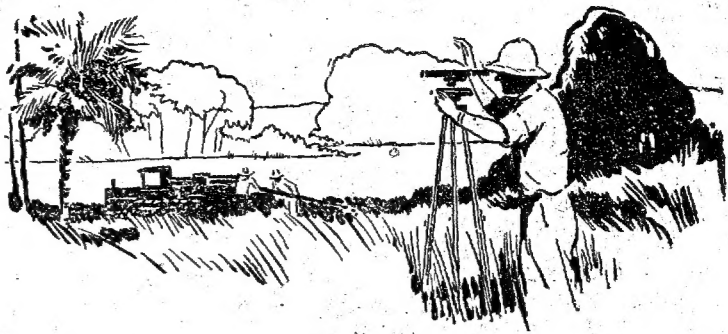
ఆంగ్లకళాశాల విద్యార్థిసంఘము

వై స ఖువు యాజమాన్యమున, ది 19-9-30 శుక్రవారమునాడు సాయంత్రము అయిదు గంటలకు, మహారాజశ్రీ చార్వరు బుగ్గ శేషగిరిరావు ఎమ్. ఏ. సి. హెచ్. డి. గారి ఆధ్వర్యమున ఒక సమావేశము జరిగినది. సభరాసు ప్రెసిడెన్ట్ కాలేజీలో తత్వశాస్త్రమును అనుమతా-శ్రీ చార్వరు గారి. వి. శేషగిరిరావు యును ఎమ్. ఏ. సి. హెచ్. డి. గారు 'సాంఘికమర్మము' అను నంతయును చర్చించిరి. ఆనాటి సభకు కళాశాలలోని చాలమంది శిష్యులు, విద్యార్థులు హాజరయిరి. శ్రీ నాయుడుగారిని, ఆధ్యక్షునిని కన్యూరహరముచే సన్మానించిన పిదప, శ్రీ నాయుడుగారి క్రిందివిధమున జెప్పిరి. —

“సంఘ పునర్నిర్మాణము అను యీ ఆంశము చాల మహత్తరమైనది. ఈ ఆంశమును మనము పూర్తిగ చర్చించవలసి వచ్చుచో చాలవినయము వట్టను. ప్రస్తుతము మనము శ్రీ ధర్మమునగూర్చి ముచ్చటించుకొందము. మన ధర్మశాస్త్రముల యందు ఈ శ్రీ ధర్మమును గూర్చి యే రీతిని చెప్పబడియున్నది? మనము మనస్ఫూర్తిని తీసికొని చూచినచో, మనకు కానవచ్చున దేమన, శ్రీ యెల్లప్పుడును ఒకని సంతోషములో యుండవలెననియు, శ్రీకి పురుషున కున్నంత హక్కుగాని స్వాతంత్ర్యముగాని లేదనియు తెలియుచున్నది. మైత్రేయ, గార్హస్థ్యములయందుకూడ శ్రీలయొక్క నిర్బలత్వము, ఆ స్వతంత్ర్యము చెప్పబడి యున్నది. ప్రస్తుతపరిస్థితులను బట్టి చూచినచో శ్రీ యొక్కవ్యక్తిగత పరిగణించబడుట లేదు. శ్రీ కులకామలలో శ్రీహక్కు బాగుగ ప్రబలియుండిన దని నమ్ముట కనకాశము లున్నది. కాని యీ హక్కుల కాలము లోపాటు అనియును చూడవలెను. ఏకాస్త్రము, మనవ్య ప్రపంచమున, సాభాగ్యమునకును, అభివృద్ధికిని అంగీకారము నూనింపడో, అట్టిది ధర్మశాస్త్రమున కానేరదు. మగవాని కున్న స్వాతంత్ర్యము అడవాని కెందుల కుండరాదు? ఆమెకు మాత్రము ఒక మనస్సునియు, ఆత్మాయనియు, తప్పకలనియు తెలియదా? దీనికి కారణము కానరావచ్చును.

మగవానియొక్క ఆధిక్య మెచ్చట నున్నది? అడవి యెచ్చటికిని మగవానిసాత్తు కానేరదు. స్వేచ్ఛలయందు మనము గాంచునది యేమన, పరిగ్రహవిధి, (Principle of Possessiveness) మన మిచ్చడు చేయవలసిన దేమన, కెందుల వైపులకును పరిపడు శ్రాంత విధిని కనిపెట్టవలెను. (Creativeness) శ్రీని పురుషుడు ఎప్పుడు వాని యధిపతున నున్న సాత్తు యని యచుకొననో ఆమెకుపటి తుదమే ఆ సంసారముయొక్క ఉత్సాహము, సంతోషము, పోయిన వన్న మాట శ్రీలకు, తమబాహుబలముచేతగాని, ఆధికార బలముచేతగాని బంధమునయందుంచుటకు పురుషుల కెక్కిడను హక్కు లేదు. రోజంతయును వెంటకముచూచుననో, శిశు సంరక్షణముచూచుననో వ్యవహరములేవా శ్రీధర్మము? పరస్పరానురాగముననే నివసాఖ్యమును వృద్ధిపరచుకొన వచ్చును. శ్రీని ఒక బాంసంత భావించుట విక్రిలి చేయవలెను. శ్రీలకు పురుషులకు వలెనే స్వాతంత్ర్యములను హక్కులను ఇచ్చి వారి పూర్వపు మిశ్రము వారిల కొనగ వలెను. శ్రీలయందొవిధమైన ఆద్యుత మగు శక్తిగలదు శ్రీదే, పురుషుల కావేము కలిగించునది. శ్రీదే మనవ్య ప్రపంచమునకు మత. అటువంటి శ్రీని, విక్రిలి దౌర్జన్య పుష్టియందుంచుట యేమైన ఎము జనికరముగ నున్నదా? శ్రీధర్మమును కాపాడి, పరస్పరానురాగమును వృద్ధిపరచు కొనవలె నన్న ఈ క్రిందివిషయము లభ్యసించినచో శ్రేయస్కర మని చెప్పుచున్నాను.

బాల్య వివాహపు వ్యధిని రూపుమాపవలెను. బాలురలోపాటు బాధకలను గూడ అన్నివిధముల శాస్త్రముల లోను విద్య గరపవలెను. శ్రీలకు ప్రత్యేకకళాశాల యందుట యవసరము. శ్రీలగూడ పురుషులలోపాటు ఒక కళాశాలలోనే చదువుకొన్నచో మన హిందూజాతీయత వృద్ధి చెందును. శ్రీలకు శిశుసంరక్షణాది విషయములయందు బాగుగ శిక్షించవలెను అట్లుగనో ఆమె తన శిశువులను బాగుగ పోషించు కొనుచు సౌఖ్యమును జేరదు, భర్తనుగూడ కుఖ్యుడైయున్నాను. వెంటయుండే తమకాలము సంతయు పృథా జరలవలెడ, కొన్ని మలుపునార్గముల నభ్యసించుట మంచిది. శ్రీలకుగూడ కావలసిన విద్యరచిన, భౌతికాగారములకును సాంస్కృతికములకును లోనయినవలెను. వారి దేహశోభమును కాపాడుటకు వారలకు ప్రత్యేకముగ మంచివ్యాయములయలెను, అటువలయునను ఉంచవలెను. ఘోషావధిని పూర్తిగ నిర్మూలించుట విక్రిలి యేమనకల్గము శ్రీ, పురుషులమీదనే ఆమె యొక్క యాభావమున జెట్టుకొనెను, ఆమెకుడ ధనము నాణ్యమునో సంసారమునందు సౌఖ్య మెక్కువగును, రాజకీయవిషయములందును, వోట్ల నోసంకుటయందును ఆమెకు పూర్తి సౌఖ్యము లభ్యమియవలెను. బాలవింతతువులకు పునర్నివాసములు లభ్యమియవలెను. ఈ వైసధతుల ననుభవించిననాడే, మన భారతదేశమునందు బాలవింతపుష్టికలుగును, తాను పెట్టుకొనిన

After a Hard Day...

మీరు పగలంతయు ఎండవేడిమియందు పనిచేసి కిరిగి వచ్చినపిదపను, మీబలము తీరించినపుడును, రాబోవు వ్యాధిని గూర్చి ముందు జాగ్రత్తగ నుండగలందులకు

WATERBURY'S COMPOUND

గత 25 సంవత్సరములనుండి గొప్ప యనుభవముగల వైద్యులచే వాడగినదిగ చెప్పియున్నారు. దీనియందు శరీరయభివృద్ధికి వలయు ముఖ్య వస్తువులు చేర్చబడి యున్నవి... శరీరము తీరించినపుడే వ్యాధిరాగలదు.

మృగముల నూనెలు చేర్చక... హస్తములతో స్పృశించ బడకయుండి యంత్రసాహాయమున తయారైనది.

ప్రత్యేకముగ ఉష్ణప్రదేశములకొరకే తయారుచేయబడుటచే ఏకాలమందైనను మంచి నుణము నివ్వగలదు.

అన్ని మందుల హేతులలోను వైద్యులవద్దను దొరకును.

WATERBURY CHEMICAL COMPANY

Pharmaceutical Chemists

113-127 West 18th St., New York, U. S. A.

"BREAK PILLS"

మునలివాండ్రును యౌవనవంతులుగా జేయును

పలుచబడిన శిరస్థమును గట్టిపరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి పంసార సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు లేజన్యు కలుగజేయును. ఎటువంటి మఖసంబంధమైన బాధ్యమైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో పిటి అద్భుత శక్తిని కనబరచి ఆనందమును కలుగజేసి శ్రీపురుషులను తనివి నొందించు దైతాని లుక. రోజంతయు గంధకాదులు కలియలేదు. గొడ్రాండ్రిక్రమము సంశోషణము కలుగును.

20 మాత్రలు సీసా రు. 2-0-0; 60 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0.

నెలలకు జర్మనీట్యూబులు 80 పెట్టె రు. 2-9-0. పాస్తేజు లేదు.

ఆర్డర్లవైళ్ళ ఆశ్రమం, చికాగో సిటీ, (గంజాం జిల్లా)

నిబంధనలలో నై ప్రవర్తించుట యేర్పరచినది విక్రిలి అనంద దాయకము. కాని అనిబాధనలే ఒక పురుషుడు తన భార్యపై ప్రయోగించినచో వారలజీవితము దుఃఖభాజన మగును. కడక ప్రతివారను పరిగ్రహమునాశ్రమము విడనాడి పరస్పరానురాగమును వృద్ధిపరచవలయును.

అంతట ఆధ్యక్షులు ఇట్లు చెప్పిరి:— “శ్రీ నాయుడు గారు చెప్పిన ఆంశములన్నియు బాగుగ నేయున్నవి. కాని మన శ్రీల యొక్క స్థితి యంత దుఃఖకరముగ లేదు. కొన్ని దురాచారములు మన సంఘమును తినివేయుచు న్నువనటలో సందియములేదు. అటువంటి దురాచారములను నిర్మూలించెద మన్న, గట్టిపునాదులతో సాపేక్షబడియున్న యీ సంఘాచారముల నన్నిటిని కూడ అంతరింపచేయుట యనునది మంచివి గాదు. మనస్ఫూర్తియందు కూడ శ్రీసర్వ మయొక్క ఆధిక్యము బాగుగ వర్తింపబడియున్నది. ఇట్టి సమయమున మనకు కావలసినది, సంఘసంస్కారముగాని సంఘపు నర్మిర్మాణము గాదు.

అనంతరము మురాలీశ్రీ కొత్తూరి గూర్జునారాయణ ఎమ్. ఏ. గారు ఉపాధ్యాయులకరపూర్వ ఆధ్యక్షులమగు, ఉప న్యాపకులకును పంధము లర్పించిన పిమ్మట శ్రీయుత యడవల్లి రామమూర్తిగారు, సంఘముతరపున యిద్దరకు పంధనగీతము లర్పించిరి. సభ ముగియ రాత్రి ఎనిమిదిగంటలకు జయజయ ధ్వజములు చెల్లెడగ మగిపెను.

యమవల్లి రామమూర్తి,

కార్యదర్శి, కడక ప్రాసిత.

భారత దేశమున వివిధసంఘము జనసంఖ్య

రాండు లెవిలుసభలో ప్రాతినిధ్యము

రాష్ట్రము	జనసంఖ్య	ప్రతినిధులసంఖ్య
పంజాబములు	6,00,00,000	16
బీజపు యిండియా		
హిందువులు	21,67,85,000	24
ఆర్యసమాజము	68,000	
క్రాహ్మణులు	6000	
జయితులు	11,78,000	
బౌద్ధులు	10,57,000	
మొత్తము	27,90,44,000	

సిక్కులు	1,32,89,000	2
సుహమ్మదీయులు	6,87,85,000	14
దేవీయక్రైస్తవులు	4,07,54,000	2
పార్సీలు	1,02,000	

యూరోపియనులు, ఆంగ్లీయండియనులు, బర్మా వారు, శ్రీలు—అని యొకరు బోధించు ప్రాసితములు.

మదరాసు శాసనసభ్యులు

ఎస్. కుమారస్వామిరెడ్డిగారు
రిన్నెల్ల జిల్లా నుండి ఎన్నికైనవారి.

రా॥ బి॥ సి॥ ఎస్. రత్నవర్ధన్ ముదల్యారుగారు
కోయంబూరు జిల్లా నుండి ఎన్నికైనవారి.

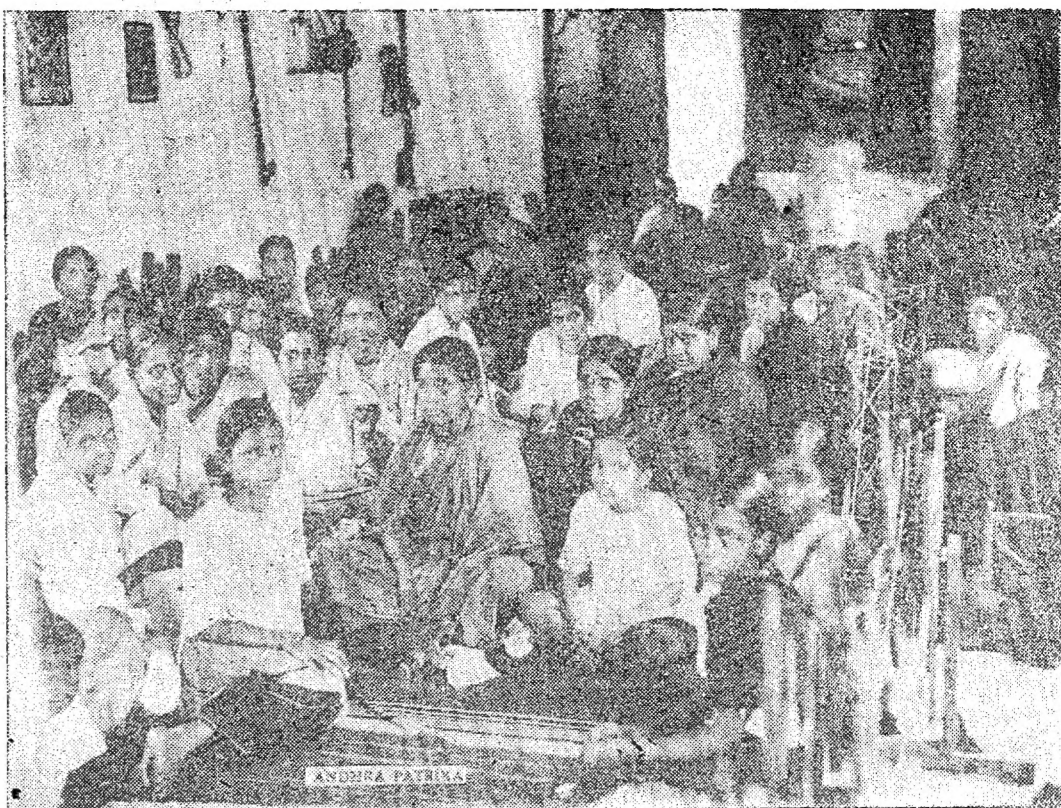

రాజారాం చాండంగారు
మచిలీపట్నం జిల్లా నుండి భారతాసనసభ్యులుగా
ఎన్నికైనవారి.

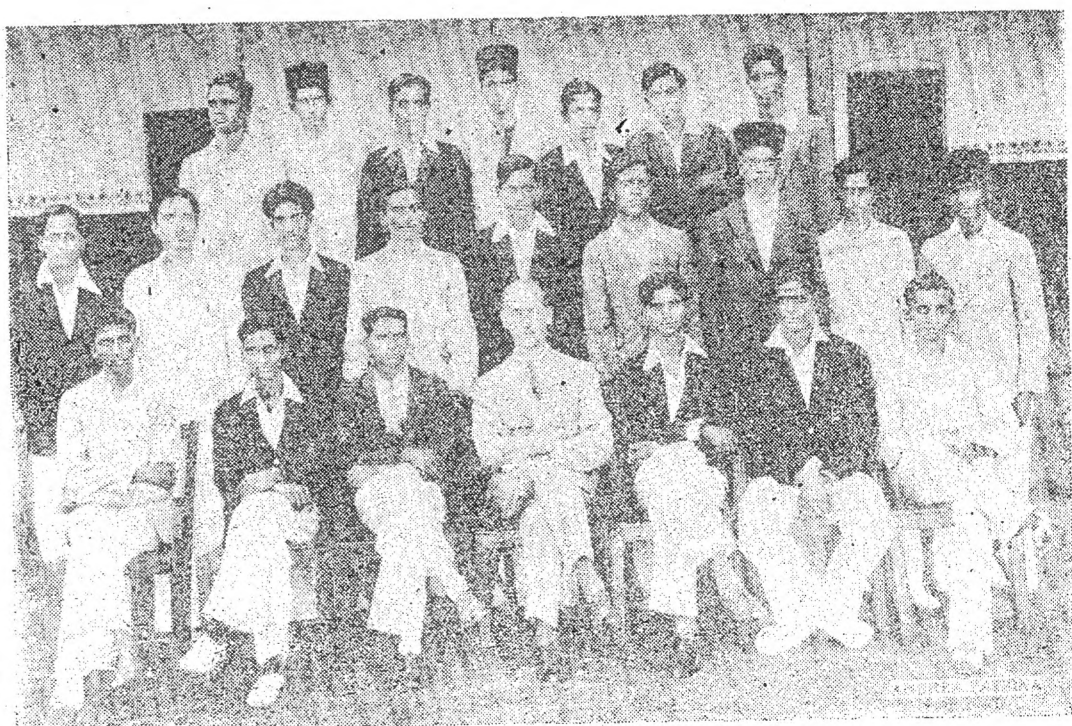
కృష్ణా జిల్లా నుండి రాజకీయ నేతృత్వ సంఖ్య

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)

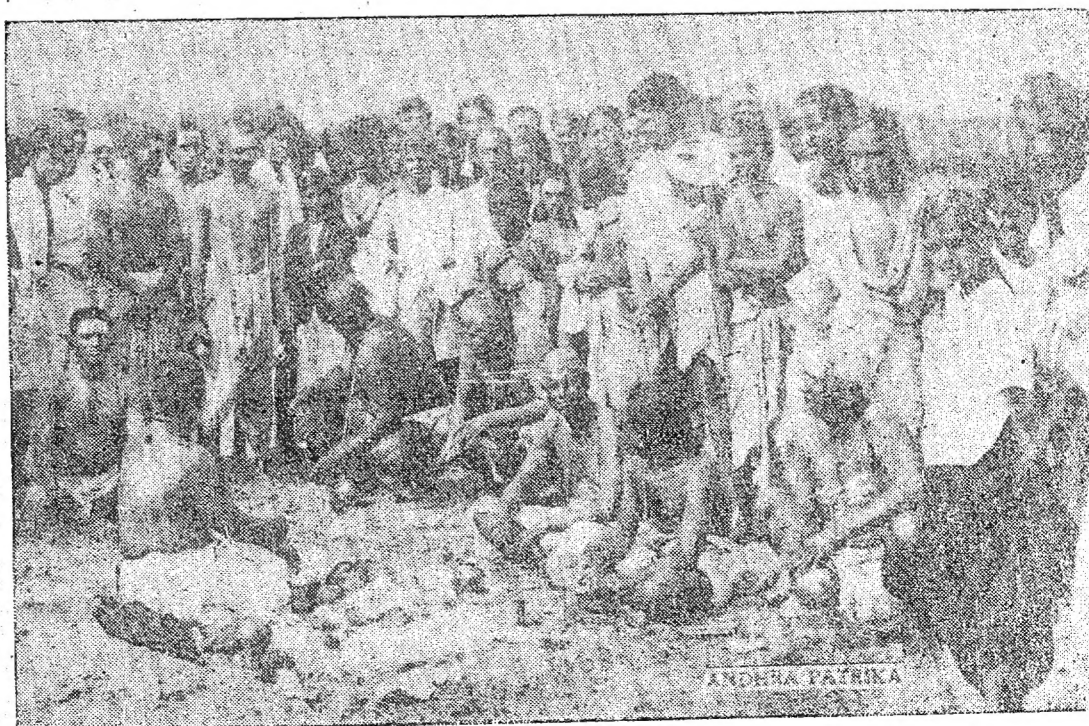
శాసనోల్లంఘనోద్ద్యమమునకు సహాధిచితులైన కేరళులకు
శిక్షించబడిన వారిలో కృష్ణా జిల్లా నుండి రాజకీయ నేతృత్వ సంఖ్య గూర్చి
సెప్టెంబరు 16 వ తేదీన యొక్క ప్రకటన జారీ చేయబడిన తరువాత
మరియు ముగియని విచారణము ముగిసిన, పదునెనమందు
గురు కైలుచంద్రుడు కృష్ణా జిల్లా నుండి రాజకీయ నేతృత్వ సంఖ్య
బడిరి. ఇప్పటికి కృష్ణా జిల్లా నుండి రాజకీయ నేతృత్వ సంఖ్య మొత్తము
సంఖ్య 976.

ఈనెల 19-వ తేదీ నుహాత్మని జన్మదినమునందర్భమున తిరువళ్ళీలో స్త్రీలు నూలు
వదుకుపోటీ జరిపిరి. బహుమతులు పొందియిచ్చిన డా॥ మత్తలత్తమ్మగారు మధ్య కూర్చొనియున్నారు
(వై. పో. బి.)

మెడల్స్ కాలేజి క్రికెటు హాకీ ఆట గాంధీ సికిందరా బాదనకు పావనున్నారు. స్త్రీస్థిరాలు
ప్రధానంగా మధ్య కూర్చొనియున్నారు.
(వై. పో. బి.)

మహాలయ అమావాస్య తర్వాతములు:—తిరువళ్ళీ నముద్రతీరమున బ్రాహ్మణులు తర్వాతములు
విడుచుట.
(వై. పో. బి.)

తక్కువ ధరలు

హాల్బు మైన పనులు

అసలు వెండి, నవరం బంగారుచే చేయబడిన నగలు

చెప్పిన గడువుకు తగుపూచీతో తయారుచేసి యివ్వబడును.

కేశవజీ దేవచంద్,

నగలవ్యాపారం, 21-వై నాబజారు, మద్రాసు.

ధరలబోధితా ఉచితము.

నూతన ఏజంటు

ఈవిగవ స్థలములయందు సదరు స్థలము చేరులకు ప్రక్కన తెలియిండువారిని ఏజెంటుగా నియమించి యున్నాము గాన దయయుంచి చందాదారులు వారికిగాని వారి అనుమతి పొందినవారికిగాని చందాలను 1 వ తారీకులోగా చెల్లించి వత్తికలను స్వీకరింప ప్రార్థితులు.

శ్రీయుత కుక్కుడపు లక్ష్మీనారాయణగారు-వరంగల్ (నైజాం)

" టి. ధర్మయ్యచార్యులుగారు, భువనగిరి (నైజాం) 24-9-30

" నిష్ఠుల కృష్ణమూర్తిగారు, బరంపురం

" వైద్యవిద్వాం డార్జును శ్రీపాద దేవీశంకర ప్రసాదరావుగారు, పాలకొల్లు. 25-9-30

" సునర్పు. బేగూరు నారాయణరావు అందు సన్మ, అనంతపురము.

" యస్. అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబుగారు, కాళహస్తి. 23-9-30 వ్యవస్థాపకుడు.

బెంగాలు కెమికల్ వారి కొన్ని ప్రత్యేక షోషధములు

'హిమోబిన్ సిరప్'

రక్తశుద్ధి చేయగల దివ్యోషధము.

రక్తస్రావములు మొదలైనవ్యాధులకు.

'అల్బన్'

పర్యవహములైన బలహీనతలకు వాగొట్టు

బలవర్ధకము.

'కుర్చిసాల్'

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు, ఎంతటి తీవ్రమైన అతిసారము (రక్తముతోగాని లేక రక్తము లేకగాని)

పోగొట్టును.

'పైరెక్స్'

మలేరియా జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైన యాషధము.

'ప్రోక్స్'

అంటువ్యాధుల రాకుండచేయు సజ్జనీరు

పర్యవధము లగు అంటువ్యాధుల

పోగొట్టును.

'గ్లిమాల్'

నోటిలో పుక్కిలిండుటకు అనుకూలముగ

నుండు ద్రావకము.

'కాడ్లివర్ ఎమల్షన్'

(డైపో ఫాస్ఫేట్స్ కలిపినది)

అన్ని యూపీరిటివుల వ్యాధులకును, పరియైన తీర్ణశక్తి లేనపుడును, పసిబిడ్డల జబ్బులు మొదలైనవాటికిని పనిచేయును.

'అనాబిన్ బిల్లు'

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు తీవ్రమైన అమోయిటి

అతిసారమునకు పనిచేయగలవు.

కొనునపుడు మా పేరును, చీటిని,

ట్రేడ్ మార్కును జాగ్రత్తగా గమనింపుడు.

BENGAL CHEMICAL & PHARMACEUTICAL WORKS LTD., CALCUTTA.

డబ్బీ 0-6-0

తామర తైలము

12-కి 3-8-0

రాజారాణి గుర్తు గల తామర తైలము క్రిమినాశకము లగు చాల మంచి మందులతో తయారుచేయబడి ప్రఖ్యాతి గాంచినది. పెక్కిండ్లనుండి యున్న తామర, తీట, ఏనుగొళ్ళ, శోభి, పొడలు మొదలగువాని రెండేపూతలతో నిర్మూలముచేసి చర్మమును శుభ్రపరచును. దీనిని చర్మముపై రాచిన మంట యుండదు. చర్మము నలు వెక్కిదు, పుండుపడదు.

బొంబాయి

అమృతాంజనం డి పో,

మద్రాసు.

అమృతాంజనము

ప్రతిచోటను, ప్రతిదేశములోను అమృతాంజనమును ఉపయోగింపనివారు తేరియే చెప్ప వచ్చును. దానిగుణము వాడినవారికే తెలియును. వెల రు. 0-10-0 ప్రతిచోటను దొరకును.

అమృతాంజనం డి పో,

బొంబాయి,

మద్రాసు.

LOANS FROM

Rs. 50 to Rs. 2500.

Obtainable by all registered members of the Relief Loan and Provision department of the,

Metropolitan Industrial Bank Ltd.,

172, Bowbazar Street, CALCUTTA.

WANTED

Competent organising Inspectors in every District and Taluk. On Rs. 100 p. m. plus Rs. 50 as T. A.

Apply—with references to—

THE MANAGING DIRECTOR.

ప్రకటన

మదరాసు 2/18 వాటియర్ విధిలోనుండు గారంటి ఫిబ్బాకంపెనివారు, సినిమా ప్రాప్తిలభ్యులకు, మానేజర్లకును, యిందుమూలముగా తెలియచేయడ మేరకుగా మేము 12-9-30 నుండి మదరాసు రాజధాని, నేటివ్ స్టేట్స్, సిల్వెస్టర్ పహా జొంబాయి, కొహినూరు యునైటెడ్ ఆర్టిస్టువారిచే తయారు చేయబడినట్టియు, పొందబడినట్టి పటములకు సోత్ ఏజెంటు గాను పంపకదారులుగా ఏర్పాటుపడి యున్నాము. ఈ క్రింద వివరింపబడిన పటములు, ప్రస్తుతమున పంపుటకు తయారుగా యున్నవి. ప్రతినెలకు కొహినూరు యునైటెడ్ ఆర్టిస్టువారి చే 4 క్రొత్తపటములు తయారుచేయబడి, యాయొక్క జాబితాకు చేర్చబడును. వైచెప్పబడిన మండలములోనున్న సినిమా గలవార్లందరు తమకు వలయు పటములకు రూపాయలు నిల్వ యుంచుట మున్నగువిషయములు, వై పేర్కొనిన కంపెని వారితో వర్తక సంబంధము కల్పించుకొనవచ్చునని యిందుమూల ముగా కోరడమైనది. అనేకమలకు పటములు వలయువార్ల డిమాండ్లు మున్నగువిషయములు యీక్రింద చెప్పబడినవార్ల వ్రాసి కనుగొనవచ్చును.

యల్. వి. రంగయ్య.

సోత్ ప్రాప్తిలభు, గారంటి ఫిబ్బాకంపెని.

1. లంకలక్ష్మి 2. బ్రోకర్ హార్బు 3. బాస్ డిజిట్ ఆఫ్ బాగ్ డాడ్ 4. ఫుల్బ్రహ్మ 5. ప్లేమింగ్ యూత్ (జానివాని డివాడ్) 6. స్పెక్టర్లెర్ కోరింగులయిక్ 8. పంజాబు కేసరి 9. లవర్ (పరదేశి పవార్) 10. లుతారిలన (డెకాయెట్స్ డామిపత్) 11. డెలిమెయిట్ 12. సుల్ అవార్ 13. రణచండి గాడెస్ ఆఫ్ వార్ 14. గాంబర్ (జాగర్ జాగరి) 15. అర్యక న్య 16. డాటరు ఆఫ్ ఆక్ డెంట్ ల (యాటాకుల్య) 17. పటాని పడిహోరి (డాంసల్ ఆఫ్ పటాక్) 18. స్ట్రీట్ గరత్ దుఖియా) 19. మాడ్లక్సీర్ 20. ఓర రమణి 21. అఫ్ గజ్ అబు.